

Innstilling fra redaksjonskomiteen for Arbeidslivsreguleringer, handel og internasjonal solidaritet

Redaksjonskomiteen for Arbeidslivsreguleringer, handel og internasjonal solidaritet har bestått av følgende:

452	Steinar Krogstad	Forbundsledelsen - Leder	Avd. 765/Trøndelag
458	Dag-Einar Sivertsen	Forbundsledelsen – Leder	Avd. 32/Nordland
500	Kai Johansen	Representantskapet	Avd. 6/Buskerud
523	Sigurd Myrvoll	Representantskapet	Avd. 53/Nordland
481	Svein Erik Veie	Forbundsstyret	Avd. 461/Trøndelag
485	Richard Storevik	Forbundsstyret	Avd. 118/Hordaland
491	Roger Moum	Forbundsstyret	Avd. 11/Hordaland
418	Jan Petter Gurholt	Delegat	Avd. 8/Telemark
111	Joachim Espe	Delegat	Avd. 605/Oslo/Akershus
124	Fritjof Johan Nilsen	Delegat	Avd. 74/Troms/Finnmark
44	Lars Yngve Frøysa	Delegat	Avd. 143/Nordland
181	Mariann Rustad	Delegat	Avd. 670/Oppland
395	Anette Johansen	Delegat	Avd. 2/Østfold
228	Hjørdis Hetland	Delegat	Avd. 176/Rogaland
284	Ståle Knoff Johansen	Delegat	Avd. 108/Trøndelag

Sekretær for komiteen har vært Line Eldring fra forbundets administrasjon.

Fra landsmøtet har redaksjonskomiteen fått oversendt følgende forslag til behandling:

Forslag nr.	Delegat:	Beh. under pkt.
B-6259	485 – Richard Storevik, Forbundsstyret	I-0014
B-6260	385 – Atle Wedaa, avd. 747	7.2.2
B-6261	177 – Jan-Arne Johansen, avd. 54	7.3.1
B-6262	475 – Jorge Alex Dahl, Forbundsstyret	7.7
B-6263	475 – Jorge Alex Dahl, Forbundsstyret	I-0013
B-6264	475 – Jorge Alex Dahl, Forbundsstyret	I-0014
B-6265	475 – Jorge Alex Dahl, Forbundsstyret	I-0014
B-6266	303 – Jan Rune Brovold, avd. 764	7.2.2

Forslag nr.	Delegat:	Beh. under pkt.
B-6267	261 – Siril Wigen Monteiro, avd. 12	I-0014
B-6268	384 – Stein Bruse Hofstedt, avd. 747	7.2.3
B-6269	111 – Joachim Espe, avd. 605	I-0012
B-6270	425 – Jon Halvor Svalbjørg, avd. 8	7.3.1
B-6271	111 – Joachim Espe, avd. 605	7.2.1
B-6272	111 – Joachim Espe, avd. 605	7.2.1
B-6273	100 – Alexander Wøien, avd. 601	I-0012
B-6274	503 – Rune Samuelsen, Representantskapet	7.7
B-6275	384 – Stein Bruse Hofstedt, avd. 747	7.2.2
B-6276	111 – Joachim Espe, avd. 605	7.2.2
B-6277	468 – Rolf Geir Hillestad, Forbundsstyret	7.5.1
B-6279	371 – Rose Maiken Flatmo, avd. 118	I-0012
B-6280	302 – Marius Tønnessen, avd. 764	7.2.7
B-6283	212 – Henriette Stava, avd. 57	7.2.2
B-6284	211 – Jostein Rafsvik Ness, avd. 57	I-0012
B-6286	507 – Rune Kristiansen, Representantskapet	7.1.1
B-6289	111 – Joachim Espe, avd. 605	7.2.4
B-6290	217 – Dan Einar Dybing, avd. 57	I-0012
B-6291	111 – Joachim Espe, avd. 605	7.2.5
B-6292	218 – Karen Aase Leirvåg, avd. 57	I-0012
B-6293	217 – Dan Einar Dybing, avd. 57	7.2.2
B-6294	474 – Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret	7.2.2
B-6295	305 – Kenneth Olderøien, avd. 765	7.7
B-6296	222 – Ernst Dahl Arnø, avd. 57	7.2.2
B-6297	131 – Ole Anon Langeland, avd. 3	7.7
B-6298	498 – Torbjørn Dybsand, Representantskapet	7.2.2
B-6300	303 – Jan Rune Brovold, avd. 764	7.7
B-6302	474 – Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret	I-0012
B-6303	306 – Roger Undheim Hoff, avd. 765	7.7
B-6305	101 – Rudi Møller, avd. 601	7.2.5
B-6306	496 – Harald Braathen, Representantskapet	7.2.2
B-6307	103 – Petter Vellesen, avd. 603	7.4.2
B-6308	502 – Hilde Elgesem Andersen, Representantskapet	I-0012
B-6309	227 – Lennart Waldemar, avd. 176	7.7
B-6310	178 – Terje Westerås, avd. 54	I-0012
B-6311	220 – Fredrik Larsson, avd. 57	I-0012
B-6312	214 – Terje Lund, avd. 57	7.7
B-6313	234 – Erik N. De Pasquale, avd. 25	7.2.2
B-6314	234 – Erik N. De Pasquale, avd. 25	I-0012
B-6315	195 – Atle Forfang Rostad, avd. 25	7.2.2
B-6316	103 – Petter Vellesen, avd. 603	7.3.2
B-6318	222 – Ernst Dahl Arnø, avd. 57	7.2.4
B-6319	214 – Terje Lund, avd. 57	I-0012
B-6320	103 – Petter Vellesen, avd. 603	7.3.1
B-6322	233 – Jan Erik Vinkfjord, avd. 730	7.2.2
B-6323	192 – Marek Bogucki, avd. 25	I-0012
B-6324	423 – Knut Ole Prestholt, avd. 8	7.3.1

Forslag nr.	Delegat:	Beh. under pkt.
B-6325	220 – Fredrik Larsson, avd. 57	7.2.4
B-6326	155 – Sigmund Hustveit Sund, avd. 103	I-0012
B-6330	481 – Svein Erik Veie, Forbundsstyret	I-0012
B-6331	462 – Magne Arild Glimdal, Forbundsstyret	7.7
B-6332	219 – Aud Sissel Lauvås Bagne, avd. 57	7.2.2
B-6333	074 – Kim Tomas Laivindil Klevengen, avd. 10	7.2
B-6334	423 – Knut Ole Prestholt, avd. 8	7.3.1
B-6335	241 – Trine Kjos Andersen, avd. 7	7.7
B-6336	261 – Siril Wigen Monteiro, avd. 12	7.7
B-6337	395 – Anette Johansen, avd. 2	7.7
B-6338	300 – Petter Geving Krigsvold, avd. 762	7.7
B-6340	535 – Thomas Jørgensen, Representantskapet	I-0012
B-6341	423 – Knut Ole Prestholt, avd. 8	7.3.1
B-6342	506 – Rita Eigeland, Representantskapet	7.3.1
B-6343	155 – Sigmund Hustveit Sund, avd. 103	7.2.2
B-6344	307 – Johan Henry Eide, avd. 765	7.3.1
B-6345	302 – Marius Tønnessen, avd. 764	7.7
B-6346	221 – Karl Emil Frantzen Selvåg, avd. 57	7.3.1
B-6347	109 – Sivakaran Krishnarajah, avd. 603	7.7
B-6348	155 – Sigmund Hustveit Sund, avd. 103	7.2.5
B-6349	307 – Johan Henry Eide, avd. 765	7.3.2
B-6351	161 – Jan-Kristoffer Andreassen, avd. 647	7.3.1
B-6352	075 – Svein Frode Pettersbakken, avd. 10	7.7
B-6354	423 – Knut Ole Prestholt, avd. 8	7.2.2
B-6355	213 – Odd Magne Sjørnsen Skogland, avd. 57	I-0012
B-6356	423 – Knut Ole Prestholt, avd. 8	7.3.2
B-6359	134 – Syvert Fossdal, avd. 3	I-0012
B-6360	241 – Trine Kjos Andersen, avd. 7	7.6
B-6361	410 – Stig Aimar Hansen, avd. 851	7.2.2
B-6362	474 – Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret	7.7
B-6363	245 – Per A Buer, avd. 7	7.2.2
B-6364	112 – Boye Ullmann, avd. 605	I-0012
B-6365	521 – Børge Henrik Ånesen, Representantskapet	I-0014
B-6366	058 – Ronny Kristiansen, avd. 1	7.7
B-6367	307 – Johan Henry Eide, avd. 765	7.2.4
B-6368	410 – Stig Aimar Hansen, avd. 851	I-0012
B-6369	116 – Anne Rønningsbakk, avd. 850	7.2.2
B-6370	069 – Monica Nkechi Okpe, avd. 4	I-0014
B-6428	192 – Marek Bogucki, avd. 25	7.7
I-3023	Representantskapets innstilling	7.1.1
I-3041	Representantskapets innstilling	7.2.1
I-3080	Representantskapets innstilling	7.2.2
I-3092	Representantskapets innstilling	7.2.3
I-3109	Representantskapets innstilling	7.2.4
I-3118	Representantskapets innstilling	7.2.5
I-3141	Representantskapets innstilling	7.3.1

Forslag nr.	Delegat:	Beh. under pkt.
I-3157	Representantskapets innstilling	7.3.2
I-3166	Representantskapets innstilling	7.4.1
I-3178	Representantskapets innstilling	7.4.2
I-3196	Representantskapets innstilling	7.5.1
I-3201	Representantskapets innstilling	7.6

Redaksjonskomiteen har behandlet representantskapets innstilling vedrørende uttalelser om:

- Uttalelse om Norges tilknytning EU/EØS (I-0012)
- Uttalelse om Verdens beste arbeidsliv for alle (I-0013)
- Uttalelse om Internasjonalt solidaritet i en usikker verden (I-0014)

I forhold til representantskapets innstilling vedrørende uttalelser er endringer markert på følgende måte:

- Tekst som redaksjonskomiteen foreslår *tilføyet* under de enkelte punkter er markert med *fet og kursiv tekst*.
- Tekst som redaksjonskomiteen foreslår ~~strøket~~ under de enkelte punkter er markert med ~~dobbel gjennomstrekning~~

Redaksjonskomiteens innstillinger er enstemmig med to – 2 – unntak. Mindretallets innstillinger er tatt opp under de angjeldende punktene.

7.1 EU/EØS

7.1.1 Tilknytning EU/EØS

Forslag innkommet under dette punkt behandles i tilknytning til uttalelsen I-0012.

I-3023 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Representantskapet tiltrer anbefalingen om Norges tilknytning til EØS fra "Arbeidsgruppe - forbundets arbeidslivs- og tariffpolitikk".

Redaksjonskomiteens innstilling:

Det vises til uttalelse I-0012.

7.2 Arbeidsmiljø og et seriøst arbeidsliv

7.2.1 Sosial dumping

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6271 - 111 Joachim Espe, avdeling 605 Rørleggernes Fagforening

Opprettholder F-3033 Still krav til utstasjonerte arbeidere.

F-3033 Avd. 605 - Rørleggernes Fagforening

Still krav til bedrifter med utstasjonerte arbeidere

Fellesforbundet bør kreve at Norge innfører tiltak mot sosial dumping ved utstasjonering, slik som finnes i Sveits i dag.

- Utenlandske selskaper som skal jobbe i Norge må senest 8 dager før oppdraget, levere lister over arbeidstakere som skal utføre arbeidet.
- Selskapet må betale et depositum før oppstart, som sikrer dekking av riktig lønns- og arbeidsvilkår, samt skatt og avgifter. Depositumet betales tilbake etter endt oppdrag, dersom alt er i orden.
- Dersom det er mer enn 6% arbeidsledighet innenfor en bransjen eller område, der et utenlandsk selskap ønsker å ta på seg oppdrag, må det først søke lokal arbeidskraft gjennom NAV.

B-6272 - 111 Joachim Espe, avdeling 605 Rørleggernes Fagforening

Opprettholder F-3034 bekjemp sosial dumping.

F-3034 Avd. 605 - Rørleggernes Fagforening

Styrk det organiserte arbeidslivet – bekjemp sosial dumping

1. Bakgrunn: Hvorfor trengs en ny politikk?

Sosial dumping gjennom utnyttelse av arbeidsfolk fra fattige EU-land har blitt en alvorlig trussel mot lønns- og arbeidsvilkårene fagbevegelsen har kjempet fram i

Norge. Myndigheter som Kripos og Økokrim har pekt på at «den store tilgangen av (billig) utenlandsk arbeidskraft» fra EUs arbeidsmarked gir «større spillerom for kriminelle aktører, på en måte som truer med å undergrave sentrale lønns- og arbeidsbetingelser i deler av norsk arbeidsliv, og som fører til omfattende svart arbeid og annen økonomisk kriminalitet». Denne utviklingen må det settes en stopper for.

Norsk fagbevegelse ønsker arbeidsinnvandrere fra EØS-området velkommen til å konkurrere om jobber i Norge. Men det er uakseptabelt hvis bofaste ansatte som har norske, framkjempede lønns- og arbeidsvilkår blir erstattet av tilreisende, mange av dem pendlere, som går på dårligere vilkår. Mellom 2008 og 2016 falt sysselsettingen i Norge, blant ansatte som ikke er arbeidsinnvandrere. I samme periode økte antall sysselsatte fra EU-land i Øst-Europa økte med nærmere 90.000 personer. Mange av disse har langt dårligere vilkår for lønn, arbeidstid og oppsigelsesvern enn det som er vanlig her i landet.

Arbeidsinnvandring i seg selv er ikke et problem. Norge har i over 60 år levd godt med et grenseløst arbeidsmarked i Norden. Dette har fungert fordi arbeidsinnvandringen har skjedd mellom land med ganske lik levestandard og noenlunde like lønns- og arbeidsvilkår. Dagens arbeidsinnvandring fra fattige land i Øst-Europa er noe annet. Det blir i praksis umulig å opprettholde norske lønns- og arbeidsvilkår og kvalitetsstandarder, når det er fritt fram for å importere arbeidskraft fra land der pris- og lønnsnivå og boligkostnader er en brøkdel av nivået i Norge.

Vi vil ikke sitte rolig og se på at lønns- og arbeidsvilkår og som er kjempet fram gjennom 100 år raseres i løpet av 10-15 år. Hvis ikke fagbevegelsen og venstresidas partier tar føringen i denne saken, vil utviklingen i arbeidslivet nøre opp under fremmedfiendtlige holdninger. I Storbritannia klarte ytre høyre å gjøre spørsmålet om sosial dumping gjennom arbeidskraftimport til en mobiliseringssak for de blåbrune kreftene, under kampen for utmelding av EU (Brexit). I Norge ser vi hvordan Frp har posisjonert seg som et nei til EU-parti. Det haster å innføre langt mer effektive tiltak mot sosial dumping enn de som er forsøkt det siste tiåret.

2. Prinsipper for en fornuftig regulering av grensene rundt arbeidsmarkedet
 - Fagbevegelsen må gå i spissen for en politikk som sier at Norge har rett til å regulere landegrensen rundt vårt eget arbeidsmarked, samtidig som vi markerer en tydelig front mot rasisme og fremmedfiendtlighet.
 - En fornuftig regulering må ha som mål å hindre at fattigere lands lønns- og arbeidsvilkår blir med når utenlandske arbeidstakere tar arbeid i det norske arbeidsmarkedet.
 - En fornuftig regulering må følges av et straffenivå for ulovlig sosial dumping som virkelig svir. Vi vet at sosial dumping kan være ekstremt lønnsomt for kyniske bedriftseiere. Derfor må straffa for å bryte lover og regler være avskrekkende.
 - Straffereaksjoner skal ramme bedriftseieren, ikke arbeideren. Å innføre sanksjoner som straffer den polske arbeideren, for eksempel at han kastes ut av landet hvis arbeidskontrakten viser seg å være ulovlig, vil bare gjøre situasjonen hans enda mer utrygg. Vår politikk skal styrke

arbeidsinnvandrers lønns- og arbeidsvilkår, ikke gjøre ham mer underdanig og avhengig av bedriftseiers velvilje.

- Vår politikk må bygge på gjensidig respekt. På den ene siden ønsker vi arbeidsinnvandrere velkommen. På den andre siden ber vi de som reiser hit for å søke jobb respektere at fagorganiserte i Norge vil sikre at arbeidskraftimporten skjer på en måte som ikke undergraver rettigheter og levestandard som vi har kjempet fram gjennom 100 år.
- Vi vil holde fast på den norske fagbevegelsens tradisjon: å kjempe fram forbedringer i lønns- og arbeidsvilkår gjennom egne organisasjoner og tariffavtaler. Vi skal ikke gå over til å satse på lover om minstelønn, for det tar makten ut av vår egen bevegelse og legge den i hendene på Stortinget. Samtidig innser vi at vi ikke kan forvente at ansatte fra steder med leve- og boligkostnader som ligger på en brøkdel av norsk nivå skal gå i spissen for tariffkampen her i landet.

I-3041 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Intensjonen i forslagene fra avd. 2 (F-3024), 6, 670 og Transportarbeiderforeningen Vestfold-Telemark tiltres.

Forslagene fra avd. 118, 605 (F-3034) og 851 (F-3039) tiltres ikke.

Forslagene fra avd. 2 (F-3025), 605 (F-3033) og 851 (F-3038) tiltres ikke. Den delen av forslagene som omhandler registreringsordninger oversendes det nye forbundsstyret.

For øvrige forslag vises til vurderinger og innstillinger på likelydende forslag i andre kapitler i hefte 7, 8 og 9.

Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslag B-6271 og B-6272 dekkes av representantskapets innstilling.

Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.

7.2.2 Regulering av innleie og bemanningsbransjen

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6260 - 385 Atle Wedaa, avdeling 747 Unionen Fagforening

Forbud mot bemanningsbransjen

Avd 747 - Unionen Fagforening Avd 747 - Unionen Fagforening viser til vårt innsendte forslag F-3070 og reiser på bakgrunn av representantskapets innstilling I-3080 følgende forslag. Fellesforbundet skal jobbe for: At landsdekkende Innleie fra bemanningsbransjen innenfor byggesektoren reguleres til kun å gjelde innleie av vikarer. I tillegg til innleie av vikarer, skal det kun være innleie mellom produksjonsbedrifter som er tillatt.

B-6266 - 303 Jan Rune Brovold, avdeling 764 Malernes Forening

Forbud mot bemanningsbransjen

Avd 764 - Malernes Forening viser til vårt innsendte forslag F-3071 og reiser på bakgrunn av representantskapet innstilling I-3080 følgende forslag. Fellesforbundet skal jobbe for: At landsdekkende Innleie fra bemanningsbransjen innenfor byggesektoren reguleres til kun å gjelde innleie av vikarer. I tillegg til innleie av vikarer, skal det kun være innleie mellom produksjonsbedrifter som er tillatt.

B-6275 - 384 Stein Bruse Hofstedt, avdeling 747 Unionen Fagforening

AML paragraf 14-12.2

Forbundet må arbeide for å få fjernet AML paragraf 14-12.2.

B-6276 - 111 Joachim Espe, avdeling 605 Rørleggernes Fagforening

Opprettholder F-3064 Bemanningsbransjen må bort.

F-3064 Avd. 605 - Rørleggernes Fagforening

Bemanningsbransjen må bort

Den såkalte bemanningsbransjen seiler under falsk flagg. Det er ingen bransje, men en metode for arbeidsgivere å holde seg med fleksibel og billig arbeidskraft på. «Bransjen» bidrar hverken til jobbskaping eller jobbsikkerhet. Den bidrar bare med fleksibilitet for arbeidsgiverne, som ikke trenger å forholde seg til vanlige ansettelses-, ferie-, sjukelønns-, permitterings- og oppsigelsesregler.

Bemanningsbyråene leier ut arbeidsfolk til erstatning for faste jobber. De skaper dermed et løsarbeiderregime som vi ikke har sett i norsk arbeidsliv siden 30-åra. Vi vil advare på det sterkeste mot å tro at arbeidskraft bare er noe man kan skaffe seg i det øyeblikket man trenger den. Det er gjennom faste arbeidsplasser man skaffer seg kompetanse, utvikling, innovasjon og verdiskaping. Faste ansettelser får vi bare gjennom å ansette fast!

«Bemanningsbransjen» bidrar etter vår mening ikke til noe positivt hverken for bedriftene eller for samfunnet. Tvert i mot undergraver den vår tradisjon hvor faste stillinger er hovedregelen. «Bransjen» ber til stadighet om å bli behandlet på lik linje med andre bedrifter, men de har ikke vist seg tilliten verdig. Stadig gjør leiefirmaer overtramp mot sine ansatte som aldri ville blitt tolerert i andre deler av arbeidslivet.

- Vi mener at bemanningsbransjen bør forbys!

Innleie av arbeidskraft brer om seg i hele landet og i stadig flere bransjer, men det er i byggebransjen fenomenet har vært mest vanlig og særlig utbredt er det i oslofjordområdet. Både arbeidsgivernes organisasjoner og regjeringen peker på problemet er stort i dette området. Rørleggernes fagforening mener problemet er blitt så stort at viktige samfunnshensyn står i fare og foreslår derfor at

- Forskriftsadgangen i aml §14-12 (5) tas i bruk og at bemanningsbransjen forbyr i byggebransjen i området rundt Oslofjorden

Stortinget vedtok i 2018 nye regler som skulle stramme inn på bemanningsforetakenes virksomhet. Bransjen har valgt å se helt bort fra dette og har i stedet gått inn for å omgå og undergrave stortingsvedtaket ved å tilby deltidsstillinger uten forutsigbarhet. Dette kan ikke Fellesforbundet og fagbevegelsen godta. Vi må arbeide for at Stortinget står ved sitt vedtak og pålegger regjeringen å slå fast følgende:

- At virksomheten har lønnsplikt inntil arbeidsforholdet opphører
- At stillingsprosenten skal være det man faktisk jobber
- At utleie på heltid betyr ansettelse på heltid
- At arbeidstid og friperioder skal angis skriftlig ved gjennomsnittsberegning
- At deltidsstilling ikke skal hindre ansatte å ta andre jobber utenom angitt arbeidstid
- At Arbeidstilsynet gis tilsynsrett med de nye bestemmelsene og rett til bøtelegging av arbeidsgiver så det svir

Bemanningsbyråene vil altså ikke oppføre seg som «vanlige bedrifter» og har også forsøkt å unngå å lønne sine ansatte i henhold til likebehandlingsprinsippet som ble innført i 2012. For å sikre at kravet om likebehandling kan håndheves foreslår Rørleggernes fagforening at Fellesforbundet arbeider for at det innføres regler om at

- Innleiebedriften plikter å gi bemanningsforetaket/vikarbyrået og den enkelte innleide arbeidstaker de nødvendige opplysninger for at vilkåret om likebehandling skal følges

Vilkårene for innleie etter avtale med de tillitsvalgte er nå begrenset til å gjelde i virksomheter som er bundet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett. Det er bra, men innholdet i en slik avtale må inneholde bestemmelser om at

- Innleide skal være fast ansatt i full stilling
- At oppdragsbekreftelsen skal gjelde i hele oppdragets varighet
- Den innleides lønn og arbeidsforhold må være fastlagt i avtalen

Fellesforbundet avd 605 Rørleggernes fagforening er også dypt bekymret over at den såkalte bemanningsbransjen opererer på stadig flere samfunnsområder, med myndighetenes velsignelse og medvirkning. Vi krever derfor at

- Bemanningsbedrifter må ikke bli opplæringsbedrifter
- NAV må ikke inngå samarbeidsavtaler med bemanningsbransjen eller formidle arbeidssøkende til bemanningsbedrifter

B-6280 - 302 Marius Tønnessen, avdeling 764 Malernes Forening
Forbud mot bemanningsbransjen
Oppretterholder F-3071 - bemanningsbransjen må bort!

F-3071 Avd. 764 - Malernes Forening

Bemanningsbransjen må bort!

Den såkalte bemanningsbransjen seiler under falskt flagg. Det er ingen bransje, men en metode for arbeidsgivere å holde seg med fleksibel og billig arbeidskraft på. «Bransjen» bidrar hverken til jobbskaping eller jobbsikkerhet. Den bidrar bare med fleksibilitet for arbeidsgiverne, som ikke trenger å forholde seg til vanlige ansettelses-, ferie-, sjukelønns-, permitterings- og oppsigelsesregler.

Bemanningsbyråene leier ut arbeidsfolk til erstatning for faste jobber. De skaper dermed et løsarbeiderregime som vi ikke har sett i norsk arbeidsliv siden 30-åra. Vi vil advare på det sterkeste mot å tro at arbeidskraft bare er noe man kan skaffe seg i det øyeblikket man trenger den. Det er gjennom faste arbeidsplasser man skaffer seg kompetanse, utvikling, innovasjon og verdiskapning. Faste ansettelser får vi bare gjennom å ansette fast!

«Bemanningsbransjen» bidrar etter vår mening ikke til noe positivt hverken for bedriftene eller for samfunnet. Tvert imot undergraver den vår tradisjon hvor faste stillinger er hovedregelen.

«Bransjen» ber til stadighet om å bli behandlet på lik linje med andre bedrifter, men de har ikke vist seg tilliten verdig. Stadig gjør leiefirmaer overtramp mot sine ansatte som aldri ville blitt tolerert i andre deler av arbeidslivet.

- Vi mener at bemanningsbransjen bør forbys!

Innleie av arbeidskraft brer om seg i hele landet og i stadig flere bransjer, men det er i byggebransjen fenomenet har vært mest vanlig. Vi mener problemet er blitt så stort at viktige samfunnshensyn står i fare og foreslår derfor at

- Forskriftsadgangen i AML §14-12 (5) tas i bruk og at bemanningsbransjen forbys i byggebransjen i hele landet.

Stortinget vedtok i 2018 nye regler som skulle stramme inn på bemanningsforetakenes virksomhet.

Bransjen har valgt å se helt bort fra dette og har i stedet gått inn for å omgå og undergrave stortingsvedtaket ved å tilby deltidsstillinger uten forutsigbarhet. Dette kan ikke Fellesforbundet og fagbevegelsen godta. Vi må arbeide for at Stortinget står ved sitt vedtak og pålegger regjeringen å slå fast følgende:

- At virksomheten har lønnsplikt inntil arbeidsforholdet opphører
- At stillingsprosenten skal være det man faktisk jobber
- At utleie på heltid betyr ansettelse på heltid
- At arbeidstid og friperioder skal angis skriftlig ved gjennomsnittsberegning
- At deltidsstilling ikke skal hindre ansatte å ta andre jobber utenom angitt arbeidstid

- At Arbeidstilsynet gis tilsynsrett med de nye bestemmelsene og rett til bøtelegging av arbeidsgiver så det svir

Bemanningsbyråene vil altså ikke oppføre seg som «vanlige bedrifter» og har også forsøkt å unngå å lønne sine ansatte i henhold til likebehandlingsprinsippet som ble innført i 2012. For å sikre at kravet om likebehandling kan håndheves foreslår Malernes Forening at Fellesforbundet arbeider for at det innføres regler om at

- Innleiebedriften plikter å gi bemanningsforetaket/vikarbyrået og den enkelte innleide arbeidstaker de nødvendige opplysninger for at vilkåret om likebehandling skal følges

Vilkårene for innleie etter avtale med de tillitsvalgte er nå begrenset til å gjelde i virksomheter som er bundet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett. Det er bra, men innholdet i en slik avtale må inneholde bestemmelser om at

- Innleide skal være fast ansatt i full stilling
- At oppdragsbekreftelsen skal gjelde i hele oppdragets varighet
- Den innleides lønn og arbeidsforhold må være fastlagt i avtalen

Avdelingen er også dypt bekymret over at den såkalte bemanningsbransjen opererer på stadig flere samfunnsområder, med myndighetenes velsignelse og medvirkning. Vi krever derfor at

- Bemanningsbedrifter må ikke bli opplæringsbedrifter
- NAV må ikke inngå samarbeidsavtaler med bemanningsbransjen eller formidle arbeidssøkende til bemanningsbedrifter

B-6283 - 212 Henriette Stava, avdeling 57 Nord-Rogaland Gjenreiser F-3058

F-3058 Avd. 57 - Nord-Rogaland
Gi tillitsvalgte kontroll over innleien; stopp bemanningsbransjen! Bemanningsbransjens natur er i strid med alt den norske modellen står for og forutsetter. Den sørger for at regler og normer som finnes i lover og avtaler enkelt blir tilsidesatt i møte med virkeligheten – til arbeidsgivers fordel. Det finnes ikke noe meningsfullt partsforhold i slike virksomheter, og det individuelle rettsvernet blir redusert til en fjern drøm. Selv etter innstrammingene mht ansettelse fom 2019, unnlater de fleste virksomheter å følge lovens intensjon. Deres forretningsidé bygger på å drive organisert løsarbeid helt på siden av det organiserte arbeidslivet. I tillegg opplever vi på frontfaget at massiv, ulovlig og tariffstridig innleie av arbeidsgiversiden blir brukt til å torpedere den lokale lønnsdannelsen gjennom aktivt, utstrakt og godt planlagt streikebryteri ("dagebryteri"). Problemet er dermed minst like stort og utbredt i industrien som i bygningsbransjen. AML §14-12 (§14-9 a-e) regulerer i dag bemanningsbransjen på svært utilstrekkelig vis. Selv om vilkårene på papiret fremstår strenge, ligger det likevel et uavklart tolkningsrom i bokstav a) som arbeidsgiversiden spekulativt lener seg på. Dette kan de gjøre i ro og mak all den tid muligheten for (individuell) rettsprøving er illusorisk. Men enda viktigere: så lenge tilsyn

ikke har myndighet i form av pålegg eller sanksjoner, fungerer loven verken på noen hensiktsmessig måte for klubbene eller i tråd med lovgivers intensjon. Tilstanden er ikke en rettsstat verdig, og samtidig et stort demokratisk problem som må rettes opp i snarest mulig. Lovendringene i 2018 endret ikke på dette, da en hver innskjerping av §14-12 (2) er avhengig av at §14-12 (1) kan håndheves effektivt. Innleiekampanjen forbundet kjører er viktig for bevisstgjøring rundt bestemmelsene. Hvis vi ser en nedgang i innleie til fordel for faste ansettelser, vil det være forbundets – ikke lovgivers – fortjeneste. Likevel kommer vil kampanjen for komme til tre alvorlige begrensninger:- tvistebehandling tar langt tid – i et tilfelle på VO foreligger ikke en organisasjonsmessig protokoll selv 1 ½ år etter innsendelse av lokal tvist – og samtidig tar den mye ressurser fra forbundet - når tvistebehandling og eventuelt gjennomslag skjer gjennom tariffavtalene, vil arbeidsgiversiden oppleve at tariffbinding i praksis innskrenker deres handlingsrom langt mer enn hva loven gjør- straffefrihet og fortsatt (i praksis) fri flyt av innleie etter loven vil etterlate et stort og lovløst rom for bemanningsbransjen utenfor tariffavtalene. Derfor er det viktig å stramme inn loven samt å legge inn håndhevingsmidler som et tilpasset formålet. Vi må ha på plass verktøy for å holde bemanningselskaper og spekulativ utleievirksomhet unna alle bransjer hvor vi ikke eksplisitt ønsker å ha dem. Derfor må Fellesforbundet kreve lovendringer som innebærer at:- at innleie som utgangspunkt er forbudt; også fra selskaper som gjerne liker å kalle seg ”produksjonsbedrifter” – i hele landet, ikke bare i og rundt Oslo- at kun klubber som organiserer et flertall på egen bedrift, og er tilsluttet et forbund med innstillingsrett, kan avtale midlertidige unntak fra forbudet- at det innføres straffeansvar ved brudd på bestemmelsene, og at tilsynsmyndighetene får kompetanse mht pålegg og sanksjoner

F-3058 Avd. 57 - Nord-Rogaland

Gi tillitsvalgte kontroll over innleien; stopp bemanningsbransjen!

Bemanningsbransjens natur er i strid med alt den norske modellen står for og forutsetter. Den sørger for at regler og normer som finnes i lover og avtaler enkelt blir tilsidesatt i møte med virkeligheten – til arbeidsgivers fordel.

Det finnes ikke noe meningsfullt partsforhold i slike virksomheter, og det individuelle rettsvernet blir redusert til en fjern drøm. Selv etter innstrammingene mht ansettelse fom 2019, unnlater de fleste virksomheter å følge lovens intensjon. Deres forretningsidé bygger på å drive organisert løsarbeid helt på siden av det organiserte arbeidslivet. I tillegg opplever vi på frontfaget at massiv, ulovlig og tariffstridig innleie av arbeidsgiversiden blir brukt til å torpedere den lokale lønnsdannelsen gjennom aktivt, utstrakt og godt planlagt streikebryteri (”dagsebryteri”). Problemet er dermed minst like stort og utbredt i industrien som i bygningsbransjen.

AML §14-12 (§14-9 a-e) regulerer i dag bemanningsbransjen på svært utilstrekkelig vis. Selv om vilkårene på papiret fremstår strenge, ligger det likevel et uavklart tolkningsrom i bokstav a) som arbeidsgiversiden spekulativt lener seg på. Dette kan de gjøre i ro og mak all den tid muligheten for (individuell) rettsprøving er illusorisk.

Men enda viktigere: så lenge tilsyn ikke har myndighet i form av pålegg eller sanksjoner, fungerer loven verken på noen hensiktsmessig måte for klubbene eller i tråd med lovgivers intensjon.

Tilstanden er ikke en rettsstat verdig, og samtidig et stort demokratisk problem som må rettes opp i snarest mulig. Lovendringene i 2018 endret ikke på dette, da en hver innskjerping av §14-12 (2) er avhengig av at §14-12 (1) kan håndheves effektivt.

Innleiekampanjen forbundet kjører er viktig for bevisstgjøring rundt bestemmelsene. Hvis vi ser en nedgang i innleie til fordel for faste ansettelser, vil det være forbundets – ikke lovgivers – fortjeneste. Likevel kommer vil kampanjen for komme til tre alvorlige begrensninger:

- tvistebehandling tar langt tid – i et tilfelle på VO foreligger ikke en organisasjonsmessig protokoll selv 1 ½ år etter innsendelse av lokal tvist – og samtidig tar den mye ressurser fra forbundet
- når tvistebehandling og eventuelt gjennomslag skjer gjennom tariffavtalene, vil arbeidsgiversiden oppleve at tariffbinding i praksis innskrenker deres handlingsrom langt mer enn hva loven gjør
- straffefrihet og fortsatt (i praksis) fri flyt av innleie etter loven vil etterlate et stort og lovløst rom for bemanningsbransjen utenfor tariffavtalene.

Derfor er det viktig å stramme inn loven samt å legge inn håndhevingsmidler som er tilpasset formålet. Vi må ha på plass verktøy for å holde bemanningsselskaper og spekulativ utleievirksomhet unna alle bransjer hvor vi ikke eksplisitt ønsker å ha dem.

Derfor må Fellesforbundet kreve lovendringer som innebærer at:

- at innleie som utgangspunkt er forbudt; også fra selskaper som gjerne liker å kalle seg ”produksjonsbedrifter” – i hele landet, ikke bare i og rundt Oslo
- at kun klubber som organiserer et flertall på egen bedrift, og er tilsluttet et forbund med innstillingsrett, kan avtale midlertidige unntak fra forbudet
- at det innføres straffeansvar ved brudd på bestemmelsene, og at tilsynsmyndighetene får kompetanse mht pålegg og sanksjoner

B-6293 - 217 Dan Einar Dybing, avdeling 57 Nord-Rogaland f-3058

Vil gjenreise forslag nr f-3058 hefte 7.

F-3058 Avd. 57 - Nord-Rogaland

Gi tillitsvalgte kontroll over innleien; stopp bemanningsbransjen!
Bemanningsbransjens natur er i strid med alt den norske modellen står for og forutsetter. Den sørger for at regler og normer som finnes i lover og avtaler enkelt blir tilsidesatt i møte med virkeligheten – til arbeidsgivers fordel.

Det finnes ikke noe meningsfullt partsforhold i slike virksomheter, og det individuelle rettsvernet blir redusert til en fjern drøm. Selv etter innstrammingene mht ansettelse fom 2019, unnlater de fleste virksomheter å følge lovens intensjon. Deres forretningsidé bygger på å drive organisert løsarbeid helt på siden av det organiserte arbeidslivet. I tillegg opplever vi på frontfaget at massiv, ulovlig og

tariffstridig innleie av arbeidsgiversiden blir brukt til å torpedere den lokale lønnsdannelsen gjennom aktivt, utstrakt og godt planlagt streikebryteri ("dagebryteri"). Problemet er dermed minst like stort og utbredt i industrien som i bygningsbransjen.

AML §14-12 (§14-9 a-e) regulerer i dag bemanningsbransjen på svært utilstrekkelig vis. Selv om vilkårene på papiret fremstår strenge, ligger det likevel et uavklart tolkningsrom i bokstav a) som arbeidsgiversiden spekulativt lener seg på. Dette kan de gjøre i ro og mak all den tid muligheten for (individuell) rettsprøving er illusorisk.

Men enda viktigere: så lenge tilsyn ikke har myndighet i form av pålegg eller sanksjoner, fungerer loven verken på noen hensiktsmessig måte for klubbene eller i tråd med lovgivers intensjon.

Tilstanden er ikke en rettsstat verdig, og samtidig et stort demokratisk problem som må rettes opp i snarest mulig. Lovendringene i 2018 endret ikke på dette, da en hver innskjerping av §14-12 (2) er avhengig av at §14-12 (1) kan håndheves effektivt.

Innleiekampanjen forbundet kjører er viktig for bevisstgjøring rundt bestemmelsene. Hvis vi ser en nedgang i innleie til fordel for faste ansettelser, vil det være forbundets – ikke lovgivers – fortjeneste. Likevel kommer vil kampanjen for komme til tre alvorlige begrensninger:

- tvistebehandling tar langt tid – i et tilfelle på VO foreligger ikke en organisasjonsmessig protokoll selv 1 ½ år etter innsendelse av lokal tvist – og samtidig tar den mye ressurser fra forbundet
- når tvistebehandling og eventuelt gjennomslag skjer gjennom tariffavtalene, vil arbeidsgiversiden oppleve at tariffbinding i praksis innskrenker deres handlingsrom langt mer enn hva loven gjør
- straffefrihet og fortsatt (i praksis) fri flyt av innleie etter loven vil etterlate et stort og lovløst rom for bemanningsbransjen utenfor tariffavtalene.

Derfor er det viktig å stramme inn loven samt å legge inn håndhevingsmidler som er tilpasset formålet. Vi må ha på plass verktøy for å holde bemanningselskaper og spekulativ utleievirksomhet unna alle bransjer hvor vi ikke eksplisitt ønsker å ha dem.

Derfor må Fellesforbundet kreve lovendringer som innebærer at:

- at innleie som utgangspunkt er forbudt; også fra selskaper som gjerne liker å kalle seg "produksjonsbedrifter" – i hele landet, ikke bare i og rundt Oslo
- at kun klubber som organiserer et flertall på egen bedrift, og er tilsluttet et forbund med innstillingsrett, kan avtale midlertidige unntak fra forbudet
- at det innføres straffeansvar ved brudd på bestemmelsene, og at tilsynsmyndighetene får kompetanse mht pålegg og sanksjoner

B-6294 - 474 Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret

Gjenreiser F 3054

Gi tillitsvalgte kontroll på innleien. Stopp bemanningsbransjen.

F-3054 Avd. 25 – Fellesforbundet

Gi tillitsvalgte kontroll over innleien; stopp bemanningsbransjen!

Det er viktig å stramme inn loven samt å legge inn håndhevingsmidler som et tilpasset formålet. Vi må ha på plass verktøy for å holde bemanningselskaper og spekulativ utleievirksomhet unna alle bransjer hvor vi ikke eksplisitt ønsker å ha dem.

Derfor må Fellesforbundet kreve lovendringer som innebærer at:

- at innleie som utgangspunkt er forbudt; også fra selskaper som gjerne liker å kalle seg ”produksjonsbedrifter” – i hele landet, ikke bare i og rundt Oslo
- at kun klubber som organiserer et flertall på egen bedrift, og er tilsluttet et forbund med innstillingsrett, kan avtale midlertidige unntak fra forbudet
- at det innføres straffeansvar ved brudd på bestemmelsene, og at tilsynsmyndighetene for kompetanse mht pålegg og sanksjoner

Begrunnelse:

Bemanningsbransjens natur er i strid med alt den norske modellen står for og forutsetter. Den sørger for at regler og normer som finnes i lover og avtaler enkelt blir tilsidesatt i møte med virkeligheten – til arbeidsgivers fordel.

Organisasjonsformen medfører også at det som oftest er umulig å integrere arbeidsinnvandrere fra EØS-området i noen meningsfull betydning av ordet.

Det finnes ikke noe fungerende partsforhold i slike virksomheter, og det individuelle rettsvernet blir redusert til en fjern drøm. Selv etter innstrammingene mht ansettelse fom 2019, unnlater de fleste virksomheter å følge lovens intensjon. Deres forretningsidé bygger på å drive organisert løsarbeid helt på siden av det organiserte arbeidslivet.

I tillegg opplever vi på frontfaget at massiv, ulovlig og tariffstridig innleie av arbeidsgiversiden blir brukt til å torpedere den lokale lønnsdannelsen gjennom aktivt, utstrakt og godt planlagt streikebryteri (”dagsebryteri”). Problemet er dermed minst like stort og utbredt i industrien som i bygningsbransjen.

AML §14-12 (§14-9 a-e) regulerer i dag bemanningsbransjen på svært tilstrekkelig vis. Selv om vilkårene på papiret fremstår strenge, ligger det likevel et uavklart tolkningsrom i bokstav a) som arbeidsgiversiden spekulativt lener seg på. Dette kan de gjøre i ro og mak all den tid muligheten for rettsprøving er illusorisk.

Men enda viktigere: så lenge tilsyn ikke har myndighet i form av pålegg eller sanksjoner, fungerer loven verken på noen hensiktsmessig måte for klubbene, og heller ikke på noen måte i tråd med lovgivers intensjon.

Tilstanden er ikke en rettsstat verdig, og samtidig et stort demokratisk problem som må rettes opp i snarest mulig. Lovendringene i 2018 endret ikke på dette, da

en hver innskjerping av §14-12 (2) er helt avhengig av at §14-12 (1) kan håndheves effektivt.

Innleiekampanjen forbundet kjører er viktig for bevisstgjøring rundt bestemmelsene. Hvis vi nå ser en nedgang i innleie til fordel for faste ansettelser, vil det være forbundets – ikke lovgivers – fortjeneste. Likevel vil kampanjen fort møte på sterke begrensninger:

- tvistebehandling tar langt tid – i et tilfelle på VO foreligger ikke en organisasjonsmessig protokoll selv 1 ½ år etter innsendelse av lokal tvist – og samtidig tar den mye ressurser fra forbundet
- eventuelt gjennomslag via tariffavtalene kan medføre at arbeidsgiversiden opplever tariffbinding som langt mer innskrenkende loven mht innleie
- straffefrihet og fortsatt (i praksis) fri flyt av innleie etter loven vil likevel etterlate et stort og lovløst rom for bemanningsbransjen utenfor tariffavtalene.

**B-6296 - 222 Ernst Dahl Arnø, avdeling 57 Nord-Rogaland
F-3057**

Gjenreiser forslag F-3057.

F-3057 Avd. 57 - Nord-Rogaland

Arbeidstilsynets myndighetsområde.

Fellesforbundet må jobbe for at arbeidstilsynet får verktøy for å håndheve de nye lovendringene rundt bruken av innleie. I dag står reglene rundt innleie bestemmelsene uten noen som kan håndheve dem eller iverksette sanksjoner.

Dette må komme på plass omgående.

**B-6298 - 498 Torbjørn Dybsand, Representantskapet
Arbeidslivsreguleringer**

Det vises til forslag F-3060 fra Fellesforbundet avd 103 Ringsaker. Med bakgrunn i forslaget fra avd 103 og likelydende forslag fra en rekke andre avdelinger, reises følgende forslag; Fellesforbundets landsmøte 2019 sier NEI til bemanningsforetak, og vil med det arbeide for at disse virksomhetene forbyes i det norske arbeidsmarkedet. I stedet må den offentlige arbeidsformidlinga (NAV) styrkes, for på denne måten ta tilbake den opprinnelige rollen Arbeidsformidlinga hadde. Fellesforbundets landsmøte ser med stor uro og bekymring på hva slags arbeidsmarked vi skal ha og vil ha i framtida. Den urskogen av bemanningsvirksomheter som kun har til formål å bedrive utleie av arbeidsfolk, må stoppes.

F-3060 Avd. 103 – Ringsaker

Økt innsats mot Sosial dumping, arbeidslivskriminalitet, bemanningsvirksomheter og bemanningsforetak

Forslag;

Fellesforbundet avd 103 Ringsaker fremmer på bakgrunn av ovennevnte, forslag

om at Fellesforbundets landsmøte 2019 må si NEI til bemanningsforetak, og med det arbeide for at disse virksomhetene forbys i det norske arbeidsmarkedet. Videre må den offentlige arbeidsformidlinga (NAV) styrkes, for på denne måten ta tilbake den opprinnelige rollen Arbeidsformidlinga hadde.

Fellesforbundet avd 103 Ringsaker ser med stor uro og bekymring på hva slags arbeidsmarked vi skal ha og vil ha i framtida. Den urskogen av bemanningsvirksomheter som kun har til formål å bedrive utleie av arbeidsfolk, må stoppes.

Etter AMLs § 14-12 pkt 2 er det imidlertid slik at i virksomhet som er bundet av tariffavtale kan arbeidsgiver og tillitsvalgte som til sammen representerer et flertall av den arbeidstakerkategori innleie gjelder, inngå skriftlig avtale om tidsbegrenset innleie uten hinder av det som er bestemt i første ledd. Fellesforbundet avd 103 Ringsaker kan ikke skjønne at tariffbundne bedrifter, med tillitsvalgtes hjelp (eller som gisler?) skal ha en lovfestet rett til å avtale dårligere bestemmelser etter AML enn de bedrifter som ikke har tariffavtale. Den vetoretten klubbene i prinsippet skal ha i slike saker, er svært ofte illusorisk. Det foregår en utstrakt bruk og misbruk av innleid arbeidskraft i mange bedrifter. Ofte skjer dette, uten noen form for forutgående drøftinger med de tillitsvalgte.

Ved å bruke innleie i stedet for å ha egne ansatte fraskriver arbeidsgiver seg ansvar, for på den måten å komme seg unna det lov- og avtaleverk som gjelder for egne ansatte. Dette vil på lengre sikt kunne undergrave og forverre våre medlemmers arbeidsvilkår og arbeidssituasjon. Bare av den grunn er det viktig at også vi bryr oss om dette. Men vi skal også bry oss fordi vi ikke skal se gjennom fingrene på at andre blir utnyttet.

Den største betenkeligheten knytter seg likevel til prinsippet at bedrifter i det hele tatt skal gis anledning til å bruke innleide folk i sin bedrift for å utføre helt ordinær kjernevirksomhet, framfor å ansette disse sjøl. Dette er i realiteten akkurat det samme som midlertidig ansatte.

Det finnes ikke noe reelt fungerende partsforhold i slike virksomheter. Selv etter innstrammingene mht ansettelse fra og med 2019, frykter vi at de fleste virksomheter vil unnlate å følge lovens intensjon. Deres forretningsidé bygger jo nettopp på å drive organisert løsarbeid helt på siden av det organiserte arbeidslivet.

Med bakgrunn i ovennevnte, må Fellesforbundet fortsette sitt gode og viktige arbeid for å få inn bestemmelser som skjerper-, sikrer-, samt tydeliggjør bedriftens ansvar og de tillitsvalgtes viktige rolle i slike saker, der normen skal være faste ansettelser.

I dag er det ofte slik at både NAV og den enkelte bedrift/arbeidsgiver henviser arbeidssøkere til bemanningsforetak, slik at de slipper jobben og ansvaret sjøl. Sånn vil vi ikke ha det.

B-6306 - 496 Harald Braathen, Representantskapet
Bemanningsbransjen må bort!
Opprettholder F-3063.

F-3063 Avd. 603 - Oslo Bygningsarbeiderforening

Bemanningsbransjen må bort!

Den såkalte bemanningsbransjen seiler under falsk flagg. Det er ingen bransje, men en metode for arbeidsgivere å holde seg med fleksibel og billig arbeidskraft på. «Bransjen» bidrar hverken til jobbskaping eller jobbsikkerhet. Den bidrar bare med fleksibilitet for arbeidsgiverne, som ikke trenger å forholde seg til vanlige ansettelses-, ferie-, sjukelønns-, permitterings- og oppsigelsesregler.

Bemanningsbyråene leier ut arbeidsfolk til erstatning for faste jobber. De skaper dermed et løsarbeiderregime som vi ikke har sett i norsk arbeidsliv siden 30-åra. Vi vil advare på det sterkeste mot å tro at arbeidskraft bare er noe man kan skaffe seg i det øyeblikket man trenger den. Det er gjennom faste arbeidsplasser man skaffer seg kompetanse, utvikling, innovasjon og verdiskaping. Faste ansettelser får vi bare gjennom å ansette fast!

«Bemanningsbransjen» bidrar etter vår mening ikke til noe positivt hverken for bedriftene eller for samfunnet. Tvert i mot undergraver den vår tradisjon hvor faste stillinger er hovedregelen. «Bransjen» ber til stadighet om å bli behandlet på lik linje med andre bedrifter, men de har ikke vist seg tilliten verdig. Stadig gjør leiefirmaer overtramp mot sine ansatte som aldri ville blitt tolerert i andre deler av arbeidslivet.

- Vi mener at bemanningsbransjen bør forbys!

Innleie av arbeidskraft brer om seg i hele landet og i stadig flere bransjer, men det er i byggebransjen fenomenet har vært mest vanlig og særlig utbredt er det i oslofjordområdet. Både arbeidsgivernes organisasjoner og regjeringen peker på at problemet er stort i dette området. Oslo Bygningsarbeiderforening mener problemet er blitt så stort at viktige samfunnshensyn står i fare og foreslår derfor at

- Forskriftsadgangen i aml §14-12 (5) tas i bruk og at bemanningsbransjen forbys i byggebransjen i området rundt Oslofjorden

Stortinget vedtok i 2018 nye regler som skulle stramme inn på bemanningsforetakenes virksomhet. Bransjen har valgt å se helt bort fra dette og har i stedet gått inn for å omgå og undergrave stortingsvedtaket ved å tilby deltidsstillinger uten forutsigbarhet. Dette kan ikke Fellesforbundet og fagbevegelsen godta. Vi må arbeide for at Stortinget står ved sitt vedtak og pålegger regjeringen å slå fast følgende:

- At virksomheten har lønnsplikt inntil arbeidsforholdet opphører
- At stillingsprosenten skal være det man faktisk jobber
- At utleie på heltid betyr ansettelse på heltid
- At arbeidstid og friperioder skal angis skriftlig ved gjennomsnittsberegning

- At deltidsstilling ikke skal hindre ansatte å ta andre jobber utenom angitt arbeidstid
- At Arbeidstilsynet gis tilsynsrett med de nye bestemmelsene og rett til bøtelegging av arbeidsgiver så det svir

Bemanningsbyråene vil altså ikke oppføre seg som «vanlige bedrifter» og har også forsøkt å unngå å lønne sine ansatte i henhold til likebehandlingsprinsippet som ble innført i 2012. For å sikre at kravet om likebehandling kan håndheves foreslår Oslo Bygningsarbeiderforening at Fellesforbundet arbeider for at det innføres regler om at

- Innleiebedriften plikter å gi bemanningsforetaket/vikarbyrået og den enkelte innleide arbeidstaker de nødvendige opplysninger for at vilkåret om likebehandling skal følges

Vilkårene for innleie etter avtale med de tillitsvalgte er nå begrenset til å gjelde i virksomheter som er bundet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett. Det er bra, men innholdet i en slik avtale må inneholde bestemmelser om at

- Innleide skal være fast ansatt i full stilling
- At oppdragsbekreftelsen skal gjelde i hele oppdragets varighet
- Den innleides lønn og arbeidsforhold må være fastlagt i avtalen

Fellesforbundet avd 603 Oslo Bygningsarbeiderforening er også dypt bekymret over at den såkalte bemanningsbransjen opererer på stadig flere samfunnsområder, med myndighetenes velsignelse og medvirkning. Vi krever derfor at

- Bemanningsbedrifter må ikke bli opplæringsbedrifter
- NAV må ikke inngå samarbeidsavtaler med bemanningsbransjen eller formidle arbeidssøkende til bemanningsbedrifter

B-6313 - 234 Erik N. De Pasquale, Fellesforbundet avdeling 25

Gjenreis F-3054 hefte 7 - stopp bemanningsbransjen!

Bemanningsbransjen er systematisert løsarbeid, og hører dermed ikke hjemme i det norske arbeidslivet. Dens grunnleggende virkemåte undergraver selve essensen i et sivilisert og trygt arbeidsliv: stillingsvern, medbestemmelse, samt gode rammer for varsling om kritikkverdige forhold. Den undergraver også selve forutsetningen for å bygge fagforening - vårt viktigste fellesskap.

F-3054 Avd. 25 – Fellesforbundet

Gi tillitsvalgte kontroll over innleien; stopp bemanningsbransjen!

Det er viktig å stramme inn loven samt å legge inn håndhevingsmidler som er tilpasset formålet. Vi må ha på plass verktøy for å holde bemanningsselskaper og spekulativ utleievirksomhet unna alle bransjer hvor vi ikke eksplisitt ønsker å ha dem.

Derfor må Fellesforbundet kreve lovendringer som innebærer at:

- at innleie som utgangspunkt er forbudt; også fra selskaper som gjerne liker å kalle seg ”produksjonsbedrifter” – i hele landet, ikke bare i og rundt Oslo
- at kun klubber som organiserer et flertall på egen bedrift, og er tilsluttet et forbund med innstillingsrett, kan avtale midlertidige unntak fra forbudet
- at det innføres straffeansvar ved brudd på bestemmelsene, og at tilsynsmyndighetene for kompetanse mht pålegg og sanksjoner

Begrunnelse:

Bemanningsbransjens natur er i strid med alt den norske modellen står for og forutsetter. Den sørger for at regler og normer som finnes i lover og avtaler enkelt blir tilsidesatt i møte med virkeligheten – til arbeidsgivers fordel.

Organisasjonsformen medfører også at det som oftest er umulig å integrere arbeidsinnvandrere fra EØS-området i noen meningsfull betydning av ordet.

Det finnes ikke noe fungerende partsforhold i slike virksomheter, og det individuelle rettsvernet blir redusert til en fjern drøm. Selv etter innstrammingene mht ansettelse fom 2019, unnlater de fleste virksomheter å følge lovens intensjon. Deres forretningsidé bygger på å drive organisert løsarbeid helt på siden av det organiserte arbeidslivet.

I tillegg opplever vi på frontfaget at massiv, ulovlig og tariffstridig innleie av arbeidsgiversiden blir brukt til å torpedere den lokale lønnsdannelsen gjennom aktivt, utstrakt og godt planlagt streikebryteri (”dagebryteri”). Problemet er dermed minst like stort og utbredt i industrien som i bygningsbransjen.

AML §14-12 (§14-9 a-e) regulerer i dag bemanningsbransjen på svært tilstrekkelig vis. Selv om vilkårene på papiret fremstår strenge, ligger det likevel et uavklart tolkningsrom i bokstav a) som arbeidsgiversiden spekulativt lener seg på. Dette kan de gjøre i ro og mak all den tid muligheten for rettsprøving er illusorisk.

Men enda viktigere: så lenge tilsyn ikke har myndighet i form av pålegg eller sanksjoner, fungerer loven verken på noen hensiktsmessig måte for klubbene, og heller ikke på noen måte i tråd med lovgivers intensjon.

Tilstanden er ikke en rettsstat verdig, og samtidig et stort demokratisk problem som må rettes opp i snarest mulig. Lovendringene i 2018 endret ikke på dette, da en hver innskjerping av §14-12 (2) er helt avhengig av at §14-12 (1) kan håndheves effektivt.

Innleiekampanjen forbundet kjører er viktig for bevisstgjøring rundt bestemmelsene. Hvis vi nå ser en nedgang i innleie til fordel for faste ansettelser, vil det være forbundets – ikke lovgivers – fortjeneste. Likevel vil kampanjen fort møte på sterke begrensninger:

- tvistebehandling tar langt tid – i et tilfelle på VO foreligger ikke en organisasjonsmessig protokoll selv 1 ½ år etter innsendelse av lokal tvist – og samtidig tar den mye ressurser fra forbundet
- eventuelt gjennomslag via tariffavtalene kan medføre at arbeidsgiversiden opplever tariffbinding som langt mer innskrenkende loven mht innleie

- straffefrihet og fortsatt (i praksis) fri flyt av innleie etter loven vil likevel etterlate et stort og lovløst rom for bemanningsbransjen utenfor tariffavtalene.

B-6315 - 195 Atle Forfang Rostad, Fellesforbundet avdeling 25

Bemanningsbransjen ut av norsk arbeidsliv

FORSLAG PÅ REGULERING AV BEMANNINGSBRANSJEN Fellesforbundet erkjenner at bemanningsbransjen ikke har noen legitim plass i det norske arbeidslivet. Legaliseringen av bemanningsbransjen rundt årtusenskiftet har over tid gitt oss det kraftigste tilbakeslaget i fagbevegelsens historie. Derfor vil forbundet jobbe for å regulere bort denne bransjen i løpet av landsmøteperioden, altså slik situasjonen var fram til 1999. Det innebærer en endring av arbeidsmarkedsloven slik at selskaper med formål å drive utleie ikke er lovlige. For å hindre omgåelser og oppsminkning av produksjonsbedrifter til bemanningsforetak må vi også stramme innleiereglene i AML kraftig opp, slik at tillitsvalgte hos innleier sikres full kontroll med eventuell innleie. Det kan imidlertid bli vanskelig å gjennomføre en utradering av bemanningsbransjen rett over natten. Derfor vil det i en overgangsperiode på maks 2 år være nødvendig å åpne for noe innleie, så lenge dette har hjemmel i lokal avtale hvor klubben er tilsluttet en fagforening med innstillingsrett - men slik at det fokuseres på prioritering av innleie fra reelle produksjonsbedrifter. Uten en slik avtale må innleie ikke bare være ulovlig, overtredelse må også sanksjoneres gjennom bøter og straff. Dagens regime avskrekker nemlig ikke nok, og regjeringens varslede tiltak vil nødvendigvis avhjelpe rettsløsheten. Flexibilitetsutfordringer i arbeidslivet kan ikke overlates til kommersielle løsarbeiderbyråer, desto mindre ettersom det finnes langt bedre måter å løse dem på. Tariffstyrte, bransjevise vikarpooler med ordnede arbeidsvilkår fungerer for eksempel fint på enkelte områder. Dessuten er den tidligere rollen bemanningsbyråene hadde med å leite opp folk til innleier nå helt overflødiggjort av ny, digital koblingsteknologi. Altså: Fellesforbundet går inn for, via et overgangsregime, å avskaffe hele bemanningsbransjen i løpet av perioden.

B-6322 - 233 Jan Erik Vinkfjord, Fellesforbundet avdeling 730 forby innleie!!

Forby innleie Byggebransjen og industrien renner over av innleid personell, det resulterer i at det blir mindre fast ansettelse, mer prosjekt baserte ansettelse og sosial dumping. Arbeidsgivere er blitt flinke til å jobbe seg rundt dem nye retningslinjene i innleiepolitikken, dem lurer ofte den tillitsvalgte til godkjenne innleie i bedriften for lenger perioder og ikke prosjektbasert innleie i kortere perioder. Dette gjøres av både seriøse og useriøse bedrifter. Det er fortsatt idag byggeplasser i Stavanger som har mer innleide en fast ansatte på plass. Det er ikke den utviklingen vi håpet på med den nye loven om innleie. Forby innleie i bygg å anlegg og industrien i hele landet, ikke bare i Oslo.. EØS ødelegger norsk arbeids velferd og norske arbeidsplasser. Om vi ikke går ut av EØS må vi i det minste stenge grensene for fri arbeidsinnvandring. Det ligger forslag om å implementere Sveits modellen, det kan være ett alternativ til en start å komme oss ut av EØS. Byggebransjen står for fall kamerater!!

B-6332 - 219 Aud Sissel Lauvås Bagne, avdeling 57 Nord-Rogaland F 3057

Gjenreiser forslag F 3057

F-3057 Avd. 57 - Nord-Rogaland

Arbeidstilsynets myndighetsområde.

Fellesforbundet må jobbe for at arbeidstilsynet får verktøy for å håndheve de nye lovendringene rundt bruken av innleie. I dag står reglene rundt innleie bestemmelsene uten noen som kan håndheve dem eller iverksette sanksjoner. Dette må komme på plass omgående.

**B-6333 - 074 Kim Tomas Laivindil Klevengen, Fellesforbundet avdeling 10
Forby bemanningsbransjen, også i hotell- og serveringsbransjen, og forby
arbeidsformidling gjennom løsninger som Staffers og Uber**

Fellesforbundet må si klart og tydelig "Nei" til bemanningsbransjen, også i hotell-, servering-, kantine-, og utelivsbransjen. Vi må si nei til arbeidsformidling via app-løsninger som "Staffers" og "Uber" og jobbe for å styrke den offentlige arbeidsformidlinga (NAV). Den norske modellen kan ikke og skal ikke inkludere et forretningskonsept som bygger på å drive organisert løsarbeid, helt på siden av det organiserte arbeidslivet.

**B-6343 - 155 Sigmund Hustveit Sund, avdeling 103 Ringsaker
F3060**

Ønsker å gjenreise forslag F3060.

F-3060 Avd. 103 – Ringsaker

Økt innsats mot Sosial dumping, arbeidslivskriminalitet, bemanningsvirksomheter og bemanningsforetak

Forslag;

Fellesforbundet avd 103 Ringsaker fremmer på bakgrunn av ovennevnte, forslag om at Fellesforbundets landsmøte 2019 må si NEI til bemanningsforetak, og med det arbeide for at disse virksomhetene forbys i det norske arbeidsmarkedet. Videre må den offentlige arbeidsformidlinga (NAV) styrkes, for på denne måten ta tilbake den opprinnelige rollen Arbeidsformidlinga hadde.

Fellesforbundet avd 103 Ringsaker ser med stor uro og bekymring på hva slags arbeidsmarked vi skal ha og vil ha i framtida. Den urskogen av bemanningsvirksomheter som kun har til formål å bedrive utleie av arbeidsfolk, må stoppes.

Etter AMLs § 14-12 pkt 2 er det imidlertid slik at i virksomhet som er bundet av tariffavtale kan arbeidsgiver og tillitsvalgte som til sammen representerer et flertall av den arbeidstakerkategori innleie gjelder, inngå skriftlig avtale om tidsbegrenset innleie uten hinder av det som er bestemt i første ledd. Fellesforbundet avd 103 Ringsaker kan ikke skjønne at tariffbundne bedrifter, med tillitsvalgtes hjelp (eller som gisler?) skal ha en lovfestet rett til å avtale dårligere bestemmelser etter AML enn de bedrifter som ikke har tariffavtale. Den vetoretten klubbene i prinsippet skal ha i slike saker, er svært ofte illusorisk. Det foregår en utstrakt bruk og misbruk av innleid arbeidskraft i mange bedrifter. Ofte skjer dette, uten noen form for forutgående drøftinger med de tillitsvalgte.

Ved å bruke innleie i stedet for å ha egne ansatte fraskriver arbeidsgiver seg ansvar, for på den måten å komme seg unna det lov- og avtaleverk som gjelder for egne ansatte. Dette vil på lengre sikt kunne undergrave og forverre våre medlemmers arbeidsvilkår og arbeidssituasjon. Bare av den grunn er det viktig at også vi bryr oss om dette. Men vi skal også bry oss fordi vi ikke skal se gjennom fingrene på at andre blir utnyttet.

Den største betenkeligheten knytter seg likevel til prinsippet at bedrifter i det hele tatt skal gis anledning til å bruke innleide folk i sin bedrift for å utføre helt ordinær kjernevirksomhet, framfor å ansette disse sjøl. Dette er i realiteten akkurat det samme som midlertidig ansatte.

Det finnes ikke noe reelt fungerende partsforhold i slike virksomheter. Selv etter innstrammingene mht ansettelse fra og med 2019, frykter vi at de fleste virksomheter vil unnlate å følge lovens intensjon. Deres forretningsidé bygger jo nettopp på å drive organisert løsarbeid helt på siden av det organiserte arbeidslivet.

Med bakgrunn i ovennevnte, må Fellesforbundet fortsette sitt gode og viktige arbeid for å få inn bestemmelser som skjerper-, sikrer-, samt tydeliggjør bedriftens ansvar og de tillitsvalgtes viktige rolle i slike saker, der normen skal være faste ansettelser.

I dag er det ofte slik at både NAV og den enkelte bedrift/arbeidsgiver henviser arbeidssøkere til bemanningsforetak, slik at de slipper jobben og ansvaret sjøl. Sånn vil vi ikke ha det.

B-6354 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark

Gjenreis forslag F-3064

F-3064 Avd. 605 - Rørleggernes Fagforening

Bemanningsbransjen må bort

Den såkalte bemanningsbransjen seiler under falsk flagg. Det er ingen bransje, men en metode for arbeidsgivere å holde seg med fleksibel og billig arbeidskraft på. «Bransjen» bidrar hverken til jobbskaping eller jobbsikkerhet. Den bidrar bare med fleksibilitet for arbeidsgiverne, som ikke trenger å forholde seg til vanlige ansettelses-, ferie-, sjukelønns-, permitterings- og oppsigelsesregler.

Bemanningsbyråene leier ut arbeidsfolk til erstatning for faste jobber. De skaper dermed et løsarbeiderregime som vi ikke har sett i norsk arbeidsliv siden 30-åra. Vi vil advare på det sterkeste mot å tro at arbeidskraft bare er noe man kan skaffe seg i det øyeblikket man trenger den. Det er gjennom faste arbeidsplasser man skaffer seg kompetanse, utvikling, innovasjon og verdiskapning. Faste ansettelser får vi bare gjennom å ansette fast!

«Bemanningsbransjen» bidrar etter vår mening ikke til noe positivt hverken for bedriftene eller for samfunnet. Tvert i mot undergraver den vår tradisjon hvor

faste stillinger er hovedregelen. «Bransjen» ber til stadighet om å bli behandlet på lik linje med andre bedrifter, men de har ikke vist seg tilliten verdig. Stadig gjør leiefirmaer overtramp mot sine ansatte som aldri ville blitt tolerert i andre deler av arbeidslivet.

- Vi mener at bemanningsbransjen bør forbys!

Innleie av arbeidskraft brer om seg i hele landet og i stadig flere bransjer, men det er i byggebransjen fenomenet har vært mest vanlig og særlig utbredt er det i oslofjordområdet. Både arbeidsgivernes organisasjoner og regjeringen peker på at problemet er stort i dette området. Rørleggernes fagforening mener problemet er blitt så stort at viktige samfunnshensyn står i fare og foreslår derfor at

- Forskriftsadgangen i aml §14-12 (5) tas i bruk og at bemanningsbransjen forbys i byggebransjen i området rundt Oslofjorden

Stortinget vedtok i 2018 nye regler som skulle stramme inn på bemanningsforetakenes virksomhet. Bransjen har valgt å se helt bort fra dette og har i stedet gått inn for å omgå og undergrave stortingsvedtaket ved å tilby deltidsstillinger uten forutsigbarhet. Dette kan ikke Fellesforbundet og fagbevegelsen godta. Vi må arbeide for at Stortinget står ved sitt vedtak og pålegger regjeringen å slå fast følgende:

- At virksomheten har lønnsplikt inntil arbeidsforholdet opphører
- At stillingsprosenten skal være det man faktisk jobber
- At utleie på heltid betyr ansettelse på heltid
- At arbeidstid og friperioder skal angis skriftlig ved gjennomsnittsberegning
- At deltidsstilling ikke skal hindre ansatte å ta andre jobber utenom angitt arbeidstid
- At Arbeidstilsynet gis tilsynsrett med de nye bestemmelsene og rett til bøtelegging av arbeidsgiver så det svir

Bemanningsbyråene vil altså ikke oppføre seg som «vanlige bedrifter» og har også forsøkt å unngå å lønne sine ansatte i henhold til likebehandlingsprinsippet som ble innført i 2012. For å sikre at kravet om likebehandling kan håndheves foreslår Rørleggernes fagforening at Fellesforbundet arbeider for at det innføres regler om at

- Innleiebedriften plikter å gi bemanningsforetaket/vikarbyrået og den enkelte innleide arbeidstaker de nødvendige opplysninger for at vilkåret om likebehandling skal følges

Vilkårene for innleie etter avtale med de tillitsvalgte er nå begrenset til å gjelde i virksomheter som er bundet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett. Det er bra, men innholdet i en slik avtale må inneholde bestemmelser om at

- Innleide skal være fast ansatt i full stilling
- At oppdragsbekreftelsen skal gjelde i hele oppdragets varighet
- Den innleides lønn og arbeidsforhold må være fastlagt i avtalen

Fellesforbundet avd 605 Rørleggernes fagforening er også dypt bekymret over at den såkalte bemanningsbransjen opererer på stadig flere samfunnsområder, med myndighetenes velsignelse og medvirkning. Vi krever derfor at

- Bemanningsbedrifter må ikke bli opplæringsbedrifter
- NAV må ikke inngå samarbeidsavtaler med bemanningsbransjen eller formidle arbeidssøkende til bemanningsbedrifter

B-6361 - 410 Stig Aimar Hansen, avdeling 851 Østfold Fagforening

Tar opp igjen f-3078

F-3078 Avd. 851 - Østfold Fagforening

Begrensning av bemanningsbransjens virksomhet – tilbake til før år 2000

Fellesforbundet skal jobbe for at bemanningsselskapenes virksomhet begrenses til slik det var før år 2000, med unntak av de uforståelige unntakene som var den gangen.

Begrunnelse:

Det må igjen bli forbudt å leie ut ordinærarbeidskraft. Bemanningsbransjen må igjen bli et vikarbyrå, som kan leie ut vikarer og ekstrahjelp ved sesongsvingninger av kort varighet. Det må bli slik det var før 2000, med noen justeringer

Det er ikke behov for et ledd til som kun selger arbeidskraft til ordinært bemanningsbehov. Vi ser at denne fleksibiliteten går på bekostning av arbeidstagerne og den norske samfunnsmodellen.

Denne bransjen har innrettet seg på en måte som raserer den Norske modellen i forhold til arbeidslivet vårt.

Bransjen har innrettet seg på en måte hvor de konsekvent undergraver den norske arbeidslivsmodellen.

Vi har i den siste tiden også sett en rekke eksempler på at «ordinære» bedrifter oppretter «bemanningsselskap» til å forsyne bedriften men arbeidskraften.

Den norske arbeidslivsmodellen trenger ikke slike parasitter, og det gjør ikke arbeidstakerne heller.

Dersom det er slik at det kan være vanskelig å reversere bemanningsbransjens bransjevilkår til slik det var før 2000 på grunn av EØS forordninger, så får vi benytte dette enorme handlingsrommet som mange nå hevder er der til å få det gjennomført. – skulle ikke det være mulig, er det vel EØS avtalen som er problemet og må fjernes ikke reverseringen av bransjevilkårene til bemanningsbransjen.

B-6363 - 245 Per A Buer, avdeling 7 Vestfold

inn-utleie

Det er umulig å gjennomføre de store utbyggingsoppdragene med faste ansatte. Bemanningsbyråer med tariffavtale og faste ansatte bør få leie ut arbeidskraft

**B-6369 - 116 Anne Rønningsbakk, avdeling 850 Oslo Grafiske Fagforening
Forby bemanningsbransjen**

Vi har ikke bruk for den. Vi vil ikke ha den.

I-3080 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Forslag om å jobbe for å begrense bemanningsbransjen og for flere faste jobber tiltres og anses ivarettatt gjennom forbundsledelsens daglige arbeid.

Intensjonen i forslag om bruk av aml § 14-12 (5) med sikte på forbud mot innleie fra bemanningsforetak i enkeltbransjer eller i områder der det er nødvendig, forslag om å styrke Arbeidstilsynets kompetanse og sanksjonsmuligheter ved innleie, forslag om å jobbe for å forhindre misbruk av aml § 14-12 (1) om innleie ved midlertidig behov, forslag om en klargjøring av regelverket om innleie skjer fra en produksjonsbedrift eller et bemanningsforetak tiltres.

Øvrige forslag tiltres ikke.

Redaksjonskomiteens innstilling:

For forslag innkommet under denne overskriften vises til uttalelse I-0013.

For øvrig foreslås representantskapets innstilling vedtatt.

7.2.3 Kollektiv søksmålsrett

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6268 - 384 Stein Bruse Hofstedt, avdeling 747 Unionen Fagforening

Kollektiv søksmålsrett

Forbundet må arbeide for å gjeninnføre kollektiv søksmålsrett.

I-3092 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Intensjonen i forslagene tiltres.

Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslag B-6268 anses dekket i avsnitt 8 i uttalelse I-0013.

Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.

7.2.4 Offentlig innkjøp

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6289 - 111 Joachim Espe, avdeling 605 Rørleggernes Fagforening Opprettholder forslag F-3101 offentlig innkjøp

Krav til tariffavtale må inn i offentlig innkjøpsbestemmelser.

F-3101 Avd. 605 - Rørleggernes Fagforening

Offentlige innkjøp

Offentlige innkjøpsordninger som redskap i kampen for et seriøst arbeidsliv er kommet på plass i mange kommuner og offentlige etater, svært ofte etter påtrykk fra Fellesforbundet og de lokale avdelingene. Vi har stor tro på denne modellen for å få det offentlige til å bruke sin innkjøpsmakt. De erfaringene vi har viser at vi er på rett vei, men at det samtidig er åpenbare mangler som må rettes opp.

Fellesforbundet avd 605 Rørleggernes fagforening foreslår derfor at Fellesforbundet må jobbe for at

- konsekvensene av å bryte innkjøpsreglementene skjerpes og gjøres tydelige på forhånd
- bedriftene som skal ha oppdrag må ha en OTP-ordning
- bruken av arbeidstidsordninger tas inn i bestemmelsene – slik som Statsbygg har gjort ved at bruk av gjennomsnittsberegning forutsetter betalt reise, kost og losji

Foreningen mener videre at tariffavtalene er et minimumsmål for seriøsitet og at det derfor er på høy tid å kreve at leverandører til det offentlige skal ha tariffavtale.

B-6318 - 222 Ernst Dahl Arnø, avdeling 57 Nord-Rogaland F-3098

Vil gjenreise forslag F-3098.

F-3098 Avd. 57 - Nord-Rogaland

Offentlige innkjøp:

Fellesforbundet må jobbe for at det ved offentlige innkjøp/andbud runder stilles krav til leverandørene at de har tariffavtale, med en fagforening med innstillingsrett. Samt få inn i innkjøpsreglement at leverandører skal følge vedtatte ILO-Konvensjoner.

B-6325 - 220 Fredrik Larsson, avdeling 57 Nord-Rogaland

F-3098 Offentlige innkjøp

F-3098 opprettholdes.

F-3098 Avd. 57 - Nord-Rogaland

Offentlige innkjøp:

Fellesforbundet må jobbe for at det ved offentlige innkjøp/anbud runder stilles krav til leverandørene at de har tariffavtale, med en fagforening med innstillingsrett. Samt få inn i innkjøpsreglement at leverandører skal følge vedtatte ILO-Konvensjoner.

B-6367 - 307 Johan Henry Eide, avdeling 765 Trondheim

seriøsitetsskravene til offentlig innkjøp

Seriøsitetsskravene må skjerpes og overholdes

I-3109 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Forslag som omhandler at Fellesforbundet skal trekke seg fra Seriøsitetsskravene i avtalen med KS, Difi og BNL, forslag om krav til tariffavtaler i offentlige anbud og krav om Oslo-modell på bygg i privat regi tiltres ikke.

Øvrige forslag tiltres og ivaretas gjennom forbundsledelsens daglige arbeid.

Redaksjonskomiteens innstilling:

De gjenreiste forslagene anses ivarettatt i avsnitt 28 i uttalelse I-0013.

For øvrig foreslås representantskapets innstilling vedtatt.

7.2.5 Språk

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6291 - 111 Joachim Espe, avdeling 605 Rørleggernes Fagforening

Opprettholder F-3114 Rett til gratis norskopplæring for EØS-borgere

F-3114 Avd. 605 - Rørleggernes Fagforening

Rett til gratis norskopplæring for EØS-borgere

EØS-borgere har ikke krav på norskopplæring. Fellesforbundet Avd. 605

Rørleggernes Fagforening mener at gode språkferdigheter er avgjørende for å redusere risikoen for arbeidsulykker, unngå utnyttning og uverdige arbeidsvilkår og å unngå arbeidsledighet og sosial ekskludering. Fellesforbundet avd 605

Rørleggernes Fagforening mener at en styrking av norskopplæringstilbudet kan være et virkemiddel både i arbeidet mot sosial dumping og for å hindre langsiktig sosial ekskludering og velferdsavhengighet.

- Fellesforbundet må gå inn for at retten til gratis norskopplæring også skal gjelde for EØS-borgere.
- Fellesforbundet må kreve statlig finansiering av norskkurs gjennom f.esk. AOF.

B-6305 - 101 Rudi Møller, avdeling 601 Tømrer og Byggfagforeningen
oppretholdelse av forslag F-3113

F-3113 Avd. 601 - Tømrer og Byggfagforeningen

Opplæring for arbeidsinnvandrere

Fellesforbundet må arbeide for at arbeidsinnvandrere får økte rettigheter til norskopplæring og fagutdanning

Begrunnelse:

Norge har de siste åra opplevd en stor arbeidsinnvandring, særlig fra Øst Europa. Norsk arbeidsliv hadde nok ikke klart seg uten denne innvandringen. Vi tar gjerne imot nye arbeidskamerater og vil at de skal ta del i norsk arbeidsliv på linje med norske arbeidere. Nøkkelen til at denne integreringen skal lykkes ligger i språket. Vi må tilby arbeidsinnvandrerne gratis norskopplæring. De må også ha et tilbud om etterutdanning innen sine fag slik at de kan arbeide etter norske produksjonsmåter og standarder.

B-6348 - 155 Sigmund Hustveit Sund, avdeling 103 Ringsaker
F3111

Ønsker å gjenreise forslag F3111

F-3111 Avd. 103 – Ringsaker

Språkopplæring – krav om norskopplæring for fremmedspråklige medarbeider
Arbeidsinnvandring til Norge er fortsatt aktuelt. Vi har allerede et flerkulturelt og flerspråklig fellesskap. Arbeidsinnvandrere deltar ikke på noen form for introduksjonsprogram slik som flyktninger/asylsøkere gjør. Det betyr at det for arbeidsinnvandrere ikke settes noen krav til norskopplæring.

Arbeidsinnvandrerens faglige kompetanse er ikke bestandig tilfredsstillende etter norske behov. Og når de ikke kan ta norsk fagbrev på flere år, blir de gående som ufaglærte. Ofte er de heller ikke vant til-, eller «oppdratt» i norsk sikkerhetskultur.

Det er viktig at alle kan snakke samme språket på arbeidsplassen, spesielt i forhold til HMS, for et godt og trygt arbeidsmiljø, for integrasjon og et sosialt fellesskap.

Forslag:

Fellesforbundet må stille enda strengere krav om at fremmedspråklige

medarbeidere sikres norskopplæring og nødvendig opplæring i HMS.
Fellesforbundet må jobbe med å bevisstgjøre de tillitsvalgtes ansvar for inkludering på den enkelte arbeidsplass og i klubben.
Arbeidsgiver må ha ansvaret for at arbeidsinnvandrerne får tilstrekkelig opplæring i norsk, eventuelt med støtte fra offentlige myndigheter.

I-3118 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Tiltrer ikke til den delen av forslagene fra avd. 103, 176, 601, 605 og 747 om enten at alle arbeidsinnvandrere eller alle EØS-borgere skal ha en generell rett på gratis norskopplæring, eller at denne opplæringa skal være obligatorisk, et krav eller er pålagt all utenlandsk arbeidskraft.

Intensjonen i øvrige forslag anses ivaretatt i forbundsledelsens daglige arbeid, gjeldende lov- og avtaleverk, LOs handlingsprogram, samt tilbudet gjennom Kompetansepluss.

Redaksjonskomiteens innstilling:

De gjenreiste forslagene anses ivaretatt i avsnitt 33 i uttalelse I-0013.

Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.

7.3 Tilsyn

7.3.1 Arbeidstilsyn

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6261 - 177 Jan-Arne Johansen, avdeling 54 Gjøvik Jern og Metall

Rvo ordningen må styrkes

Rvo ordningen må styrkes og gis sanksjonsmuligheter mot bedrifter som bedriver sosial dumping og ulovlig innleie.

B-6270 - 425 Jon Halvor Svalbjørg, avdeling 8 Telemark

Gjenreise F-3121

Gjennreiser forslag F-3121 side 81 og 82Begrunnelse: Dette har ledelsen "jobbet med" over alt for lang tid uten at det er blitt en realitet. At intensjonen tiltres er ikke godt nok. Det må derfor settes et klart krav og en direkte marsjordre.

F-3121 Avd. 8 - Telemark

Arbeidstilsynet må få mulighet til å utstede enkle gebyr på lik linje med det å skrive ut gebyr for manglende bruk av bilbelte eller parkeringsgebyr.

Begrunnelse:

Arbeidstilsynet må få samme mulighet som andre etater (vegvesen, skatt, toll

m.fl.) på dette område. Det trenger ikke være lang liste med over hva som gir gebyr, men enkle ting som manglende «byggekort», manglende sanitærforhold, feil stillas og lignende.

Gebyret bør være i samme størrelsesorden som for bilbelte. Dette vil virke med en gang opp mot de som driver useriøst fordi det ikke er noen saksgang knytta til dette, og du kan komme «hver dag» og gi gebyr for samme forholdet. Denne typen gebyrer går rett til Statens Innkrevingsentral og må således betales fort. Store overtredelsesgebyr har lang saksgang og flere ankemuligheter, slik at mange rekker å gjøre ferdig jobben og slå seg selv konkurs før det får effekt. Det bør også være egne ansatte som bare gjør denne jobben, slik at det må ansettes «byggevakter» på lik linje med parkeringsvakter.

**B-6320 - 103 Petter Velleesen, avdeling 603 Oslo Bygningsarbeiderforening
Arbeidstilsynet**

Opprettholder forslag 3129 om økte bevilgninger til Arbeidstilsynet.

F-3129 Avd. 603 - Oslo Bygningsarbeiderforening

Økte bevilgninger til Arbeidstilsynet

Fellesforbundet skal jobbe for at Stortinget øker bevilgningene til Arbeidstilsynet.

Begrunnelse:

Arbeidstilsynet er på mange møter førstelinjeforsvaret i kampen mot arbeidslivskriminalitet, og må tilføres økte ressurser slik at de effektivt skal kunne utføre tilsyn i felten.

B-6324 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark

Gjenreis forslag F-3120

F-3120 Avd. 8 – Telemark

Styrk arbeidstilsynet med flere ansatte kontrollører.

Begrunnelse:

Arbeidstilsynet må tilføres midler og kompetanse for å følge opp i kampen mot sosial dumping, og ikke minst de nye innleiebestemmelsene.

Skal vi komme i mål med dette problemet er vi avhengige av at dette blir fulgt opp av myndigheter som har mulighet til å gi «overtredelsesgebyr»

B-6334 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark

Gjenreis forslag F-3121

F-3121 Avd. 8 - Telemark

Arbeidstilsynet må få mulighet til å utstede enkle gebyr på lik linje med det å skrive ut gebyr for manglende bruk av bilbelte eller parkeringsgebyr.

Begrunnelse:

Arbeidstilsynet må få samme mulighet som andre etater (vegvesen, skatt, toll m.fl.) på dette område. Det trenger ikke være lang liste med over hva som gir gebyr, men enkle ting som manglende «byggekort», manglende sanitærforhold, feil stillas og lignende.

Gebyret bør være i samme størrelsesorden som for bilbelte. Dette vil virke med en gang opp mot de som driver useriøst fordi det ikke er noen saksgang knytta til dette, og du kan komme «hver dag» og gi gebyr for samme forholdet. Denne typen gebyrer går rett til Statens Innkrevingsentral og må således betales fort.

Store overtredelsesgebyr har lang saksgang og flere ankemuligheter, slik at mange rekker å gjøre ferdig jobben og slå seg selv konkurs før det får effekt.

Det bør også være egne ansatte som bare gjør denne jobben, slik at det må ansettes «byggevakter» på lik linje med parkeringsvakter.

B-6341 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark

Rvo ordningen må styrkes

Rvo ordningen må styrkes å gis sanksjonsmuligheter.

B-6342 - 506 Rita Eigeland, Representantskapet

Rvo ordningen må styrkes

Rvo ordningen må styrkes og gis sanksjonsmuligheter mot bedrifter som driver med sosialdumping.

B-6344 - 307 Johan Henry Eide, avdeling 765 Trondheim

Arbeidstilsynet

Opprettholder forslag 3129 om økte bevilgninger til Arbeidstilsynet.

F-3129 Avd. 603 - Oslo Bygningsarbeiderforening

Økte bevilgninger til Arbeidstilsynet

Fellesforbundet skal jobbe for at Stortinget øker bevilgningene til Arbeidstilsynet.

Begrunnelse:

Arbeidstilsynet er på mange møter førstelinjeforsvaret i kampen mot arbeidslivskriminalitet, og må tilføres økte ressurser slik at de effektivt skal kunne utføre tilsyn i felten.

B-6346 - 221 Karl Emil Frantzen Selvåg, avdeling 57 Nord-Rogaland

F-3125

Gjenreise F-3125 Styrke kontrollorganer økonomisk, som A-Krim, Arbeidstilsynet m.m. Fellesforbundet må jobbe opp mot de politiske partiene slik at Stortinget vedtar å øke bevilgningene til A-krimsentrene og Arbeidstilsynet slik at de får nok ressurser til å ivareta sine oppgaver.

F-3125 Avd. 57 - Nord-Rogaland

Styrke kontrollorganer økonomisk, som A-Krim, Arbeidstilsynet m.m. Fellesforbundet må jobbe opp mot de politiske partiene slik at Stortinget vedtar å øke bevilgningene til A-krimsentrene og Arbeidstilsynet slik at de får nok ressurser til å ivareta sine oppgaver.

B-6351 - 161 Jan-Kristoffer Andreassen, avdeling 647 Glåmdal Fagforening

Styrke Arbeidstilsynet

Vi må få regjeringa til å forstå at Arbeidstilsynet trenger mer ressurser og mer makt til å sørge for at AML blir fulgt! Vi ser idag at ikke Arbeidstilsynet ikke har i nærheten de ressursene de trenger, flere rapporter viser hvor mye som blir brutt i AML som gjelder alle arbeidstakeres uansett alder/kjønn etc. Vi må kjempe for at Arbeidstilsynet skal få de ressursene de trenger for å bli kvitt ulovlig innleie, klare å håndtere de brudd på AML som flere rapporter viser til!

I-3141 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Forslag fra avd. 54 som omhandler at RVO-ordningen eller ny annen kontrollinstans skal gis myndighet til å utstede bøter på stedet, samt RVO-ordning mot sosial dumping, tiltres ikke.

Intensjonen i de øvrige forslagene tiltres og anses dekket av gjeldende lov- og avtaleverk og forbundsledelsens daglige arbeid.

Redaksjonskomiteens innstilling:

De innkomne forslagene anses delvis ivaretatt i avsnitt 19 – 23 i uttalelse I-0013.

For øvrig foreslås representantskapets innstilling vedtatt.

7.3.2 A-krim sentre

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6316 - 103 Petter Velleesen, avdeling 603 Oslo Bygningsarbeiderforening

A-krimsentrene

Opprettholder F 3148 om å jobbe for økte bevilgninger til A-krimsentrene.

F-3148 Avd. 603 - Oslo Bygningsarbeiderforening

Økte bevilgninger til A-Krimsentrene

Fellesforbundet skal jobbe for at Stortinget øker bevilgningene til de regionale A-Krimsentrene.

Begrunnelse:

Alt tyder på at de samlokaliserte A-Krimsentrene på en effektiv måte kan bidra til å bekjempe arbeidslivskriminalitet, men at ressursene de tildeles kun gjør at det skrapes i overflaten. Så langt ser vi at det er svært få saker som fører til domfellelser i rettssystemet, noe vi tror skyldes prioriteringer som følge av ressursmangel.

B-6349 - 307 Johan Henry Eide, avdeling 765 Trondheim

A krimsentrene

Opprettholder F 3148 om å jobbe for økte bevilgninger til A-krimsentrene for operative stillinger og mere tilsyn

F-3148 Avd. 603 - Oslo Bygningsarbeiderforening

Økte bevilgninger til A-Krimsentrene

Fellesforbundet skal jobbe for at Stortinget øker bevilgningene til de regionale A-Krimsentrene.

Begrunnelse:

Alt tyder på at de samlokaliserte A-Krimsentrene på en effektiv måte kan bidra til å bekjempe arbeidslivskriminalitet, men at ressursene de tildeles kun gjør at det skrapes i overflaten. Så langt ser vi at det er svært få saker som fører til domfellelser i rettssystemet, noe vi tror skyldes prioriteringer som følge av ressursmangel.

B-6356 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark

Gjenreis forslag F-3143

F-3143 Avd. 8 – Telemark

Vi må jobbe for å opprette A-krim sentre i alle fylker.

Begrunnelse:

For å trappe opp kampen mot kriminelle i arbeidslivet, må vi utnytte hele spekteret av ressurser som Politiet, NAV, Arbeidstilsynet og Skattemyndighetene rår over. Samarbeidet mellom enhetene har gitt svært gode resultater i de fylkene som A-krim senter har blitt opprettet.

I-3157 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:
Intensjonen i forslagene anses dekket av forbundsledelses daglige arbeid.

Redaksjonskomiteens innstilling:

De innkomne forslagene anses ivaretatt i avsnitt 22 i uttalelse I-0013.
For øvrig foreslås representantskapets innstilling vedtatt.

7.4 Allmenngjøring av tariffavtaler og solidaransvar

7.4.1 Allmenngjøring

Det er ikke fremkommet nye forslag under dette punkt.

I-3166 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:
Forslag fra avd. 5 om minimumssatser, forslag fra avd. 605 om allmenngjøring av arbeidstidsbestemmelser og forslag fra avd. 614 om lærlinger oversendes det nye forbundsstyret.

Intensjonen i forslag fra avd. 2, 57, 851 og 605 om at en part kan kreve allmenngjøring, forslag fra avd. 5 om dokumentasjonskrav, forslag om at allmenngjøringsloven skal gjelde for Svalbard fra avd. 74 og nei til nasjonal minstelønn fra avd. 850, tiltres.

Forslag fra avd. 605 om automatisk allmenngjøring tiltres ikke.

Redaksjonskomiteens innstilling:

Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.

7.4.2 Solidaransvar

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6307 - 103 Petter Velleesen, avdeling 603 Oslo Bygningsarbeiderforening Solidaransvar

Opprettholder forslag F3171 Solidaransvar for byggherren.

F-3171 Avd. 603 - Oslo Bygningsarbeiderforening

Solidaransvar for byggherren

Fellesforbundet må arbeide for at ordningen med solidaransvar må utvides til også å gjelde offentlige og næringsdrivende byggherrer. Dette kravet ble reist allerede den gang ordningen ble innført i 2010, men byggherrene er ennå ikke en del av den kjeden som er pålagt et slikt ansvar. Dette har vist seg å være en stor svakhet. Underbetaling forekommer ofte i første ledd i kjeden. Det er dermed ingen å stille solidarisk ansvarlig.

Fristen for arbeidstaker til å fremsette kravet må utvides til tolv måneder.

Solidaransvar slik det praktiseres nå har først og fremst en avskrekkende og forebyggende virkning, men ordningen blir brukt alt for sjelden. Det har sammenheng med disse to begrensningene.

Dersom ansvaret utvides til å gjelde byggherren og fristen for å fremsette kravet utvides vil solidaransvar bli et enda mer kraftfullt våpen i kampen mot sosial dumping.

I-3178 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Intensjonen i forslagene om at solidaransvaret også skal omfatte byggherren og forlengelse av solidaransvarsperioden, tiltres.

Øvrige forslag tiltres ikke.

Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslag B-6307 tiltres og er ivaretatt i avsnitt 14 i uttalelse I-0013.

For øvrig foreslås representantskapets innstilling vedtatt.

7.5 Andre forslag om et seriøst arbeidsliv

7.5.1 Selskapsrett

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6277 - 468 Rolf Geir Hillestad, Forbundsstyret

Fellesforbundet skal gå inn for at det kreves et kompetanse krav for å drive en bedrift.

I-3196 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Forslag fra avd. 605 om å gi rettigheter etter aml. kap.16 ved konkurs oversendes det nye forbundsstyret.

Intensjonen i forslag fra avd. 28 om heving av minstebeløp for etablering av aksjeselskap tiltres.

Øvrige forslag tiltres ikke.

Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslag B-6277 tiltres ikke.

Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.

7.6 Internasjonalt samarbeid og solidaritet

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6360 - 241 Trine Kjos Andersen, avdeling 7 Vestfold

Gjenreise F-3197

Ønsker å gjenreise forslag F-3197.

F-3197 Avd. 7 – Vestfold

Utviklingsprosjekt Vest-Sahara.

Fellesforbundet skal i landsmøte perioden inngå et samarbeid med støttekomiteen for Vest-Sahara. Målet med samarbeide skal være at Fellesforbundet hjelper folket i Vest-Sahara med politiske organisasjoner og institusjoner.

Begrunnelse:

Vest-Sahara har siden 1976 vært okkupert av Marokko. Forhandlingene om en fredsavtale står i dag stille. Fellesforbundet mener Norge bør jobbe internasjonalt for nye initiativ for å gi Vest-Sahara sin selvstendighet tilbake. Norge bør legge større press på Marokko for at de skal avslutte sin okkupasjon.

I-3201 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Intensjonene i forslagene fra avd. 7 om å anerkjenne Palestina, forslag fra avd. 650 tiltres.

Tiltrer intensjonen fra avd. 7 om å vise solidaritet med Vest-Sahara, men ikke å etablere et eget samarbeid med Støttekomiteen.

Forslag fra avd. 100 tiltres ikke.

Redaksjonskomiteens innstilling:

For forslag B-6360 vises det til representantskapets innstilling.

Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.

7.7 Bevilgninger

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6262 - 475 Jorge Alex Dahl, Forbundsstyret

Opprettelse av streikefond for CSAAWU

Våre kamerater i Sør-Afrikas vin- og fruktindustri trenger vår solidaritet mer enn noen gang. Vinarbeidernes fagforening CSAAWU er en av samarbeidsorganisasjonene til Norsk Folkehjelp og Fellesforbundet i Sør-Afrika. Arbeidsgiverne, de hvite farmeierne, behandler de ansatte på en brutalt urettferdig måte. For kort tid siden måtte CSAAWU avslutte en stor streik på gården Oak Valley i Western Cape, der apartheidtidens skille mellom «fargede» og «svarte» opprettholdes. Fargede arbeidere får hus der familiene kan bo sammen med dem, mens svarte arbeidere må bo i brakker med fellesdusj og på firemannsrom med køyesenger. Arbeidsgiveren sier at det er fordi de er sesongarbeidere, men noen av dem har jobbet der i 20 år. Saken er nå i retten. Jordeierne har stor innflytelse, penger til gode advokater, og gode lobbykanaler. Det har CSAAWU fått merke i Oak Valley-kampen. Ledelsen i Oak Valley har en strategi på å svarte CSAAWU som voldelige, i den hensikt å skremme aktører som Norsk Folkehjelp og andre støttespillere i Skandinavia fra å støtte dem. CSAAWU tar avstand fra bruk av vold, og vi ser hvordan organisasjonen har spilt en rolle i å senke voldsnivået. Fellesforbundet oppretter et fond som skal gi støtte til juridisk og annen bistand i CASSAWUs kamp for anstendige lønns- og arbeidsforhold for landarbeidere i Sør-Afrika. Forbundsstyret lager retningslinjer for fondet. Landsmøte bevilger 200.000 til fondet.

B-6274 - 503 Rune Samuelsen, Representantskapet

Bevilgning til AEF

Fellesforbundet bevilger kr. 150000 til Arbeiderbevegelsens Rus og Sosialpolitiske forbund.

B-6281 - 465 Bjørn Sigurd Svingen, Forbundsstyret

Støtt Industriaksjonen — bygg bru og samhold for brei industrisatsing!

Gjenreiser F-4045 fra Avd. 25 - Fellesforbundet. Fellesforbundet bevilger kr 100.000,- til Industriaksjonen. Begrunnelse: Industripolitikken berører ikke bare industriens ansatte, den angår hele Norge. Industriaksjonen er opprettet for å drive folkelig opplysning og bygge allianser som kan gi gjennomslag for en politikk som både legger til rette for offensiv industriutvikling og styrer utviklingen slik at den blir til beste for de mange, ikke bare de få. De vil forene krefter på tvers av bransjer og forbund. De vil mobilisere sammenfagbevegelsen utenfor industrien, i privat og offentlig sektor. De vil være i konstruktiv dialog med miljøbevegelsene. De vil også påvirke de politiske partiene og vise velgerne hvem som står for en progressiv industripolitikk i tråd med Industriaksjonens mål.

F-4045 Avd. 25 - Fellesforbundet

Fellesforbundet bevilger kr 100.000,- til Industriaksjonen.

Begrunnelse:

Industripolitikken berører ikke bare industriens ansatte, den angår hele Norge. Industriaksjonen er opprettet for å drive folkelig opplysning og bygge allianser

som kan gi gjennomslag for en politikk som både legger til rette for offensiv industriutvikling og styrer utviklingen slik at den blir til beste for de mange, ikke bare de få.

De vil forene krefter på tvers av bransjer og forbund. De vil mobilisere sammen fagbevegelsen utenfor industrien, i privat og offentlig sektor. De vil være i konstruktiv dialog med miljøbevegelsene.

De vil også påvirke de politiske partiene og vise velgerne hvem som står for en progressiv industripolitikk i tråd med Industriaksjonens mål.

**B-6287 - 177 Jan-Arne Johansen, avdeling 54 Gjøvik Jern og Metall
Fellesforbundet støtter industriaksjonen**

Fellesforbundet bevilger støtte til industriaksjonen.

**B-6295 - 305 Kenneth Olderøien, avdeling 765 Trondheim
Bevilgning til Uropatruljen i Trondheim.**

Fellesforbundet bevilger 1000000 (En million) til Uropatruljen fordelt på neste periode. Dette for å støtte arbeidet mot sosial dumping og for en mere seriøs byggebransje i Trondheim og omegn.

**B-6297 - 131 Ole Ånon Langeland, avdeling 3 Agder Fagforening
Bevilgning**

Til Nei til EUs Faglige utvalg bevilges kr. 750 000.

**B-6300 - 303 Jan Rune Brovold, avdeling 764 Malernes Forening
Fellesforbundet støtter kampen for en seriøs bransje**

Fellesforbundet bevilger økonomisk støtte til Byggebransjens Uropatrulje og Fair Play bygg i kampen for en seriøs bransje.

**B-6303 - 306 Roger Undheim Hoff, avdeling 765 Trondheim
Bevilgning til Byggebransjens Uropatruljen i Trondheim**

Uropatruljen eies og drives som et to partssamarbeid mellom arbeidstaker og arbeidsgiversiden. Som en hardt presset bransje sender vi med dette et kraftig signal til det offentlige om at vi står samlet i kampen for en seriøs byggebransje. Byggebransjens Uropatrulje er budsjettert med ca 1mill i året. Ber derfor om at Fellesforbundet bevilger 1000000kr (1mill) til Byggebransjens Uropatrulje.

**B-6309 - 227 Lennart Waldemar, avdeling 176 Dalane Fagforening
bevilgninger**

Fellesforbundet bevilger 1000000 (En million) til Uropatruljen fordelt på neste periode. Dette for å støtte arbeidet mot sosial dumping og for en mere seriøs byggebransje.

**B-6312 - 214 Terje Lund, avdeling 57 Nord-Rogaland
bevilgning - industriaksjonen**

Fellesforbundet bør støtte opp om industriaksjonen. Enten med å bli medlem av industriaksjonen eller bistå økonomisk.

**B-6331 - 462 Magne Arild Glimdal, Forbundsstyret
bevilgning til Fair play bygg Oslo**

Bevilgning til Fair play bygg Oslo på 500000 kr Fair Play Bygg Oslo og omegn er ett prosjekt som skal varsle styresmaktene om kriminell og uønsket aktivitet i byggebransjen i Oslo-området Prosjektet er etablert av lokale arbeidsgivere og arbeidstaker organisasjoner innen bygg og el bransjen. Avdelinger fra FF og Elit og bnl og Nelfo startet i 2019 i 2 års prosjekt. Dette for å få bukt med all ulovlig aktivitet.

**B-6335 - 241 Trine Kjos Andersen, avdeling 7 Vestfold
Bevilgning til Støttekomiteen for Vest-Sahara**

Støttekomiteen for Vest-Sahara jobber for å frigjøre Afrikas siste koloni.Foreslår at Fellesforbundet bevilger 200.000,-

**B-6336 - 261 Siril Wigen Monteiro, Fellesforbundet avdeling 12
Bevilgning Norsk Folkehjelp**

Landsmøtet bevilger 100.000kr til Norsk Folkehjelp.

**B-6337 - 395 Anette Johansen, avdeling 2 Fredrikstad Fagforening
Bevilgninger**

Fellesforbundet bør støtte rosa sløyfe aksjonen med minst kr. 25 000, og Movember kampanjen som kommer med minst kr. 25 000

B-6338 - 300 Petter Geving Krigsvold, avdeling 762 Rørleggernes forening

Bevilgning til Byggebransjens Uropatrolje

Uropatroljen eies og drives som et to partssamarbeid mellom arbeidstaker og arbeidsgiversiden. Som en hardt presset bransje sender vi med dette et kraftig signal til det offentlige om at vi står samlet i kampen for en seriøs byggebransje. Byggebransjens Uropatrolje i Trondheim er budsjettert med ca 1mill i året. Ber derfor om at Fellesforbundet bevilger 1000000kr (1mill) til Byggebransjens Uropatrolje.

B-6345 - 302 Marius Tønnessen, avdeling 764 Malernes Forening

Bevilgning til Byggebransjens Uropatrolje

Uropatroljen eies og drives som et to partssamarbeid mellom arbeidstaker- og arbeidsgiversiden. Som en hardt presset bransje sender vi med dette et kraftig signal til det offentlige om at vi står samlet i kampen for en seriøs byggebransje. Byggebransjens Uropatrolje i Trondheim er budsjettert med ca 1mill i året. Ber derfor om at Fellesforbundet bevilger 1000000kr (1mill) til Byggebransjens Uropatrolje.

B-6347 - 109 Sivakaran Krishnarajah, avdeling 603 Oslo Bygningsarbeiderforening

Støtt kampen mot kriminalitet i arbeidslivet

Støtt kampen mot kriminalitet i arbeidslivet FFLM 2019 mener kampen mot kriminalitet i arbeidslivet må styrkes. Partene i arbeidslivet må ta sin del av denne jobben. Landsmøte oppfordrer lokalorganisasjonene til å delta i denne dugnaden. Landsmøtet i Fellesforbundet lover 500000,- kr til kampen mot kriminalitet i arbeidslivet. Om FairPlay Bygg Oslo og Omegn: FairPlay Bygg Oslo og Omegn er et prosjekt som skal varsle styresmaktene om kriminell og uønsket aktivitet i byggebransjen i Osloregionen. Prosjektet er etablert av lokale arbeidsgiver-, og arbeidstakerorganisasjoner innen bygg og el-bransjen. Flere lokalavdelinger under FF og El og IT forbundet og tilsvarende avdelinger under BNL og NELFO kom sammen til samtaler i 2018 for å etablere et prosjekt etter forbilde fra FairPlay Bygg i Stockholmregionen i Sverige. Byggebransjen Uropatrolje i Trondheim. Samarbeidspartnerne var enige om at problemer med svart arbeid, underbetaling, svak HMS og farlig arbeid, dårlige boforhold, usunn konkurranse og stadig negativ omtale av næringa svekker de seriøse aktørene og undergraver det organiserte arbeidslivet. Partene ble, til tross for tradisjonelle interessemotsetninger mellom arbeid og kapital, enige om etablering av FairPlay Bygg Oslo og Omegn som et prosjekt over 2 år og utarbeidet denne strategien: 1. Arbeide for et seriøs byggenæring med like konkurransevilkår 2. Bedre omdømmet og rekruttering til byggenæringen 3. Avsløre og fjerne bedrifter som driver kriminelt eller kritikkverdige 4. Bedrifter med faste ansatte, faglærte arbeidstakere og lærlingordning skal konkurrere på like vilkår - ikke mot kriminelle aktører Prosjektleder ble ansatt 01.01.2019 og har siden oppstarten levert over 160 tips til offentlige etater. De fleste tipsene er sendt til Akrisenteret, der Arbeidstilsynet samarbeider med andre etater som Skatt, NAV, Politi og Toll. Samarbeid med etatene har utviklet seg godt og våre tips/varsler blir prioritert. Flere aktører er slått konkurs, har fått gebyr, stans eller utvisning som følge av vår informasjon. Flere arbeidstakere har også fått hjelp og råd til å fremme lønnskrav og fott informasjon om sine rettigheter i arbeidslivet. Ikke minst har allmennheten fått en kanal for å varsle om kriminalitet i byggebransjen. Omlag halvparten av varsler/tips handler om svart arbeid i byggebransjen, men ofte er problemene i sakene vi varsler om større enn bare svart arbeid. Det kan i tillegg være underbetaling under minstelønn, dårlige og farlige boforhold, falsk ID eller misbruk av

ID, tvang, vold eller trussel om vold, stråmanselskap eller hvitvasking. Saker med sosial dumping og fremme bransjepolitikk blir stortest ivaretatt av eierorganisasjonene selv. Noen av sakene FairPlay Bygg har varslet om: -Svart arbeid: mange saker der arbeidstakere ikke har lovlig kontrakt og lønn betales i kontanter. Svindel på skatt av personinntekt, MOMS og arbeidsgiveravgift. Ofte kombinert med farlige arbeidsforhold og dårlige boforhold. -Bosted: utenlandske arbeidstakere innlosjert i husvær som ikke er egnet som bosted, som kjellere, garasjer og lignende. Ofte kombinert med høy husleie til arbeidsgiver-Falsk ID: tilfeller av at arbeidstakere utenfor EU/EØS skaffer seg illegal ID som statsborger av et EU-land-Misbruk av ID: arbeidsgiver kontrollerer arbtakernes ID og misbruker denne-Tvang: arbeidsgiver kontrollerer arbtakerne gjennom trussel om vold, ofte mot familie i hjemlandet, eller ved at arbtakerne kan komme i avhengighetsforhold til arbgiver. Noen av disse sakene kan komme under lovgivningen om human trafficking.-underbetaling/playback: mange får lønn under minstelønn. Svindelen er ofte organisert slik at arbeiderne jobber mer enn normal arbeidsdag/uke, får betalt for bare 37,5timer, at arbgiver gjør urettmessig trekk i lønna eller krever tilbakebetaling i kontanter-stråmanselskap: etablering av foretak der ansvarlig person ikke er reel eier/driver av selskapet. Ofte etablert mtp hvitvasking av penger og momssvindel. -Hvitvasking: vasking av svartepenger med falske fakturaer, ofte gjennom stråmanselskap - MOMSsvindel:fiktive fakturaer gjennom nettverk av selskaper for urettmessig tilbakebetaling av moms-svindel med trygt: med fiktive ansettelser får man tilgang på trygdeytelser som sykepenge, arbledighetstrygt og andre ordninger-Bedrageri: fakturering for ikke utført arbeid, eller med svært lav kvalitet mot privatkunder, eller ubetalt lønn til arbtakere, noen ganger kombinert meg trussel.-smugling: import av rusmiddel, dopingpreparater og tobakk og utførsel av kontanterFairPlay Oslo og omegn har også sendt in tips/varsel om andre bransjer enn bygg. Vi har sendt inn varsler om regnskapsførere som medvirker til svindel og avkriminalisere renholdsbransjen og transportbransjen når vi får info om dette.Erfaring fra det første året med dette prosjektet har vist at det er behov for dette arbeidet og samarbeidspartnerne vurderer nå om en skal utvide prosjektet.

B-6352 - 075 Svein Frode Pettersbakken, Fellesforbundet avdeling 10

Bistand til Kvekerhjelp

Kvekerhjelp er en liten bistandsorganisasjon som har prosjekter i Gaza, Rowanda, Burundi og Kongo. I Gaza driver de sammen med sin partnerorganisasjon Palestinian Early Childhood Education Programme (PECEP) 13 barnehager, hvor 1300 barn går og 80 damer jobber som førsteskolelærere. Livssituasjonen i Gaza er veldig vanskelig. Folket lever tett i konstant frykt for angrep fra Israel, det er høy arbeidsledighet og fattigdom. Mange barn, foreldre og ansatte er traumatisert, så Kvekerhjelp gir dem også profesjonell traumebehandling for å mesterligå sine bedre. psykologene og behandlerne kommer fra den andre partnerorganisasjonen Gaza Community Mental Health Programme (GCMHP).kvekerhjelp trenger støtte for å sørge for at flere barn får gå i barnehage og få hjelp. At de har har pedagogisk læringsmateriell, barnehage med ventilasjon og sanitæranlegg og lekeplasser. De ansatte har egen ansatte komité som samarbeider godt med ledelsen. Noen av fanesakene deres er å bygge et pensjonsfond for pensjonerte barnehagelærere og få opp statusen og lønningene til kvinneyrker. Det er særlig guttebarn som trenger traumebehandling og nå har partene klart å mobilisere fedre til å ta en aktiv rolle i sine barns oppvekst, i et samfunn hvor mødre tradisjonelt er omsorgspersonen under oppvekst til barna. Nå er det tre fedre grupper. Førsteskoelærerinnene har et eget verksted der de lager pedagogisk læringsmateriell av resirkulert materialer. Dette verkstedet står i fare for å bli nedlagt i 2020 om de ikke klarer å få ekstra midler til å løfte det. Kvekerhjelp bli støttet av Norad, men slike ekstra initiativer som dette verkstedet er, eller et pensjonsfond er ikke inkludert i prosjektmidlene. Kvekerhjelp

vil gjerne inkludere flere barn med skader i sitt program, hjelp foreldre som sliter og skaffe ansatte en bedre sikkerhet i sin yrkeskarriere. Sveim Frode delegat 075

B-6362 - 474 Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret

F 4045

Industriaksjonen ligger i hefte 8 flyttes til hefte 7 dette er n bevilgningssak.

F-4045 Avd. 25 - Fellesforbundet

Fellesforbundet bevilger kr 100.000,- til Industriaksjonen.

Begrunnelse:

Industripolitikken berører ikke bare industriens ansatte, den angår hele Norge. Industriaksjonen er opprettet for å drive folkelig opplysning og bygge allianser som kan gi gjennomslag for en politikk som både legger til rette for offensiv industriutvikling og styrer utviklingen slik at den blir til beste for de mange, ikke bare de få.

De vil forene krefter på tvers av bransjer og forbund. De vil mobilisere sammen fagbevegelsen utenfor industrien, i privat og offentlig sektor. De vil være i konstruktiv dialog med miljøbevegelsene.

De vil også påvirke de politiske partiene og vise velgerne hvem som står for en progressiv industripolitikk i tråd med Industriaksjonens mål.

B-6366 - 058 Ronny Kristiansen, avdeling 1 Oslo - Akershus

faglig utvalg Palestina komiteen

Det bevilges 25.000,- til faglig utvalg i Palestina komiteen.

B-6428 - 192 Marek Bogucki, avdeling 25

Gjenreiser F-4045

Avd. 25 - Fellesforbundet Fellesforbundet bevilger kr 100.000,- til

Industriaksjonen. Begrunnelse: Industripolitikken berører ikke bare industriens ansatte, den angår hele Norge. Industriaksjonen er opprettet for å drive folkelig opplysning og bygge allianser som kan gi gjennomslag for en politikk som både legger til rette for offensiv industriutvikling og styrer utviklingen slik at den blir til beste for de mange, ikke bare de få. De vil forene krefter på tvers av bransjer og forbund. De vil mobilisere sammenfagbevegelsen utenfor industrien, i privat og offentlig sektor. De vil være i konstruktiv dialog med miljøbevegelsene. De vil også påvirke de politiske partiene og vise velgerne hvem som står for en progressiv industripolitikk i tråd med Industriaksjonens mål.

F-4045 Avd. 25 - Fellesforbundet

Fellesforbundet bevilger kr 100.000,- til Industriaksjonen.

Begrunnelse:

Industripolitikken berører ikke bare industriens ansatte, den angår hele Norge. Industriaksjonen er opprettet for å drive folkelig opplysning og bygge allianser som kan gi gjennomslag for en politikk som både legger til rette for offensiv industriutvikling og styrer utviklingen slik at den blir til beste for de mange, ikke bare de få.

De vil forene krefter på tvers av bransjer og forbund. De vil mobilisere sammen fagbevegelsen utenfor industrien, i privat og offentlig sektor. De vil være i konstruktiv dialog med miljøbevegelsene.

De vil også påvirke de politiske partiene og vise velgerne hvem som står for en progressiv industripolitikk i tråd med Industriaksjonens mål.

I tillegg til de innkomne forslagene i landsmøtet, har komiteen blitt forelagt tre henvendelser eller søknader om bevilgning og økonomisk støtte innsendt før landsmøtet. Dette gjelder:

Kielland-nettverket

Kielland-nettverket har som formål å arbeide for åpne høringer og en ny offentlig granskning av Kielland-katastrofen i 1980. Nettverket består av etterlatte og overlevende – og andre som støtter formålet.

Nettverket søker om bevilgning til sitt arbeide for å få igangsatt ny granskning.

Palestinakomiteen

Palestinakomiteen i Norge er en partipolitisk uavhengig medlemsorganisasjon med formål å styrke solidariteten med det palestinske folket og støtte deres kamp mot den israelske koloniseringen.

Palestinakomiteen søker om bevilgning til Palestinakomiteens arbeid til støtte for det palestinske folket og deres rettferdige kamp for frihet, selvbestemmelse og grunnleggende rettferdig kamp for frihet, selvbestemmelse og grunnleggende rettigheter.

Nei til Atomvåpen

Nei til atomvåpen er en landsomfattende norsk organisasjon som arbeider for full atomvåpen- nedrustning og forbud mot atomvåpen. NTA går også mot atomkraft. Organisasjonen er partipolitisk uavhengig. NTA tar initiativ overfor den norske befolkningen, politikere, humanitære organisasjoner, fagforeninger og andre organisasjoner.

Nei til Atomvåpen søker om økonomisk støtte til sitt arbeid, som har et mål om en atomfri verden.

Om komiteens arbeid

Redaksjonskomiteen har lagt følgende til grunn i behandlingen:

Komiteen viser til at Norsk Folkehjelp er omtalt i den internasjonale uttalelsen som Fellesforbundets foretrukne samarbeidspartner. I representantskapets innstilling I-0014 ligger det også til rette for å fortsette samarbeidet med Norsk Folkehjelp.

Fellesforbundet er positive til å støtte prosjekter som Uropatruljen og Fair Play. Liknende prosjekter er på trappene flere steder. Landsmøtet ber forbundsstyret se alle disse i sammenheng og legge fram en sak for forbundsstyret for behandling.

Komiteen har lagt følgende til grunn i sine vurderinger:

- om organisasjonen har tilknytning til fagbevegelsen.
- om forslaget har et verdigrunnlag som er i samsvar med forbundets verdier.

Redaksjonskomiteens innstilling:

Organisasjon:	Beløp:
Nei til Atomvåpen	50 000,-
Støttegruppen for Kielland	50 000,-
Palestinakomiteen	50 000,-
Støttekomiteen for Vest-Sahara	50 000,-
Arbeiderbevegelsens rus- og sosialpolitiske forbund - AEF	50 000,-
Movember	25 000,-
Rosa Sløyfe	25 000,-

Forslag B-6295, B-6300, B-6303, B-6309, B-6338 og B-6345 om Uropatruljen, samt B-6331 og B-6347 om Fair play bygg, oversendes forbundsstyret.

Forslag B-6262 oversendes forbundsstyret med sikte på å bevilge kroner 150 000,- til et streikefond til CSAAWU. Øvrige forslag tiltres ikke.

Et mindretall i redaksjonskomiteen bestående av Joachim Espe, Ståle Knoff Johansen og Richard Storevik foreslår en bevilgning på kr 100 000,- til Industriaksjonen.

Uttalelser

I forhold til representantskapets innstilling vedrørende uttalelser er endringer markert på følgende måte:

- Tekst som redaksjonskomiteen foreslår *tilføyet* under de enkelte punkter er markert med *fet og kursiv tekst*.
- Tekst som redaksjonskomiteen foreslår ~~strøket~~ under de enkelte punkter er markert med ~~dobbel gjennomstreking~~.

Uttalelse: Norges tilknytning til EU/EØS (I-0012)

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6269 - 111 Joachim Espe, avdeling 605 Rørleggernes Fagforening

Opprettholder F-3017 Bekjemp sosial dumping - nei til EØS

F-3017 Avd. 605 - Rørleggernes Fagforening

Bekjemp sosial dumping – nei til EØS

Etter EUs Øst utvidelse kom det 240 000 arbeidsinnvandrere til Norge fram til 2007. De aller fleste ble loyet inn i bemanningsselskaper uten lønn mellom oppdrag. Import av billig arbeidskraft på løsarbeiderkontrakter med 10-12-14 timers dager uten overtidsbetaling undergraver hva norsk fagbevegelse har opparbeidet av gode vilkår de siste 100 år.

Norden har vært et felles arbeidsmarked med høy organisasjonsgrad siden tidlig 50-tall. Dette har fungert siden lønn og kostnadsnivå er likt. Forskjellen mellom lønn og kostnads nivå mellom Vest og Øst Europa er stor. Motivet til EU-toppen og arbeidsgivere med Øst-Utvidelsen var en brutal lønnskurransse mellom arbeidstakere i ulike EU land. De har oppnådd mye med at fagbevegelsen enten er knust eller i beste fall kraftig svekket. Organisasjonsgraden stuper i alle land.

Den første tariffavtalen, Verkstedsoverenskomsten fra 1907, sikret at Reise, Kost, Losji og 20% tariff tillegg skulle kompenseres. NHO og 9 verft gikk til sak mot staten i 2009 mot å allmennegjøre RKL. NHO har trosset norsk høyesterett og hentet støtte fra ESA og EU. De har oppnådd indirekte og direkte å undergrave RKL fra 1907. I 10 år har denne saken inspirert NHO og Norsk Industri til å svekke fagbevegelsen. Motivet er å importere billig øst europeisk arbeidskraft på bekostning av organiserte arbeidere i Norge uansett bakgrunn. Tariffnemnda bøyde unna og satte Norsk Høyesterett til side. Dette er uakseptabelt.

Vi kaller situasjonen for byggebransjen i og rundt Oslo for Stalingrad fordi situasjonen er dramatisk. Organisasjonsprosenten har sunket fra 35% på 90-tallet til 12-13% i dag. Vi har fått tre tiltakspakker mot sosial dumping som har fungert som plasterlapper på de store skader som er påført fagbevegelsen.

Arbeidskriminaliteten økte kraftig fra 2004 uavhengig av regjeringer fram til i dag. I følge KRIPOS skyldes dette den frie flyt av billig arbeidskraft i EØS-

avtalen. Vi ser at bemanningsbransjen som er legitimert gjennom EØS-avtalen gjør organisasjonsbygging med tillitsvalgte og tariffavtaler nærmest umulig selv om vi legger mye ressurser i språk og fagopplæring og verving av nye medlemmer som fort faller ut igjen.

- Fellesforbundets mål er et gjennomorganisert arbeidsliv med en sterk fagbevegelse. Dette står i motstrid til EØS.
- Av hensyn til det organiserte arbeidsliv og de store problemer med sosial dumping og arbeidskriminalitet, må EØS-avtalen sies opp før det er for seint.

B-6273 - 100 Alexander Wøien, avdeling 601 Tømrer og Byggfagforeningen opprettholder F-3016 ut av EØS

Opprettholder sak F-3016 Norge ut av EØS.

F-3016 Avd. 601 - Tømrer og Byggfagforeningen

Norge ut av EØS

Grunnlovens bestemmelse for å overføre myndighet ut av landet krever at Norge må være medlem i den organisasjonen som makta overføres til. Det norske folk har sagt nei til å bli med i EU to ganger.

Norske myndighetenes juridiske krumspring for å omgå grunnloven ved å bruke samarbeidsorganet ESA resulterer i at det fattes vedtak fra EU som er bindene for Norge og (hån mot det norske folk) viser en total mangel på respekt for folkemeningen i Norge.

For det første hevder vi at dette er brudd på den norske grunnlovens §93 og at flere av vedtakene direkte medvirker til å svekke den "Norske modellen" da flere av dem medfører svekkelse og forverring av lønns- og arbeidsvilkår i vårt arbeidsliv. I vår bransje har dette resultert i økt bruk av underentrepriser og innleie som dermed har økt den sosiale dumping og svekket kvaliteten og produktiviteten på våre byggeplasser.

Vi hevder videre at etter Øst- utvidelsen i 2004 og inngåelsen av Schengen-avtalen så ser vi en dramastisk økning av mafia tendenser med bla. økonomisk kriminalitet.

Styret i fellesforbundets avdeling 601 Tømrer og Byggfagforening med fullmakt fra foreningens årsmøte 25 04 2019 fremmer forslag til fellesforbundets landsmøte 2019 om å melde Norge ut av EØS.

Fellesforbundets avdeling 601 Tømrer og Byggfagforening krever hermed at Fellesforbundets Landsmøte 2019 krever Norge ut av EØS.

B-6279 - 371 Rose Maiken Flatmo, avdeling 118 Hardanger Sunnhordland

Hefte 7. Støtte til F-3010 Ut av EØS

Våre vener i den Rødgrønne regjeringa ga oss 3 handlingsplaner mot sosial dumping. Dette var eit direkte oppdrag frå våre folk i Fellesforbundet og LO. Vi var nok mange som trudde at dette skulle vere effektive tiltak mot sosial dumping og arbeidslivskrim. Men ute på arbeidsplassane hadde handlingsplanene ingen effekt. I verftsindustrien på Fosen og på nordvestlandet ausa det inn med innleie, bemanningsselskap, utanlandske selskap på falsk entreprisen og fagforeningsknusinga fortsette minst like ille som før. Talet på innleie var mange gonger høgare enn talet på faste ansatte under den rødgrønne perioden også. Både den regjeringa og LO hadde undervurdert markedskreftene som er slept laus på våre arbeidsplasser gjennom EØS avtalens fri flyt. Og vi overvurdert statsetatane sine emne og vilje til å gripe inn overfor kriminelle arbeidsgivarar. I byggfaga i Sunnhordland fortel klubbane våre at dei har mista ein heil genrasjon fagarbeidarar. Det var berre 13 søkarar på 500 plassar i byggfaga på Vg skulane. Dei som kjenner klubbane i Fellesforbundet veit at dei etterspør kunnskap og har alltid vore omstillingsdyktig. Klubbane våre er opne mot verda og dei ønsker som før utanlandske arbeidarane velkomne på sine arbeidsplassar. EØS avtalen gir arbeidsgivarane ubegrensa tilgang på arbeidskraft og bemanningsselskap . Det fører til stadig utskifting av arbeidar og ein enorm konkurranse om jobbane. Ein slik tilstand gjer det umulig å bygge sterke arbeidarkollektiv og fører til at klubbane mister makta på arbeidsplassane.

F-3010 Avd. 108 - Innherred Fagforening

Ut av EØS

I siste landsmøteperiode har vi flere eksempler på at EØS-avtalen står over tariffavtalen AML og ILO-konvensjoner.

Holshipdommen, verftsaken og tariffnemdas behandling av reise kost og losji viser at EØS-avtalen med utstasjonering, tjeneste og vikarbyrådirektivt former det norske arbeidslivet i negativ retning. Dette er direktiver som er laga Av EU for det Europeiske arbeidsliv som er basert på detaljstyring med lav kompetanse og lavproduktivitet.

Fellesforbundet skal jobbe for at Norge skal melde seg ut av EØS avtalen og knytte seg til EU med en handelsavtale.

B-6284 - 211 Jostein Rafsvik Ness, avdeling 57 Nord-Rogaland

F-3007

Ønsker å gjenreise F-3007.

F-3007 Avd. 57 - Nord-Rogaland

EØS-avtalen undergraver den Norske modellen og norsk arbeidsliv.

Den norske arbeidslivsmodellen baserer seg på et velorganisert arbeidsliv, der partene samarbeider om sunn utvikling av bedrifter og institusjoner, og forhandler seg frem til løsninger alle kan leve med. Videre forutsetter modellen at myndighetene sammen med partene søker å legge til rette for et seriøst og velfungerende arbeidsliv.

Skremselspropaganda har alt for lenge blitt brukt for å kvele alle innvendinger mot negative virkninger av EØS avtalen. For oss i Fellesforbundet er likeverdige konkurranseforhold og velfungerende handelsavtaler som sikrer eksportmuligheter viktig, men at EØS avtalen er eneste alternativ for å sikre dette stemmer ikke. WTO regelverk og den fremdeles gyldige handelsavtale med EU, selv om denne må reforhandles, representerer gode alternativ. Norge stiller på ingen måte med dårlige kort i slike forhandlinger. Vi har viktige varer EU trenger, og vi representerer et kjøpekraftig marked for eksport fra EU. Og hvorfor skulle EU som forfekter frihandel bygge nye tollmurer mot Norge i strid med internasjonalt regelverk?

De siste årene har direktiver og dommer fra EU, satt fagbevegelsen under press og gjort kampen for seriøsitet stadig vanskeligere. Regjeringen forholder seg passiv i frykt for å utfordre EU systemet, men også fordi egen arbeidslivspolitikkk ikke er stort bedre.

Samtidig nekter arbeidsgiversiden, gjennom Norsk Industri, å respektere tariffbestemmelsene om reise, kost og losji for reisende personell fra utlandet. Dette på tross av høyesteretts tydelige dom i verftssaken. I stedet bruker Norsk Industri EFTAs kontrollorgan ESA, som en «ankeinstans» for det de ikke har fått gjennomslag for i forhandlinger eller rettsvesenet. ESA viser med sin inngripen at de med bakgrunn i EU regler og EØS-avtalen, direkte kan påvirke norsk arbeidsliv og lønns- og arbeidsvilkår i Norge. Dermed presses fagbevegelsen fra skanse til skanse i kampen mot sosial dumping og grov utnyttelse av utenlandsk arbeidskraft.

Fellesforbundets landsmøte i 2015 vedtok følgende vedr. dekning av utgifter til reise, kost og losji mm.: «Det er ikke akseptabelt at EØS legger begrensninger på hva av dette vi krever etterlevd». Videre står Fellesforbundet bak LO-kongressens vedtak om at «ILO- konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU-regler». ESAs innblanding i norske allmenngjøringsvedtak, og den økte faren for sosial dumping dette forårsaker, er et klart brudd på de forutsetninger som både Fellesforbundets landsmøte og LO-kongressen har lagt til grunn for fortsatt støtte til EØS-avtalen. Vi deler synspunktene til de avdelinger i Fellesforbundet som har uttalt seg mot EØS avtalen, og krever at EØS-avtalen sies opp.

B-6286 - 507 Rune Kristiansen, Representantskapet

Opprettholder forslag F-3007 EØS avtalen.

F-3007 Avd. 57 - Nord-Rogaland

EØS-avtalen undergraver den Norske modellen og norsk arbeidsliv.

Den norske arbeidslivsmodellen baserer seg på et velorganisert arbeidsliv, der partene samarbeider om sunn utvikling av bedrifter og institusjoner, og forhandler seg frem til løsninger alle kan leve med. Videre forutsetter modellen at myndighetene sammen med partene søker å legge til rette for et seriøst og velfungerende arbeidsliv.

Skremselspropaganda har alt for lenge blitt brukt for å kvele alle innvendinger mot negative virkninger av EØS avtalen. For oss i Fellesforbundet er likeverdige konkurranseforhold og velfungerende handelsavtaler som sikrer

eksportmuligheter viktig, men at EØS avtalen er eneste alternativ for å sikre dette stemmer ikke. WTO regelverk og den fremdeles gyldige handelsavtale med EU, selv om denne må reforhandles, representerer gode alternativ. Norge stiller på ingen måte med dårlige kort i slike forhandlinger. Vi har viktige varer EU trenger, og vi representerer et kjøpekraftig marked for eksport fra EU. Og hvorfor skulle EU som forfekter frihandel bygge nye tollmurer mot Norge i strid med internasjonalt regelverk?

De siste årene har direktiver og dommer fra EU, satt fagbevegelsen under press og gjort kampen for seriøsitet stadig vanskeligere. Regjeringen forholder seg passiv i frykt for å utfordre EU systemet, men også fordi egen arbeidslivspolitik ikke er stort bedre.

Samtidig nekter arbeidsgiversiden, gjennom Norsk Industri, å respektere tariffbestemmelsene om reise, kost og losji for reisende personell fra utlandet. Dette på tross av høyesteretts tydelige dom i verftssaken. I stedet bruker Norsk Industri EFTAs kontrollorgan ESA, som en «ankeinstans» for det de ikke har fått gjennomslag for i forhandlinger eller rettsvesenet. ESA viser med sin inngripen at de med bakgrunn i EU regler og EØS-avtalen, direkte kan påvirke norsk arbeidsliv og lønns- og arbeidsvilkår i Norge. Dermed presses fagbevegelsen fra skanse til skanse i kampen mot sosial dumping og grov utnyttelse av utenlandsk arbeidskraft.

Fellesforbundets landsmøte i 2015 vedtok følgende vedr. dekning av utgifter til reise, kost og losji mm.: «Det er ikke akseptabelt at EØS legger begrensninger på hva av dette vi krever etterlevd». Videre står Fellesforbundet bak LO-kongressens vedtak om at «ILO- konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU-regler». ESAs innblanding i norske allmenngjøringsvedtak, og den økte faren for sosial dumping dette forårsaker, er et klart brudd på de forutsetninger som både Fellesforbundets landsmøte og LO-kongressen har lagt til grunn for fortsatt støtte til EØS-avtalen. Vi deler synspunktene til de avdelinger i Fellesforbundet som har uttalt seg mot EØS avtalen, og krever at EØS-avtalen sies opp.

**B-6290 - 217 Dan Einar Dybing, avdeling 57 Nord-Rogaland
f-3007**

Vil gjenreise forslag f-3007 hefte 7.

F-3007 Avd. 57 - Nord-Rogaland

EØS-avtalen undergraver den Norske modellen og norsk arbeidsliv.

Den norske arbeidslivsmodellen baserer seg på et velorganisert arbeidsliv, der partene samarbeider om sunn utvikling av bedrifter og institusjoner, og forhandler seg frem til løsninger alle kan leve med. Videre forutsetter modellen at myndighetene sammen med partene søker å legge til rette for et seriøst og velfungerende arbeidsliv.

Skremselspropaganda har alt for lenge blitt brukt for å kvele alle innvendinger mot negative virkninger av EØS avtalen. For oss i Fellesforbundet er likeverdige konkurranseforhold og velfungerende handelsavtaler som sikrer eksportmuligheter viktig, men at EØS avtalen er eneste alternativ for å sikre dette stemmer ikke. WTO regelverk og den fremdeles gyldige handelsavtale med EU,

selv om denne må reforhandles, representerer gode alternativ. Norge stiller på ingen måte med dårlige kort i slike forhandlinger. Vi har viktige varer EU trenger, og vi representerer et kjøpekraftig marked for eksport fra EU. Og hvorfor skulle EU som forfekter frihandel bygge nye tollmurer mot Norge i strid med internasjonalt regelverk?

De siste årene har direktiver og dommer fra EU, satt fagbevegelsen under press og gjort kampen for seriøsitet stadig vanskeligere. Regjeringen forholder seg passiv i frykt for å utfordre EU systemet, men også fordi egen arbeidslivspolitik ikke er stort bedre.

Samtidig nekter arbeidsgiversiden, gjennom Norsk Industri, å respektere tariffbestemmelsene om reise, kost og losji for reisende personell fra utlandet. Dette på tross av høyesteretts tydelige dom i verftssaken. I stedet bruker Norsk Industri EFTAs kontrollorgan ESA, som en «ankeinstans» for det de ikke har fått gjennomslag for i forhandlinger eller rettsvesenet. ESA viser med sin inn gripen at de med bakgrunn i EU regler og EØS-avtalen, direkte kan påvirke norsk arbeidsliv og lønns- og arbeidsvilkår i Norge. Dermed presses fagbevegelsen fra skanse til skanse i kampen mot sosial dumping og grov utnyttelse av utenlandsk arbeidskraft.

Fellesforbundets landsmøte i 2015 vedtok følgende vedr. dekning av utgifter til reise, kost og losji mm.: «Det er ikke akseptabelt at EØS legger begrensninger på hva av dette vi krever etterlevd». Videre står Fellesforbundet bak LO-kongressens vedtak om at «ILO- konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU-regler». ESAs innblanding i norske allmenngjøringsvedtak, og den økte faren for sosial dumping dette forårsaker, er et klart brudd på de forutsetninger som både Fellesforbundets landsmøte og LO-kongressen har lagt til grunn for fortsatt støtte til EØS-avtalen. Vi deler synspunktene til de avdelinger i Fellesforbundet som har uttalt seg mot EØS avtalen, og krever at EØS-avtalen sies opp.

B-6292 - 218 Karen Aase Leirvåg, avdeling 57 Nord-Rogaland f-3007

Vil gjenreise f-3007EØS-avtalen undergraver den Norske modellen og norsk arbeidsliv. Den norske arbeidslivsmodellen baserer seg på et velorganisert arbeidsliv, der partene samarbeider om sunn utvikling av bedrifter og institusjoner, og forhandler seg frem til løsninger alle kan leve med. Videre forutsetter modellen at myndighetene sammen med partene søker å legge til rette for et seriøst og velfungerende arbeidsliv. Skremselspropaganda har alt for lenge blitt brukt for å kvele alle innvendinger mot negative virkninger av EØS avtalen. For oss i Fellesforbundet er likeverdige konkurranseforhold og velfungerende handelsavtaler som sikrer eksportmuligheter viktig, men at EØS avtalen er eneste alternativ for å sikre dette stemmer ikke. WTO regelverk og den fremdeles gyldige handelsavtale med EU, selv om denne må reforhandles, representerer gode alternativ. Norge stiller på ingen måte med dårlige kort i slike forhandlinger. Vi har viktige varer EU trenger, og vi representerer et kjøpekraftig marked for eksport fra EU. Og hvorfor skulle EU som forfekter frihandel bygge nye tollmurer mot Norge i strid med internasjonalt regelverk? De siste årene har direktiver og dommer fra EU, satt fagbevegelsen under press og gjort kampen for seriøsitet stadig vanskeligere. Regjeringen forholder seg passiv i frykt for å utfordre EU systemet, men også fordi egen arbeidslivspolitik ikke er stort bedre. Samtidig nekter arbeidsgiversiden, gjennom Norsk Industri, å respektere tariffbestemmelsene om reise, kost og losji for reisende personell fra utlandet. Dette på tross av høyesteretts tydelige dom i verftssaken. I stedet bruker Norsk

Industri EFTAs kontrollorgan ESA, som en «ankeinstans» for det de ikke har fått gjennomslag for i forhandlinger eller rettsvesenet. ESA viser med sin inngripen at de med bakgrunn i EU regler og EØS-avtalen, direkte kan påvirke norsk arbeidsliv og lønns- og arbeidsvilkår i Norge. Dermed presses fagbevegelsen fra skanse til skanse i kampen mot sosial dumping og grov utnyttelse av utenlandsk arbeidskraft. Fellesforbundets landsmøte i 2015 vedtok følgende vedr. dekning av utgifter til reise, kost og losji mm.: «Det er ikke akseptabelt at EØS legger begrensninger på hva av dette vi krever etterlevd». Videre står Fellesforbundet bak LO-kongressens vedtak om at «ILO- konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU-regler». ESAs innblanding i norske allmenngjøringsvedtak, og den økte faren for sosial dumping dette forårsaker, er et klart brudd på de forutsetninger som både Fellesforbundets landsmøte og LO-kongressen har lagt til grunn for fortsatt støtte til EØS-avtalen. Vi deler synspunktene til de avdelinger i Fellesforbundet som har uttalt seg mot EØS avtalen, og krever at EØS-avtalen sies opp.

F-3007 Avd. 57 - Nord-Rogaland

EØS-avtalen undergraver den Norske modellen og norsk arbeidsliv.

Den norske arbeidslivsmodellen baserer seg på et velorganisert arbeidsliv, der partene samarbeider om sunn utvikling av bedrifter og institusjoner, og forhandler seg frem til løsninger alle kan leve med. Videre forutsetter modellen at myndighetene sammen med partene søker å legge til rette for et seriøst og velfungerende arbeidsliv.

Skremselspropaganda har alt for lenge blitt brukt for å kvele alle innvendinger mot negative virkninger av EØS avtalen. For oss i Fellesforbundet er likeverdige konkurranseforhold og velfungerende handelsavtaler som sikrer eksportmuligheter viktig, men at EØS avtalen er eneste alternativ for å sikre dette stemmer ikke. WTO regelverk og den fremdeles gyldige handelsavtale med EU, selv om denne må reforhandles, representerer gode alternativ. Norge stiller på ingen måte med dårlige kort i slike forhandlinger. Vi har viktige varer EU trenger, og vi representerer et kjøpekraftig marked for eksport fra EU. Og hvorfor skulle EU som forfekter frihandel bygge nye tollmurer mot Norge i strid med internasjonalt regelverk?

De siste årene har direktiver og dommer fra EU, satt fagbevegelsen under press og gjort kampen for seriøsitet stadig vanskeligere. Regjeringen forholder seg passiv i frykt for å utfordre EU systemet, men også fordi egen arbeidslivspolitikkk ikke er stort bedre.

Samtidig nekter arbeidsgiversiden, gjennom Norsk Industri, å respektere tariffbestemmelsene om reise, kost og losji for reisende personell fra utlandet. Dette på tross av høyesteretts tydelige dom i verftssaken. I stedet bruker Norsk Industri EFTAs kontrollorgan ESA, som en «ankeinstans» for det de ikke har fått gjennomslag for i forhandlinger eller rettsvesenet. ESA viser med sin inngripen at de med bakgrunn i EU regler og EØS-avtalen, direkte kan påvirke norsk arbeidsliv og lønns- og arbeidsvilkår i Norge. Dermed presses fagbevegelsen fra skanse til skanse i kampen mot sosial dumping og grov utnyttelse av utenlandsk arbeidskraft.

Fellesforbundets landsmøte i 2015 vedtok følgende vedr. dekning av utgifter til reise, kost og losji mm.: «Det er ikke akseptabelt at EØS legger begrensninger på hva av dette vi krever etterlevd». Videre står Fellesforbundet bak LO-kongressens vedtak om at «ILO- konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU-regler». ESAs innblanding i

norske allmenngjøringsvedtak, og den økte faren for sosial dumping dette forårsaker, er et klart brudd på de forutsetninger som både Fellesforbundets landsmøte og LO-kongressen har lagt til grunn for fortsatt støtte til EØS-avtalen. Vi deler synspunktene til de avdelinger i Fellesforbundet som har uttalt seg mot EØS avtalen, og krever at EØS-avtalen sies opp.

B-6302 - 474 Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret

F 3004

F-3004 Avd. 25 - Fellesforbundet EØS avtalen Fellesforbundet må arbeide for at Norge skal gå ut av EØS avtalen. Vi må finne egnede virkemidler for å få dette til. Begrunnelse: Avdeling 25 mener at EØS avtalen gir EU rett til å oppheve tariffavtalenes bestemmelser, uten at Fellesforbundets tillitsvalgte og medlemmer har noen form for innflytelse. Dette kan vi ikke leve med.

F-3004 Avd. 25 - Fellesforbundet

EØS avtalen

Fellesforbundet må arbeide for at Norge skal gå ut av EØS avtalen. Vi må finne egnede virkemidler for å få dette til.

Begrunnelse:

Avdeling 25 mener at EØS avtalen gir EU rett til å oppheve tariffavtalenes bestemmelser, uten at Fellesforbundets tillitsvalgte og medlemmer har noen form for innflytelse. Dette kan vi ikke leve med.

B-6308 - 502 Hilde Elgesem Andersen, Representantskapet

EØS

FF skal jobbe for å utrede konsekvensene av å gå ut av EØS og konsekvensene av bli i EØS. Hva vil det si for ALLE bransjene våre? Hva vil det si for industrien, bygg- og anlegg, havbruksnæringen, bilbransjen, transportbransjen, steinindustrien osv osv? Hvilke fordeler og ulemper har vi med EØS kontra en handelsavtale. Hva er EU og hva er EØS? Direktivene som kommer fra EU, hva har det å si for oss gjennom EØS? FF skal jobbe aktivt for å sette bransjene i stand til å møte EØS-regler som truer våre lønns- og arbeidsvilkår som f.eks. Telemarksmodellen. Tillitsvalgte skal læres opp i EØS spørsmål. FF tillitsvalgte må settes bedre i stand, gjennom dette arbeidet, til å kunne svare om vi skal ut av EØS eller ikke. Kunnskap er makt.

B-6310 - 178 Anders Skogsrud Linnerud, avdeling 54 Gjøvik Jern og Metall

Arbeidsgiver og EØS

Forhindre at NHO går til EU/ EØS etter de har tapt i arbeidsretten mot høyesterett. Forhindre NHO muligheten til å bruke ESA når de har tapt i arbeidsretten og høyesterett. Jeg mener at de ikke kan overprøve norsk rettssystem. Fremme norske tariffavtaler, allmenn gjøre det sterkere enn i dag.

B-6311 - 220 Fredrik Larsson, avdeling 57 Nord-Rogaland

F-3007 EØS

Fellesforbundet skal jobbe for at Norge skal melde seg ut av EØS-avtalen og knytte seg til de andre Europeiske landene med andre bi- eller multilaterale handelsavtaler. Den norske arbeidslivsmodellen baserer seg på et velorganisert arbeidsliv, der partene samarbeider om sunn utvikling av bedrifter og institusjoner, og forhandler seg frem til løsninger alle kan leve med. Videre forutsetter modellen at myndighetene sammen med partene søker å legge til rette for et seriøst og velfungerende arbeidsliv. Opprettholder F-3007.

F-3007 Avd. 57 - Nord-Rogaland

EØS-avtalen undergraver den Norske modellen og norsk arbeidsliv.

Den norske arbeidslivsmodellen baserer seg på et velorganisert arbeidsliv, der partene samarbeider om sunn utvikling av bedrifter og institusjoner, og forhandler seg frem til løsninger alle kan leve med. Videre forutsetter modellen at myndighetene sammen med partene søker å legge til rette for et seriøst og velfungerende arbeidsliv.

Skremselspropaganda har alt for lenge blitt brukt for å kvele alle innvendinger mot negative virkninger av EØS avtalen. For oss i Fellesforbundet er likeverdige konkurranseforhold og velfungerende handelsavtaler som sikrer eksportmuligheter viktig, men at EØS avtalen er eneste alternativ for å sikre dette stemmer ikke. WTO regelverk og den fremdeles gyldige handelsavtale med EU, selv om denne må reforhandles, representerer gode alternativ. Norge stiller på ingen måte med dårlige kort i slike forhandlinger. Vi har viktige varer EU trenger, og vi representerer et kjøpekraftig marked for eksport fra EU. Og hvorfor skulle EU som forfekter frihandel bygge nye tollmurer mot Norge i strid med internasjonalt regelverk?

De siste årene har direktiver og dommer fra EU, satt fagbevegelsen under press og gjort kampen for seriøsitet stadig vanskeligere. Regjeringen forholder seg passiv i frykt for å utfordre EU systemet, men også fordi egen arbeidslivspolitikken ikke er stort bedre.

Samtidig nekter arbeidsgiversiden, gjennom Norsk Industri, å respektere tariffbestemmelsene om reise, kost og losji for reisende personell fra utlandet. Dette på tross av høyesteretts tydelige dom i verftssaken. I stedet bruker Norsk Industri EFTAs kontrollorgan ESA, som en «ankeinstans» for det de ikke har fått gjennomslag for i forhandlinger eller rettsvesenet. ESA viser med sin inngripen at de med bakgrunn i EU regler og EØS-avtalen, direkte kan påvirke norsk arbeidsliv og lønns- og arbeidsvilkår i Norge. Dermed presses fagbevegelsen fra skanse til skanse i kampen mot sosial dumping og grov utnyttelse av utenlandsk arbeidskraft.

Fellesforbundets landsmøte i 2015 vedtok følgende vedr. dekning av utgifter til reise, kost og losji mm.: «Det er ikke akseptabelt at EØS legger begrensninger på hva av dette vi krever etterlevd». Videre står Fellesforbundet bak LO-kongressens vedtak om at «ILO-konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU-regler». ESAs innblanding i norske allmenngjøringsvedtak, og den økte faren for sosial dumping dette forårsaker, er et klart brudd på de forutsetninger som både Fellesforbundets landsmøte og LO-kongressen har lagt til grunn for fortsatt støtte til EØS-avtalen. Vi deler synspunktene til de avdelinger i Fellesforbundet som har uttalt seg mot EØS avtalen, og krever at EØS-avtalen sies opp.

B-6314 - 234 Erik N. De Pasquale, Fellesforbundet avdeling 25

Gjenreis F-3004 hefte 7 - ut av EØS!

EØS avtalen gir EU rett til å oppheve tariffavtalenes bestemmelser, uten at Fellesforbundets tillitsvalgte og medlemmer har noen form for innflytelse. Dette kan vi ikke leve med.

F-3004 Avd. 25 - Fellesforbundet

EØS avtalen

Fellesforbundet må arbeide for at Norge skal gå ut av EØS avtalen. Vi må finne egnede virkemidler for å få dette til.

Begrunnelse:

Avdeling 25 mener at EØS avtalen gir EU rett til å oppheve tariffavtalenes bestemmelser, uten at Fellesforbundets tillitsvalgte og medlemmer har noen form for innflytelse. Dette kan vi ikke leve med.

B-6319 - 214 Terje Lund, avdeling 57 Nord-Rogaland

gjenreise F-3007

Fellesforbundet må jobbe for å få Norge ut av EØS

F-3007 Avd. 57 - Nord-Rogaland

EØS-avtalen undergraver den Norske modellen og norsk arbeidsliv.

Den norske arbeidslivsmodellen baserer seg på et velorganisert arbeidsliv, der partene samarbeider om sunn utvikling av bedrifter og institusjoner, og forhandler seg frem til løsninger alle kan leve med. Videre forutsetter modellen at myndighetene sammen med partene søker å legge til rette for et seriøst og velfungerende arbeidsliv.

Skremselspropaganda har alt for lenge blitt brukt for å kvele alle innvendinger mot negative virkninger av EØS avtalen. For oss i Fellesforbundet er likeverdige konkurranseforhold og velfungerende handelsavtaler som sikrer eksportmuligheter viktig, men at EØS avtalen er eneste alternativ for å sikre dette stemmer ikke. WTO regelverk og den fremdeles gyldige handelsavtale med EU, selv om denne må reforhandles, representerer gode alternativ. Norge stiller på ingen måte med dårlige kort i slike forhandlinger. Vi har viktige varer EU trenger, og vi representerer et kjøpekraftig marked for eksport fra EU. Og hvorfor skulle EU som forfekter frihandel bygge nye tollmurer mot Norge i strid med internasjonalt regelverk?

De siste årene har direktiver og dommer fra EU, satt fagbevegelsen under press og gjort kampen for seriositet stadig vanskeligere. Regjeringen forholder seg passiv i frykt for å utfordre EU systemet, men også fordi egen arbeidslivspolitik ikke er stort bedre.

Samtidig nekter arbeidsgiversiden, gjennom Norsk Industri, å respektere tariffbestemmelsene om reise, kost og losji for reisende personell fra utlandet. Dette på tross av høyesteretts tydelige dom i verftssaken. I stedet bruker Norsk Industri EFTAs kontrollorgan ESA, som en «ankeinstans» for det de ikke har fått

gjennomslag for i forhandlinger eller rettsvesenet. ESA viser med sin inngripen at de med bakgrunn i EU regler og EØS-avtalen, direkte kan påvirke norsk arbeidsliv og lønns- og arbeidsvilkår i Norge. Dermed presses fagbevegelsen fra skanse til skanse i kampen mot sosial dumping og grov utnyttelse av utenlandsk arbeidskraft.

Fellesforbundets landsmøte i 2015 vedtok følgende vedr. dekning av utgifter til reise, kost og losji mm.: «Det er ikke akseptabelt at EØS legger begrensninger på hva av dette vi krever etterlevd». Videre står Fellesforbundet bak LO-kongressens vedtak om at «ILO- konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU-regler». ESAs innblanding i norske allmenngjøringsvedtak, og den økte faren for sosial dumping dette forårsaker, er et klart brudd på de forutsetninger som både Fellesforbundets landsmøte og LO-kongressen har lagt til grunn for fortsatt støtte til EØS-avtalen. Vi deler synspunktene til de avdelinger i Fellesforbundet som har uttalt seg mot EØS avtalen, og krever at EØS-avtalen sies opp.

B-6323 - 192 Marek Bogucki, Fellesforbundet avdeling 25

Gjenreiser F-3004

EØS avtalen Fellesforbundet må arbeide for at Norge skal gå ut av EØS avtalen. Vi må finne egnede virkemidler for å få dette til. Begrunnelse: Avdeling 25 mener at EØS avtalen gir EU rett til å oppheve tariffavtalenes bestemmelser, uten at Fellesforbundets tillitsvalgte og medlemmer har noen form for innflytelse. Dette kan vi ikke leve med.

F-3004 Avd. 25 - Fellesforbundet

EØS avtalen

Fellesforbundet må arbeide for at Norge skal gå ut av EØS avtalen. Vi må finne egnede virkemidler for å få dette til.

Begrunnelse:

Avdeling 25 mener at EØS avtalen gir EU rett til å oppheve tariffavtalenes bestemmelser, uten at Fellesforbundets tillitsvalgte og medlemmer har noen form for innflytelse. Dette kan vi ikke leve med.

B-6326 - 155 Sigmund Hustveit Sund, avdeling 103 Ringsaker

F3009

Ønsker å gjenreise forslag F3009.

F-3009 Avd. 103 – Ringsaker

Fellesforbundet må kreve at det utredes alternativer til EØS

Bakgrunnen for dagens regler om bemanningsbransjen er EUs vikarbyrådirektiv, som ble gjennomført i norsk rett i 2013. Direktivet er en del av EUs vernelovgivning, og dets hovedformål skulle være å sikre likebehandling av arbeidstakere som henholdsvis er innleide og ansatte hos innleier. I henhold til artikkel 2 skal direktivet også «anerkjenne vikarbyråer som arbeidsgivere» og

«etablere passende rammer for anvendelsen av vikararbeid», for derved «å skape arbeidsplasser» og «utvikle fleksible former for arbeid».

Dette innebærer at vikarbyrådirektivet også beskytter bemanningsforetakenes rett til å være arbeidsgivere og anerkjenner arbeid gjennom bemanningsbyrå som en akseptert tilknytnings-form i arbeidslivet. Selv om bemanningsbransjen nyter vern etter vikarbyrådirektivet, har Norge adgang til å innføre begrensninger i regelverket av «allmenne hensyn». Det er legitimt å hindre misbruk og utnyttelse av arbeidstakere, men det er ikke fritt frem for norske myndigheter å bestemme hva som er tilstrekkelige «allmenne hensyn».

I lys av prinsippet om fri bevegelse av personer og tjenester, er Norge bundet av dette så lenge vi har EØS-avtalen.

Så har det vært hevdet fra mange hold at Den norske modellen «står seg» i forhold til EØS-avtalen. I forhold til f.eks. vikarbyrådirektivet har vi nå sett mange nok eksempler på at dette åpenbart ikke medfører riktighet. Vi mener derfor det er på høy tid å utrede alternativer til EØS, som sikrer den norske modellen, og som sikrer norsk suverenitet.

EØS-avtalen kom som en følge av EUs indre marked (Enhetsakten), og Norge fryktet at de ville møte handelshindringer hvis de ikke fikk på plass en ny avtale (EØS). I dag er EØS-avtalen mellom alle EUs medlemsland, samt EØS-landene Island, Liechtenstein og Norge.

Alternativene til EØS kan være flere, det være seg er oppsigelse/utmelding av EØS-avtalen, søknad om fullt medlemskap i EU, eller tilbake til frihandelsavtalen fra 1973.

Det har vi ikke fasitsvaret på. Men at EØS-avtalen overhode ikke skal kunne diskuteres, og at det ikke skal kunne utredes alternativer til EØS, forstår vi ikke.

Forslag;

Vi mener derfor at Fellesforbundets landsmøte bør vedta å utrede alternativer til EØS.

B-6330 - 481 Svein Erik Veie, Forbundsstyret

Gjenreiser forslag F-3014

Gjenreiser forslag F-3014.

F-3014 Avd. 436 - Papirarbeidernes Forening

Forslag:

Fellesforbundet må forsvare EØS-avtalen. Den er en garanti for like konkurransevilkår og tilgang for norsk industri i det indre markedet, og er bærebjelken i vårt økonomiske forhold til EU. En løsere tilknytning vil gi økte kostnader, større usikkerhet og tap av industriarbeidsplasser.

Begrunnelse:

Treforedling er en fremtidsbransje i Norge. Skal vi nå nasjonale målsetninger om redusert klimautslipp må Norge satse på skog- og treindustri. Norske Skog eksporterte 94 % av produksjonen i 2018, omtrent 90 % av total eksport går til EU. I dag eksporteres varer til Europa på samme vilkår som fabrikker i Sverige, Finland, Frankrike mv. Det er ingen toll og det er forutsigbart og det eksisterer ikke praktiske handelshindre som sjekk/kø/kaos på grensen. Etter konkursen er Norske Skog i dag eid av et stort innslag utenlandske eiere. Det pågår en kamp om investeringsmidler blant de forskjellige fabrikkene konsernet har rundt i verden. Ikke minst gjelder det anleggene Norske Skog eier i Europa. Dersom det blir skap usikkerhet om EØS-avtalen er vi redd det vil svekke investeringsviljen i de norske fabrikkene. For øvrig er treforedling en energiintensiv bransje, som er avhengig av like eller bedre rammebetingelser på energi enn konkurrentene, det å ha samme rammer gjennom regelverket er derfor helt nødvendig for våre arbeidsplasser.

**B-6340 - 535 Thomas Jørgensen, Representantskapet
si opp EØS avtalen**

Norge må si opp EØS avtalen Både forrige landsmøte i Fellesforbundet og sist LO kongress gjorde vedtak om at man støtter at Norge fortsatt skal være tilsluttet EØS-avtalen under forutsetning at denne ikke kan overstyre norsk lov - og avtaleverk. Vi har de senere årene sett flere eksempler på at denne forutsetningen ikke er til stede. Havnearbeiderkonflikten og RKL saken er ferske eksempler på dette. Dette er også sterkt medvirkende til at norske lønns- og arbeidsvilkår er på full fart mot såkalt «europaisk nivå» altså mot dårligere arbeidstakerrettigheter og sosial dumping. Landsmøtet i Fellesforbundet stiller seg tvilende til muligheten for å få justert dagens EØS avtale slik at «norsk lov- og avtaleverk får forrang foran EU-regelverk. Det samme gjelder spørsmålet om våre forpliktelser i forhold til ILO-konvensjoner vi har tilsluttet oss. Fellesforbundet skal sammen med andre forbund som har vedtatt og si opp EØS avtalen iverksette en faglig utredning av alternativene for EØS avtalen. Dette arbeidet skal gå parallelt med Fellesforbundet skal jobbe for at EØS avtalen blir sagt opp. Når avtalen er sagt opp si vil det iverksettes forhandlinger av nye handelsavtaler, derfor er det viktig at potensielle alternativer er godt utredet og at de utredningene som er gjort er blitt gjennomført av en faglig gruppe hvor Fellesforbundet er godt representert. Det er viktig at dette blir en faglig utredning som blir lagd av fagbevegelsen og ikke en offentlig utredning av Solbergregjeringen.

B-6355 - 213 Odd Magne Sjursen Skogland, avdeling 57 Nord-Rogaland

GJENREISER F- 3007 EØS AVTALEN UNDERGRAVER NORSKE MODELLEN

F-3007 Avd. 57 - Nord-Rogaland EØS-avtalen undergraver den Norske modellen og norsk arbeidsliv. Den norske arbeidslivsmodellen baserer seg på et velorganisert arbeidsliv, der partene samarbeider om sunn utvikling av bedrifter og institusjoner, og forhandler seg frem til løsninger alle kan leve med. Videre forutsetter modellen at myndighetene sammen med partene søker å legge til rette for et seriøst og velfungerende arbeidsliv. Skremselspropaganda har alt for lenge blitt brukt for å kvele alle innvendinger mot negative virkninger av EØS avtalen. For oss i Fellesforbundet er likeverdige konkurranseforhold og velfungerende handelsavtaler som sikrer eksportmuligheter viktig, men at EØS avtalen er eneste alternativ for å sikre dette stemmer ikke. WTO regelverk og den fremdeles gyldige handelsavtale med

EU, selv om denne må reforhandles, representerer gode alternativ. Norge stiller på ingen måte med dårlige kort i slike forhandlinger. Vi har viktige varer EU trenger, og vi representerer et kjøpekraftig marked for eksport fra EU. Og hvorfor skulle EU som forfekter frihandel bygge nye tollmurer mot Norge i strid med internasjonalt regelverk? De siste årene har direktiver og dommer fra EU, satt fagbevegelsen under press og gjort kampen for seriøsitet stadig vanskeligere. Regjeringen forholder seg passiv i frykt for å utfordre EU systemet, men også fordi egen arbeidslivspolitik ikke er stort bedre. Samtidig nekter arbeidsgiversiden, gjennom Norsk Industri, å respektere tariffbestemmelsene om reise, kost og losji for reisende personell fra utlandet. Dette på tross av høyesteretts tydelige dom i verftssaken. I stedet bruker Norsk Industri EFTAs kontrollorgan ESA, som en «ankeinstans» for det de ikke har fått gjennomslag for i forhandlinger eller rettsvesenet. ESA viser med sin inngripen at de med bakgrunn i EU regler og EØS-avtalen, direkte kan påvirke norsk arbeidsliv og lønns- og arbeidsvilkår i Norge. Dermed presses fagbevegelsen fra skanse til skanse i kampen mot sosial dumping og grov utnyttelse av utenlandsk arbeidskraft. Fellesforbundets landsmøte i 2015 vedtok følgende vedr. dekning av utgifter til reise, kost og losji mm.: «Det er ikke akseptabelt at EØS legger begrensninger på hva av dette vi krever etterlevd». Videre står Fellesforbundet bak LO-kongressens vedtak om at «ILO- konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU-regler». ESAs innblanding i norske allmenngjøringsvedtak, og den økte faren for sosial dumping dette forårsaker, er et klart brudd på de forutsetninger som både Fellesforbundets landsmøte og LO-kongressen har lagt til grunn for fortsatt støtte til EØS-avtalen. Vi deler synspunktene til de avdelinger i Fellesforbundet som har uttalt seg mot EØS avtalen, og krever at EØS-avtalen sies opp.

F-3007 Avd. 57 - Nord-Rogaland

EØS-avtalen undergraver den Norske modellen og norsk arbeidsliv.

Den norske arbeidslivsmodellen baserer seg på et velorganisert arbeidsliv, der partene samarbeider om sunn utvikling av bedrifter og institusjoner, og forhandler seg frem til løsninger alle kan leve med. Videre forutsetter modellen at myndighetene sammen med partene søker å legge til rette for et seriøst og velfungerende arbeidsliv.

Skremselspropaganda har alt for lenge blitt brukt for å kvele alle innvendinger mot negative virkninger av EØS avtalen. For oss i Fellesforbundet er likeverdige konkurranseforhold og velfungerende handelsavtaler som sikrer eksportmuligheter viktig, men at EØS avtalen er eneste alternativ for å sikre dette stemmer ikke. WTO regelverk og den fremdeles gyldige handelsavtale med EU, selv om denne må reforhandles, representerer gode alternativ. Norge stiller på ingen måte med dårlige kort i slike forhandlinger. Vi har viktige varer EU trenger, og vi representerer et kjøpekraftig marked for eksport fra EU. Og hvorfor skulle EU som forfekter frihandel bygge nye tollmurer mot Norge i strid med internasjonalt regelverk?

De siste årene har direktiver og dommer fra EU, satt fagbevegelsen under press og gjort kampen for seriøsitet stadig vanskeligere. Regjeringen forholder seg passiv i frykt for å utfordre EU systemet, men også fordi egen arbeidslivspolitik ikke er stort bedre.

Samtidig nekter arbeidsgiversiden, gjennom Norsk Industri, å respektere tariffbestemmelsene om reise, kost og losji for reisende personell fra utlandet. Dette på tross av høyesteretts tydelige dom i verftssaken. I stedet bruker Norsk Industri EFTAs kontrollorgan ESA, som en «ankeinstans» for det de ikke har fått gjennomslag for i forhandlinger eller rettsvesenet. ESA viser med sin inngripen at

de med bakgrunn i EU regler og EØS-avtalen, direkte kan påvirke norsk arbeidsliv og lønns- og arbeidsvilkår i Norge. Dermed presses fagbevegelsen fra skanse til skanse i kampen mot sosial dumping og grov utnyttelse av utenlandsk arbeidskraft.

Fellesforbundets landsmøte i 2015 vedtok følgende vedr. dekning av utgifter til reise, kost og losji mm.: «Det er ikke akseptabelt at EØS legger begrensninger på hva av dette vi krever etterlevd». Videre står Fellesforbundet bak LO-kongressens vedtak om at «ILO-konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU-regler». ESAs innblanding i norske allmenngjøringsvedtak, og den økte faren for sosial dumping dette forårsaker, er et klart brudd på de forutsetninger som både Fellesforbundets landsmøte og LO-kongressen har lagt til grunn for fortsatt støtte til EØS-avtalen. Vi deler synspunktene til de avdelinger i Fellesforbundet som har uttalt seg mot EØS avtalen, og krever at EØS-avtalen sies opp.

**B-6359 - 134 Syvert Fossdal, 3 Fellesforbundet avdeling 3 Agder Fagforening
Melde Norge inn i EU**

Fellesforbundet ønsker å si opp EØS-avtalen og at Norge søker fullt medlemskap i EU.

**B-6364 - 112 Boye Ullmann, avdeling 605 Rørleggernes Fagforening
EU/EØS**

Norge har hatt en frihandelsavtale med EU siden 1973 med tollfrihet og markedsadgang. Handelsavtalen inntreder dersom Norge velger å gå ut av EU med et års oppsigelsestid (artikkel 120 og 127). EU har avtaler og handler med over 150 land. EU har tegnet handelsavtaler med Sør Korea og nylig Canada og Japan som gir tollfrihet for industrivarer. Canada og Japan har oppnådd en meget god fiskeriavtale med EU som burde få Norge til å oppnå forbedringer. Spesielt interessant er dette siden både Canada og spesielt Japan som konkurrerer med EU land på viktige bransjer.

**B-6368 - 410 Stig Aimar Hansen, avdeling 851 Østfold Fagforening
EØS avtalen må erstattes med en handelsavtale.**

Redaksjonskomiteens innstilling:

For forslag innkommet under denne overskriften vises til uttalelse I-0012.

Et flertall i komiteen bestående av Steinar Krogstad, Dag-Einar Sivertsen, Kai Johansen, Sigurd Myrvoll, Svein Erik Veie, Richard Storevik, Roger Moum, Lars Yngve Frøysa og Mariann Rustad foreslår at representantskapets innstilling vedtas med de endringer som er innarbeidet i flertallets forslag til uttalelse.

REDAKSJONSKOMITEENS FORSLAG TIL REVIDERT UTTALELSE OM NORGES TILKNYTNING TIL EU/EØS (I-0012)

1 **25 år med EØS**

Norge har vært med i den europeiske økonomiske samarbeidsavtalen (EØS) siden 1994 - og debatten rundt avtalen har pågått siden den gang. Mens mange EU-motstandere oppfatter EØS-avtalen som en snikinnføring av EU-medlemskap, betraktes den av EU-tilhengere snarere som en innskrenkende avtale som gir langt mindre innflytelse enn et medlemskap. EØS-avtalen har med andre ord begrenset popularitet blant dem som engasjerer seg mest i Europapolitikken, både på ja- og nei-siden. Likevel viser meningsmålinger at avtalen har stor og økende støtte blant folk flest, også blant Fellesforbundets medlemmer.

2 Norge er et lite og eksportavhengig land, som har hatt en formidabel økonomisk vekst de siste 25 årene. EØS-avtalen gir Norge med sine 5 millioner innbyggere tilgang til et marked bestående av 28 land og 500 millioner mennesker. Dessuten; våre unge har aldri opplevd annet enn åpne grenser i Europa. Studier og arbeid på tvers av landegrensene i EØS-området er en selvfølge, og kald krig og jernteppet tilhører for dem en helt fjern forhistorie. EØS er på mange måter vevd inn i hverdagslivet, og handler ikke bare om arbeids- og næringsliv. Og som meningsmålingene viser, mange er skeptiske både til å ta skrittet helt inn i EU, så vel som til som å forlate EØS-avtalen.

3 I Europa, så vel som i Norge, herjer høyrekreftene. I land etter land har høyrenasjonale partier styrket sin stilling, også i våre naboland og i Europaparlamentet. Fagbevegelsen er svekket i store deler av Europa, men har fortsatt betydelig styrke i Norden og i enkelte andre land. Men også i Norge har organisasjonsgraden en synkende tendens, til tross for tilsynelatende stor oppslutning om det organiserte arbeidslivet. Vi har de siste seks årene hatt en borgerlig regjering som skryter den norske modellen opp i skyene i festtalene, men som sulteforer den til hverdags. Regjeringen «anerkjenner» i sin politiske plattform retten til å være uorganisert, og avviser blankt å ta i bruk virkemidler med veldokumentert effekt, som å øke skattefradraget for fagforeningskontingent. I stedet gis det skattelettelse til de rikeste, mens arbeidsfolks bidrag til statskassen gjennom skatt og avgifter stadig økes. Kampen mot høyrekreftene må kjempes her hjemme, men også på bortebane. Vi berøres sterkt av utviklingen rundt oss, både økonomisk og politisk.

4 **Nærings- versus arbeidsliv?**

Gjennom EØS-avtalen er Norge en del av EUs indre marked, hvor det er felles konkurranseregler. I dette markedet er det fri bevegelse og flyt av varer, kapital, tjenester og personer (de såkalte fire friheter). Næringsvirksomheter skal fritt kunne etablere seg innen EØS, og det kan ikke innføres regelverk som forskjellsbehandler norske og utenlandske bedrifter. Bærebjelken i det indre markedet er et felles regelverk som skal praktiseres likt av alle EU/EØS-landene, og som fortløpende tas inn i EØS-avtalen etter hvert som det utvikles. For EØS-landene er det EFTA Surveillance Authority (ESA) som overvåker at dette gjennomføres likt med EU for øvrig. En del områder omfattes ikke direkte av EØS-avtalen, som justis- og utenrikspolitikk eller landsbruks- og fiskeripolitikk.

Men, for eksempelvis fiskeri- og havbruksnæringene er deltakelsen i det indre markedet av stor betydning for handel og eksport. Det felles veterinærregelverket, som er en del av EØS-avtalen, gjør at fisken er forhåndsgodkjent og hurtig kan nå fram til kunder i hele det indre markedet. Selv om produksjon av olje og gass heller ikke er direkte med i EØS-avtalen, berører avtalen gasstransport og leverandørindustrien. I 2018 gikk 65 prosent av Norges eksport til land i EU/EØS, og 75 prosent når olje og gass medregnes.

- 5 Når det gjelder arbeidslivspolitikken bestemmes den i hovedsak av medlemsstatene selv, og ikke på EU-nivå. EU har ikke myndighet til å regulere saker som lønnsforhold, streik og organisering, men har satt noen felles minstestandarder på blant annet arbeidsmiljø og arbeidsvilkår. Det har likevel oppstått alvorlige konflikter rundt forholdet mellom nasjonale arbeidslivsreguleringer og EU/EØS-retten. Disse konfliktene knytter seg særlig til EUs krav om at det ikke skal være restriksjoner på den frie bevegelsen over landegrensene av varer, kapital, personer og tjenester, og bedrifters etableringsrett.
- 6 En verdensøkonomi preget av økende handelshindre kan gi ødeleggende konsekvenser for norsk eksportøkonomi, som er vanskelige å motvirke om vi står alene, uten sterke allianser. EØS-avtalen er en slik allianse. Vi lever i en tid hvor proteksjonismen øker, og hvor et lite land som Norge vil stå svakt på egen hånd. I fjor innførte USA høye satser på import av stål for å beskytte sin egen produksjon. EU svarte med å innføre mottiltak, med toll på import av stål til EU. Tollsatsen som ville fått konsekvenser for norske bedrifter og våre medlemmer. Som EØS-medlem oppnådde Norge i løpet av våren fritak for disse tollsatsene til EU, i motsetning til for eksempel Sveits. Samtidig; hvis vi ikke klarer å forhindre at EØS-avtalen forringer kjerneområder i den norske arbeidslivsmodellen, vil noen spørre seg om det koster mer enn det smaker.
- 6 a ***Transportbransjen og EØS***
Mange av Fellesforbundets bransjer blir på ulike måter påvirket av EØS-avtalen. Dette gjelder i særlig grad transportbransjen, som direkte har merket EØS-avtalens negative virkninger på bransjens lønns- og arbeidsvilkår. Dette er årsaken til transportarbeidernes svært kritiske syn på EØS-avtalen. De fleste bestemmelsene som i dag regulerer transportbransjen i Norge, kommer som forordninger og direktiver fra EU. Gjennom EØS-avtalen har disse uten unntak blitt implementert direkte i norsk lovverk. Dette har igjen skapt store utfordringer for de som jobber i bransjen.
- 6 b ***Møtet med østeuropeiske sjåførere på dumpinglønn som tvinges til å lage mat og sove i kjøretøyene gjør det umulig for bransjen i Norge å konkurrere på slike vilkår. Disse sjåførene er i utgangspunktet sårbare mennesker som utnyttes på det groveste i forhold til standardene vi ønsker i det norske samfunn.***
- 6 c ***Kabotasjebestemmelsene på gods og turbusskjøring, direktivet for kombinerte transport, regulering av tredjelandskjøring og egne arbeidstidsbestemmelser er eksempler på EØS-relaterte bestemmelser der sosial dumping er utbredt og norske arbeidsplasser er i fare.***

6 d *Sjåførere er i tillegg heller ikke omfattet av de innskjerpede EUs reviderte utsendingsdirektiv. Dette øker ytterligere muligheten for sosial dumping i bransjen. Dette viser igjen den negative virkningen EØS-avtalen har på norsk transportbransje.*

6 e *Norsk transportbransje er langt på vei truet av en total rasering. Denne utviklingen må stoppes gjennom mange og aktive tiltak på nasjonalt- og EU/EØS nivå:*

- *Tidsbegrensning av kabotasje på turbil, lik reglene i gods.*
- *Utsendingsdirektivet må forbedres gjennom langt tydeligere regler for tredjelandstransport og transitt.*
- *Direktivet om kombinerte transportere må avskaffes.*
- *Kontrollvirksomheten må styrkes vesentlig, med særlig fokus på trafikk sikkerhet og allmenngjort lønn (eget transportpoliti).*
- *Moms fra første krone vil medføre registreringsplikt i Norge.*
- *Betydelig styrking av grensekontroll.*
- *Transportkjøper må pålegges et tydelig solidaransvar.*
- *Egne kompetansekrav for kjøring Norge (vinter)*
- *Elektronisk transportregister må innføres.*
- *Utvidet bruk av taktografteknologi (elektronisk skriver).*
- *All transport mot vederlag skal underlegges kjøre og hviletidsbestemmelser. Godkjent sjåførkort skal benyttes.*
- *Reversering av vedtatt liberalisering av taxibransjen.*

6 f *Fellesforbundet skal være tydelig når medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår settes under press og angrep som følge av reguleringer gitt i henhold til EØS-avtalen.*

7 **Rettslige kontroverser og konsekvenser**

Kravet til fri konkurranse og etableringsrett på tvers av landegrensene betyr at nasjonale reguleringer på områder som i prinsippet skal reguleres nasjonalt (som arbeidsliv), likevel kan komme i strid med EU-regelverket. Dette har skapt stor turbulens i flere EU-land, ikke minst i kjølvannet av EU-domstolens kontroversielle avgjørelser, som blant annet i Lavalsaken i Sverige.

8 I norsk sammenheng er verftssaken og Holshipsaken de mest kjente eksemplene på at norske arbeidslivsreguleringer og EØS-retten har kommet på kollisjonskurs. I verftssaken stod striden om hvorvidt Norge kunne kreve at utenlandske firmaer på oppdrag i Norge skulle følge norske allmenngjorte regler for dekning av reise, kost og losji (RKL). I følge EUs utsendingsdirektiv skal utsendte arbeidere ha visse vilkår etter vertslandets (og ikke hjemlandet) rett. Dette gjelder blant annet minstelønn (hvis det f.eks. er fastsatt gjennom allmenngjøring), og en del andre arbeidsvilkår. Det framkom ikke klart av direktivet om dette også skulle gjelde for RKL. Men Høyesterett konkluderte i 2013 med et klart og tydelig ja. Retten mente at det var innenfor direktivet å allmenngjøre RKL også for utsendte arbeidere. Og påpekte dessuten at her stod uansett viktige samfunnsmessige hensyn på spill, noe som gjør at reglene i direktivet kan fravikes. På lengre sikt kunne arbeidsgivernes krav om å fjerne forskriftens RKL-bestemmelse underminere både frontfaget og hele den norske modellen, mente Høyesterett. Men NHO ga seg ikke etter å ha tapt på hjemmebane, og sparket ballen videre til

Brussel, noe som medførte en langtrukken behandling i ESA-systemet. I desember 2018 meldte ESA omsider at det ikke ville bli reist sak mot Norge, og saken ble endelig lukket fra deres side.

- 9 Høsten 2018 videreførte Tariffnemnda igjen allmenngjøringsforskriften for verftsindustrien, denne gangen med en avgrensning av RKL-bestemmelsene til kun å gjelde reiser innenfor Norges grenser. Nemnda viste fortsatt til Høyesterettsdommen som sitt rettslige grunnlag, men begrunnet endringen med at dette er en tilpasning til det reviderte utsendingsdirektivet, som skal implementeres i 2020. LO stemte imot vedtaket i nemnda, som innebærer at utsendte arbeidstakere risikerer å ikke få dekket reisekostnadene fra hjemlandet fram til norskegrensen. Men når de har krysset grensen, har de fortsatt krav på dekning av RKL etter allmenngjøringsforskriften.
- 10 I Holshipsaken gikk Høyesteretts avgjørelse i fagbevegelsens disfavør. I desember 2016 avgjorde Høyesterett at en varslet boikott mot Holship i Drammen havn var ulovlig. Rettens flertall mente at selv om boikottens overordnede formål var å ivareta arbeidstakerinteresser, var det primære formålet å hindre Holship i å etablere seg innen laste- og lossevirksomhet i Drammen havn, og kom dermed i strid med den frie etableringsretten i EØS. Høyesteretts mindretall vant ikke fram med sitt syn, nemlig at siden formålet med den aktuelle bestemmelsen var å sikre arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår, var avtalen ikke i strid med konkurransereglene i det indre markedet. Holshipsaken er prinsipiell og av stor betydning for havnearbeiderne, selv om den ikke har direkte konsekvenser for våre andre tariffavtaler. LOs juridiske avdeling mener at dommen i Høyesterett klart strider mot organisasjonsfriheten, og har derfor klaget Holshipsaken inn for Den europeiske menneskerettsdomstolen.
- 11 I verftssaken har striden stått om hvilke bestemmelser som kan allmenngjøres og dermed også gjøres gjeldende for arbeidere som ikke er dekket av tariffavtaler. Tariffavtalene som allmenngjøringsforskriftene bygger på har ikke blitt direkte endret som følge av EØS, men NHO/Norsk Industri har gjennom sin bruk av ESA som ankeinstans bidratt til å svekke partenes ansvar for å regulere arbeids- og lønnsvilkår. Noe som igjen kan forsterke konkurransevridningen mellom tariffbundne bedrifter og de som bare er dekket av allmenngjøring. Saken har forsuret samarbeidsklimaet mellom partene og skapt stor frustrasjon og harme i våre rekker. Ikke bare over motpartens manglende vilje til å bekjempe lavlønnskonkurranse, men også over selve EØS-avtalen. Men skraper vi litt under jussen, handler denne saken – som så mange andre – om slagene fagbevegelsen må kjempe i møte med kapitalen og grådige arbeidsgivere, det være seg innenfor eller utenfor EØS.
- 12 **Arbeidere på vandring**
Arbeidsinnvandringen til Norge etter østutvidelsen av EU oversteg de fleste prognoser. Selv om tilstrømningen nå har avtatt, er det pr. i dag bosatt om lag 200 000 østeuropeere i Norge, mot cirka 8 000 i 2003. I tillegg kommer et stort antall utsendte arbeidstakere på kortvarige opphold i Norge. Mange av arbeidsinnvandrerne jobber i våre bransjer, som bygg, hotell og restaurant, industri, transport og grønn sektor.

- 13 Fellesforbundet er del av en internasjonal bevegelse hvor solidaritet er selve kjerneveden. Og denne solidariteten kjenner i prinsippet ingen grenser, den er og må være både grenseløs og grenseoverskridende. Fordi motkreftene er det, fordi kapitalen er det, og da må også vi være det. Men for fagbevegelsen utgjør arbeidsvandring et dilemma, og har alltid gjort det. Vi begrenser arbeidsgivernes markedsrett gjennom å organisere oss, men når arbeidskraftstilbudet øker gjennom arbeidsinnvandring, kan det svekke vår forhandlingsposisjon. Våre egeninteresser og ønsket om å opptre solidarisk mot arbeidsfolk på vandring kan komme i ubalanse.
- 14 Fagbevegelsens slagord ved østutvidelsen av EU i 2004 var "Ja til arbeidsinnvandring, nei til sosial dumping". Vår vurdering er at dette fortsatt står seg, selv om arbeidsinnvandringen til Norge ble større enn noen hadde sett for seg. I 2011 uttalte landsmøtet at: "Fagbevegelsen er til for alle som arbeider i Norge uavhengig av bosted og opprinnelse. Økt innvandring, og særlig arbeidsinnvandring, er resultater av en villet politikk med åpnere landegrenser. Dette er en utvikling landsmøtet i Fellesforbundet hilser velkommen. En slik politikk har både utfordringer og konsekvenser. En konsekvens, først og fremst av arbeidsinnvandring, er at den reelle organisasjonsgraden har gått ned. Landsmøtet går inn for at Fellesforbundet skal intensivere arbeidet med å få flere utenlandske arbeidstakere organisert og styrke avtaledekninga her." Forbundet har i dag om lag 5 000 østeuropeiske medlemmer, men potensialet er langt større.
- 15 Fellesforbundet har stått i front i kampen mot sosial dumping. Allmenngjøringsordningen er styrket gjennom påseplikt, innsynsrett og solidaransvar. Likebehandlingsprinsippet for innleide er innført, og nulltimerskontrakter er nå forbudt. Regelverket rundt offentlige anskaffelser er styrket, både i statlig og kommunal sektor. En viktig seier var innstramningene i innleieregelverket i 2019. Mens det tidligere ofte ble hevdet at forbud mot innleie ville være umulig innenfor EØS, har Fellesforbundet bidratt til å snu debatten ved å peke på at flere EU-land (som Tyskland) faktisk har strengere restriksjoner enn Norge. Seks av forbundets overenskomster er delvis allmenngjort; i bygg, verftsindustri, jordbruk og gartneri, godstransport, turbil og hotell, restaurant og catering. Og forskning og statistikk konkluderer klart; allmenngjøringen har motvirket lønnsdumping. Selv om det fortsatt er arbeidsgivere som ikke følger norsk lov, verken på dette eller andre områder, får flertallet av arbeidsinnvandrerne lønn i tråd med allmenngjøringsforskriftene, eller mer. Samtidig ser vi at det ikke er nok, og at kampen mot sosial dumping ikke er vunnet. Mange av våre tillitsvalgte rapporterer om et arbeidsliv preget av kriminalitet hvor useriøse aktører vinner fram, om at økt bruk av innleie og underentrepriser har ført til svekket kvalitet og produktivitet, om at bransjer blir ødelagt, at kompetanse forvitrer, om språkproblemer og at det er vanskelig å organisere utenlandsk arbeidskraft. Problemene er store og urovekkende, selv om det varierer noe mellom bransjer hvor svart bildet er.
- 16 Det er altfor mange arbeidsgivere som utnytter sårbare arbeidstakere, som bruker smutthull i loven og som ikke er villig til å betale en krone mer enn de må. Noen av disse utsugerne er utenlandske, men mange er norske. Østutvidelsen av EU har gitt kyniske arbeids- og oppdragsgivere økt spillerom, og noen stiller spørsmålet om hvorvidt lavlønnskonkurransen bør temmes med sterkere grensekontroll. Men

tidligere erfaringer har vist at det å koble regulering av arbeids- og lønnsvilkår med oppholds- og arbeidstillatelser gjør sårbare utenlandske arbeidstakere mer villige til å godta underbetaling og mindre villige til å ha noe med fagforeninger å gjøre. Også lenge før EU-utvidelsen var det bekymringsfull lav organisasjonsgrad i flere av våre bransjer, men arbeidsinnvandringen har tydeliggjort hvilke konsekvenser det kan ha. Vårt viktigste våpen mot sosial dumping og lavlønnskonkurransen er styrket organisering i alle bransjer og i alle grupper, både blant utenlandske og norske arbeidere. Sosial dumping er ikke en egenskap ved arbeidsinnvandrerne, men noe som skjer i vårt eget arbeidsmarked, ofte med norske bakmenn, og som direkte eller indirekte rammer oss alle.

17 **Fellesforbundet og EØS**

EØS-debatten både i fagbevegelsen og samfunnet for øvrig handler framfor alt om ulemper og fordeler ved EØS-avtalen, og om det er en rimelig balanse mellom de negative og positive konsekvensene. Når det gjelder næringsliv og økonomi, er hovedtemaet hvor store fordelene er, og om vi kunne klart oss like godt med en annen form for handelsavtale, og hva slags alternative avtaler vi kan klare å oppnå. Mens på arbeidslivsområdet handler diskusjonen først og fremst om hvor store ulempene er, og om den norske arbeidslivsmodellen må vike for EUs regelverk. Rundt oss føres ofte diskusjonen uten forståelse for arbeidslivsperspektivet, eller omvendt; uten innsikt i næringslivets virkemåte. Slike enøyde diskusjoner er ikke mulige i Fellesforbundet, og det er ikke uten grunn at våre EØS-debatter er kraftige, aktive og nyanserte, og at de følges med så stor interesse langt utover våre egne rekker. Våre medlemmer bygger landet, og har mer enn noen andre sett konsekvensene av sosial dumping og lavlønnskonkurransen i hvitøyet. Våre medlemmer leverer høy kvalitet og produktivitet i konkurranseutsatt industri og kjenner på kroppen hvor avgjørende forutsigbare konkurransevilkår og tilgang til det europeiske indre markedet er for å vinne fram i den knallharde internasjonale konkurransen. Våre medlemmer har mer enn noen andre førstehånds erfaringer med negative og positive virkninger av EØS-avtalen. Denne vide innsikten og bredden av erfaringer preger Fellesforbundets debatter om Norges tilknytning til EU/EØS. De som vil ut av EØS vektlegger gjerne arbeidslivspolitikken, mens de som forsvarer EØS er særlig opptatt av næringspolitikken. Men de aller fleste av våre tillitsvalgte er opptatt og berørt av begge perspektivene, uansett hva de grunnleggende sett mener om EU og EØS.

18 Det som særlig skaper språk i EØS-debatten er om man tror at kampen mot sosial dumping *kan* vinnes så lenge Norge er med i EØS. Her er det store gap i vurderingene, og dette handler i bunn og grunn om det såkalte handlingsrommet. Legger EØS-avtalen så store begrensninger på hvilke tiltak Norge kan innføre at den må sies opp? Eller er det først og fremst på Stortinget og her hjemme problemet ligger?

19 Uansett hva Fellesforbundet konkluderer med i debatten om EØS, vil EØS-avtalen etter alt å dømme fortsatt være rammeverket vi opererer innenfor i overskuelig framtid. Kampen mot sosial dumping og forsvaret av det organiserte arbeidslivet må derfor fortsette med stor styrke. Vi må arbeide aktivt for å påvirke EU-regelverk som har betydning for oss, og vi må presse på for at handlingsrommet i EØS-avtalen utnyttes. Norske tariffavtaler og norsk

arbeidslivslovgivning må ikke forringes som følge av EUs regler, eller av våre egne politikere. Dette har vært førende for arbeidet i hele landsmøteperioden, og må fortsatt være det framover.

- 20 Vi må kreve at den norske regjeringen utnytter de faktiske mulighetene på en langt mer kraftfull måte enn hittil. Det bør rettes skarpere søkelys mot hvordan norske myndigheter evner å påvirke utformingen av EUs regelverk og direktiver, og ikke minst hvordan vi innfører og praktiserer dette regelverket. Handlingsrommet begrenses også av ESA og EFTA-domstolens evne til å forstå norsk arbeidslivspolitik og praktiseringen av EUs regelverk innenfor våre rammer.
- 21 Fagbevegelsen må forlange en europapolitikk som har som mål å sikre både den beste markedsadgangen til Europa og det beste arbeidslivet i Europa. En god europapolitikk må bygge på en engasjert og kunnskapsrik debatt. Det er nå 25 år siden EØS-avtalen ble inngått. Nye generasjoner har kommet til, med nye forventninger og prioriteringer. Klimautfordringene stiller nye krav til internasjonalt samarbeid, samtidig som EU-samarbeidet har blitt dypere og omfatter et større mangfold av land enn for 25 år siden.
- 22 EØS-avtalen har **skapt problemer i det norske arbeidsmarkedet. Det dreier seg både om konflikter mellom norske reguleringer og EØS-retten og om sosial dumping og lavlønnskonkurranse. Samtidig har avtalen** sikret vårt eksportrettede næringsliv en full og forutsigbar markedsadgang til Europa. Brexit-prosessen i Storbritannia viser at det i dag neppe er et realistisk alternativ å reforhandle de grunnleggende elementene i EØS-avtalen. Alternativet til EØS må derfor enten bygge på:
- WTO-regelverket og vår handelsavtale med EU fra 1973, som eventuelt kan utvikles til en handelsavtaleløsning tilsvarende avtalene ~~mellom Canada og EU~~ **har med Canada og Sveits**,
 - eller
 - fullt medlemskap i EU.
- 23 Vi trenger også mer kunnskap om:
- norske myndigheters evne og mulighet til å påvirke utformingen av EUs regelverk/direktiver
 - norske myndigheter i tilstrekkelig grad utnytter mulighetene som ligger ved implementeringen, utformingen og praktisering av regelverket.
 - hvorvidt ESA og EFTA-domstolens kompetanse innenfor arbeidslivsområdet er en hensiktsmessig del av EØS-avtalen, eller om dette kan løses på en bedre måte.
 - **hvordan det organiserte arbeidslivet, tariffavtalenes betydning og tiltak mot sosial dumping og useriøsitet i Norge kan utvikles og styrkes med dagens EØS-avtale.**
- 24 Fellesforbundet må derfor kreve at det gjennomføres en offentlig utredning om disse punktene, og som også viser hvilke alternativer vi har til dagens EØS-avtale, som samtidig vil sikre våre bedrifter en full og forutsigbar markedsadgang til Europa.

Mindretallets innstilling

Et mindretall i komiteen bestående av Jan Petter Gurholt, Joachim Espe, Fridtjof Johan Nilsen, Anette Johansen, Hjørdis Hetland og Ståle Knoff Johansen forslår at følgende tekst innarbeides i uttalelsen:

Følgende tekst erstatter avsnitt 22, 23 og 24 i representantskapets forslag til uttalelse:

Fellesforbundets primære standpunkt er at Norge må ordne handelen med EU-landene gjennom en handelsavtale som sikrer gjensidig adgang til fri og rettferdig handel og varer med tjenester, men som ikke påfører Norge en lavlønnskonkurransen som undergraver lønns- og arbeidsvilkår og heller ikke direktiver som undergraver vår demokratiske frihet til å bestemme over vårt eget land. En slik reell handelsavtale vil tjene våre medlemmers interesser og Norges demokratiske suverenitet.

Derfor ber Fellesforbundet myndighetene sette ned offentlige utvalg, med bred representasjon av berørte interesser og arbeidslivets parter, for nødvendige utredninger av følgende saksområder:

- Hvordan kan vi regulere vårt arbeidsmarked på en måte som tillater nødvendig arbeidsinnvandring og slår tilbake sosial dumping, samtidig som vi fremmer kvalitet i arbeidet, trygghet for ansatte, innovasjon, økonomisk konkurransekraft og økologisk bærekraft – i en situasjon der norsk arbeidsliv blir frigjort fra lovverket i EUs indre marked?
- Hvordan kan Norge sikres fortsatt markedsadgang for varer og tjenester i EU-området, i en situasjon der vi gjør bruk av adgangen til å si opp EØS-avtalen med ett års varsel?

Utredningene settes i gang med sikte på å si opp EØS-avtalen.

Fellesforbundets sekundære standpunkt er at hvis det viser seg umulig å gå ut av EØS, enten det skyldes partiene på Stortinget eller at EU saboterer muligheten for en demokratisk handelsavtale, vil forbundet kreve maksimal handlekraft fra norske myndigheter til forsvar for framkjempede lønns- og arbeidsvilkår i Norge:

Fellesforbundet krever at norske myndigheter:

- bruker reservasjonsretten mot direktiver fra EU som undergraver den norske modellen
- går imot begrensninger i retten til kollektive kampmidler
- sikrer det kollektive forhandlingssystemet
- sikrer retten til nasjonal lønnsdannelse
- sikrer at ILO-konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning forsvares ved konflikt med EU-regler.

Uttalelse: Verdens beste arbeidsliv for alle (I-0013)

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6263 - 475 Jorge Alex Dahl, Forbundsstyret

Til uttalelse 3.3. Tillegg til punkt 5

I første omgang skal Fellesforbundet jobbe for et forbud mot innleie i bemanningsbransjen.

Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslag B-6263 anses ivaretatt i avsnitt 3 i uttalelse I-0013.

REDAKSJONSKOMITEENS FORSLAG TIL UTTALELSE OM VERDENS BESTE ARBEIDSLIV FOR ALLE (I-0013)

- 1 Vi skal ha et arbeidsliv med anstendige og trygge vilkår for alle, uansett yrke, posisjon eller landbakgrunn. Flertallet av arbeidstakerne i Norge har fortsatt et godt arbeidsmiljø med stor grad av kontroll og innflytelse over egen arbeidssituasjon. Det skal vi ta en del av æren for. Samtidig har flere av forbundets bransjer alarmerende store innslag av useriøsitet og sosial dumping. Det er særlig arbeidsinnvandrere som rammes, og på sikt taper vi alle. Fellesforbundet skal derfor fortsatt stå i front i kampen mot sosial dumping.
- 2 Norge er et av verdens rikeste land, uten at det automatisk gir oss verdens beste arbeidsliv. Kampen for et seriøst arbeidsliv må føres kontinuerlig og på flere fronter: i politikken, mellom arbeidslivets parter og ute på arbeidsplassene. Det handler om å bekjempe løsarbeid, om å motvirke lavlønnskonkurransen og om å slåss mot kriminalitet og utnyttelse av arbeidsfolk. For å lykkes trenger vi et sterkt og velfungerende lov- og avtaleverk, myndigheter, bedrifter og tillitsvalgte som følger opp regelverket.
- 3 **Begrens Stopp bemanningsbransjen**
Faste og direkte ansettelser skal være hovedregelen i norsk arbeidsliv. Svingende behov for arbeidskraft skal primært dekkes gjennom innleie fra reelle produksjonsbedrifter. Bemanningsbransjens vekst og omfang utfordrer det organiserte arbeidslivet, og innleie fører til at arbeidsgiveransvaret pulveriseres. Fellesforbundet vil jobbe for at bemanningsbransjen i sin nåværende form avvikes, og at arbeidsformidling blir en sterkere offentlig oppgave.

Som et strakstiltak må forskriftsadgangen i arbeidsmiljøloven §14-12(5) tas i bruk i bransjer og områder der vi mener det er nødvendig.
- 3 a I 2015 vedtok landsmøtet at avtaleadgangen for innleie måtte heves til landsomfattende tariffavtale og at fast ansettelse skulle gi arbeidstakerne forutsigbarhet for når de skulle arbeide. Det må derfor betegnes som en seier når et flertall i stortinget bestående av AP, SP, SV, Rødt og Krf i juni 2018 vedtok lovendringer i tråd med Fellesforbundets krav. Bakgrunnen var økende politisk forståelse for at bemanningsbransjen har fått et faretruende sterkt fotfeste i norsk arbeidsliv. Innleie fra bemanningsforetak har blitt en vanlig metode, særlig for sysselsetting av utenlandske arbeidstakere. Problemet er ikke ordinære vikaroppdrag, men når innleie blir regelen heller enn unntaket, slik vi ser det i deler av byggenæringen og industrien.
- 4 Fellesforbundet har møtt det nye regelverket med vår egen mobilisering gjennom kampanjen #flere faste jobber. Den viktigste målsettingen er å sette egne tillitsvalgte i stand til å bruke regelverket på en måte som fremmer flere faste ansatte, tryggere jobber, kompetanse og medbestemmelse over bemanningspolitikken i egen bedrift. Erfaringene fra kampanjen må brukes aktivt i forbundets videre arbeid for å begrense omfanget av innleie i det norske arbeidslivet.

- ~~5 Bemanningsbransjens vekst og omfang utfordrer det organiserte arbeidslivet, og innleie fører til at arbeidsgiveransvaret pulveriseres. Faste og direkte ansettelser skal være hovedregelen i norsk arbeidsliv, og det er derfor nødvendig med sterke og målrettede reguleringer og begrensninger. I bransjer og geografiske områder hvor det er nødvendig, må derfor forskriftsadgangen i arbeidsmiljølovens § 14-12 (5) tas i bruk, med sikte på et forbud mot innleie fra bemanningsforetak.~~
- 6 Etter at de fleste offentlige byggherrer nå stiller krav om fagarbeidere og lærlinger har også bemanningsbedrifter ønsket å bli lærebedrifter. Fellesforbundet har motsatt seg, og vil fortsatt motsette seg, dette. Landsmøtet mener at bemanningsforetak ikke kan oppfylle de kravene som stilles til lærebedrifter, spesielt fordi opplæringen vil skje ved utleie og hos «ukjente» tredjeparter.
- 7 Innleie fra bemanningsforetak utover lovens relativt strenge hovedregel er fra 2019 kun lovlig for bedrifter bundet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett. Og bemanningsforetakenes uanstendige nulltimerskontrakter er nå blitt ulovlige. Men så lenge brudd på regelverket ikke har konsekvenser, gir det useriøse aktører fritt leide. I verste fall kan situasjonen faktisk forverres, fordi seriøse bedrifter som følger reglene utkonkurreres. Det er derfor ytterst nødvendig at Arbeidstilsynet gis kompetanse til å føre tilsyn med vilkårene for innleie og kravet til likebehandling ved utleie fra bemanningsforetak. Landsmøtet mener at det er viktig at disse lovendringene går hånd i hånd med flere tilsyn, sterkere sanksjoner og ikke minst mer ressurser til tilsynsmyndighetene.
- 8 Bestemmelsen i arbeidsmiljøloven om kollektiv søksmålsrett for fagforeninger ved ulovlig innleie ble fjernet av Solberg-regjeringa i 2015. Bakgrunnen for bestemmelsen var nettopp behovet for sterkere kontroll med innleiereglene. Leiearbeiderne er ofte fremmedspråklige og med få ressurser til å reise sak på egne vegne. Den kollektive søksmålsretten ga fagforeninger i bedrifter med innleid arbeidskraft rett til å reise søksmål om lovligheten av slik innleie og om etterlevelsen av likebehandlingsprinsippet. I kampen mot useriøse aktører trenger vi en velfylt verktøykasse, og landsmøtet mener at bestemmelsen om kollektiv søksmålsrett må gjeninnføres.
- 9 Bemanningsforetakene har levd godt på at arbeidstakerne bærer all risiko, og har strittet imot innstramningene i arbeidsmiljøloven. Når lovgiver satte en stopper for faste ansettelser uten lønnsplikt mellom oppdrag, fikk arbeidstakerne i bemanningsforetak i stedet tilbud om små deltidsstillinger, med gjennomsnittsberegning av arbeidstida. Forbundets klare mål er at den avtalte stillingsprosenten skal gjenspeile den faktiske stillingsstørrelsen, hvilket oftest er 100 prosent i våre bransjer. Også ansatte i bemanningsforetak skal, i tråd med loven, ha en forutsigbar arbeidsplan som viser både arbeids- og friperioder. Dette skal forhindre at virksomhetene kan legge friperiodene til perioder uten oppdrag. Landsmøtet mener derfor at avtalen som er inngått mellom BNL og Fellesforbundet om at innleide til byggebransjen skal ha minst 80 prosents stilling, og at arbeidsplanen skal foreligge senest i desember året før, kan være et eksempel til etterfølgelse også for andre bransjer. Men selv om en del smutthull nå er tettet, tilsier erfaringen at vi skal være særdeles årvåkne og offensive også i perioden framover.

- 10 Arbeidsmiljølovens hovedregel (§ 14-12 (1)) om innleie er streng. Innleie fra bemanningsforetak kan kun brukes ved midlertidige behov i kortvarige og uforutsigbare situasjoner. Ønsker bedriftene å benytte innleie utover det, skal det avtales med tillitsvalgte (§ 14-12 (2)). Likevel ser vi en praksis hvor regelverket misbrukes og i noen tilfeller misforstås. Landsmøtet mener at myndighetene må møte dette med tiltak som sikrer en riktig og effektiv håndtering av regelverket. Det er også behov for klargjøring av regelverket for om innleie skjer fra en produksjonsbedrift eller et bemanningsforetak (§ 14-13).
- 11 **Styrk allmenngjøringsordningen**
Det er nå 15 år siden Tariffnemnda fattet sitt første vedtak om allmenngjøring av tariffavtaler. Innenfor Fellesforbundets områder er det pr. i dag allmenngjøringsforskrifter for byggeplasser, skips- og verftsindustrien, jordbruk og gartneri, godstransport, turbil og hotell, restaurant og catering. Det er i hovedsak minstelønns- og reisebestemmelser som er allmenngjort. Allmenngjøring har blitt ett av våre viktigste verktøy i kampen mot sosial dumping, og forskning har vist at forekomsten av lavlønn ville vært langt høyere uten allmenngjøring. Gratispassasjerproblemet har heller ikke blitt større, slik mange fryktet. Samtidig må vi erkjenne at allmenngjøringens formål, nemlig å sikre utenlandske arbeidstakere likeverdige lønns- og arbeidsvilkår og å hindre konkurransevridning, ikke er fullt oppfylt. Årsakene til dette ligger både i lovens utforming, i hva som allmenngjøres og i hvordan forskriftene håndheves.
- 12 Fellesforbundet har i en årrekke stilt krav om styrking av allmenngjøringsordningen. I 2008 kom forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett, og i 2010 ble det innført solidaransvar, men siden har det stått stille. Tariffnemnda kan kun treffe vedtak om allmenngjøring dersom det er dokumentert at utenlandske arbeidstakere utsettes for sosial dumping. Landsmøtet mener grunnleggende sett at lovens dokumentasjonskrav bør fjernes og at det må være tilstrekkelig at en av partene i tariffavtalen krever allmenngjøring. Videre at vedtak om allmenngjøring må gjelde så lenge en av partene krever det, og uansett minst i to avtaleperioder. Fellesforbundet har gjennom årene tatt disse forslagene opp med både arbeidsgivermotpart og med ulike regjeringer uten å få gjennomslag. Det er derfor nødvendig også å se på andre måter for å gjøre ordningen mer forutsigbar og robust.
- 13 Forbundets etter hvert lange erfaring med allmenngjøring har gjort dokumentasjonskravet mer håndterbart, og de siste årene har ingen krav blitt avvist i Tariffnemnda på grunn av manglende dokumentasjon. Men vedtakene følger tariffavtalenes varighet, og forskriftene opphører dersom de ikke kreves videreført. Dette fører til mye ekstraarbeid, stadige omkamper og uforutsigbarhet. Landsmøtet mener derfor at loven må endres slik at allmenngjøringsvedtak varer inntil en av partene krever det endret eller opphevet, og at det da må dokumenteres at det ikke lenger er behov for allmenngjøring. Loven bør altså endres på en slik måte at bevisbyrden ved videreføring snus.
- 14 Allmenngjøringslovens bestemmelse om solidaransvar for oppdragsgivere skal sikre at arbeidstakerne i en kontraktkjede får utbetalt lønn i tråd med gjeldende allmenngjøringsforskrift. Ordningen har hatt positive virkninger, men bør

forsterkes. Også byggherrer må omfattes, og det må kunne fremmes krav om lønn inntil **€ 12** måneder etter forfallsdato.

- 15 I dag gjelder ikke allmenngjøringsloven på Svalbard. Sysselsettingen i næringer som er utsatt for sosial dumping øker på øygruppa ~~(som hotell og restaurant)~~, og det er verken praktiske eller juridiske grunner til å opprettholde dette unntaket. Loven må derfor gjøres gjeldende også på Svalbard.
- 16 EUs utsendingsdirektiv sier at på visse kjerneområder (som lønn), skal vertslandets regler gjelde, og ikke hjemlandet. I Norge vil dette eksempelvis være minstelønnsatser fastsatt i allmenngjøringsforskrifter. Den årelange konflikten om reise, kost og losji (RKL) i allmenngjøringsforskriften for verftsindustrien dreide seg om hvorvidt det var i tråd med EUs utsendingsdirektiv å kreve at utenlandske bedrifter på oppdrag i Norge dekker dette. **Partene er nå enige om at** ~~Høsten 2018 lukket ESA-saken mot Norge, og aksepterte dermed dagens~~ **allmenngjøringsforskriften** ~~er som fortsatt sikrer~~ **gir** utsendte arbeidstakere **rett til** dekning ~~for~~ ~~av~~ RKL ~~ved arbeid~~ **mens de arbeider** i Norge, på lik linje med norske arbeidstakere. Det reviderte utsendingsdirektivet skal implementeres i juli 2020. Norske myndigheter må utnytte handlingsrommet fullt ut og ha klare mål for at implementeringen skal styrke den norske allmenngjøringsordningen. Arbeidslivets parter må gis en sentral rolle i prosessene fram mot implementeringen.
- 17 I noen av forbundets bransjer er det stor avstand mellom avtalenes minstesatser og gjennomsnittslønna i bransjen. Lønnsstatistikken fra verftsindustrien og bygg viser at nesten alle har minstelønn eller mer, men at det er stor forskjell i lønnsnivå mellom innenlandske og utenlandske arbeidere. Jo større forskjell mellom minstelønn og faktisk lønn i bransjen, jo mindre bidrar allmenngjøringsforskriftene til å skape likeverdige forhold. Forbundet bør derfor fortsatt ha skjerpet oppmerksomhet rettet mot overenskomstenes minstelønnsatser i årene framover.
- 18 Fellesforbundets viktigste verktøy mot lavlønnskonkurransen er å organisere og å tegne tariffavtaler. Fellesforbundet ønsker ikke en lovfestet nasjonal minstelønn, slik mange andre land har. Tariffavtalene skal danne grunnlaget for lønnsdannelsen, også for minstelønngulv som fastsettes gjennom lov og forskrifter. Da er det helt avgjørende at vi har en sterk og funksjonell allmenngjøringsordning.
- 19 **Sterkere tilsyn**
Selv om et organisert arbeidsliv er grunnmuren i et seriøst arbeidsliv, er det også avgjørende at vi har tilsynsetater som har kompetanse på og ressurser til å håndheve regelverket. Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet, samt Statens vegvesens krimseksjon og kontrollenhet, står sentralt i arbeidet mot useriøsitet og sosial dumping, i tillegg til deres særdeles viktige rolle når det gjelder helse, arbeidsmiljø og sikkerhet i norsk arbeidsliv. På tross av dette har Arbeidstilsynet de siste årene i realiteten opplevd kutt i bevilgningene. Landsmøtet frykter at dette ikke bare fører til en svekkelse av arbeidet med å ivareta arbeidsfolks liv og helse, men også kapasiteten til å utføre ordinære og løpende arbeidsoppgaver. Arbeidstilsynet er en krumtapp i kampen mot sosial dumping, og har fått store

oppgaver på dette feltet. Det skal blant annet føres tilsyn og kontroll med alle allmenngjøringsforskriftene, og forhåpentligvis snart også med innleieregelverket. Situasjonen tilsier at Arbeidstilsynet må tilføres ressurser og kompetanse, og ikke svekkes. Dette er også viktig for at Arbeidstilsynet skal kunne ha en veiledende og preventiv rolle. Landsmøtet ønsker et sterkt, operativt og synlig Petroleums- og Arbeidstilsyn.

- 20 Fellesforbundet er opptatt av at offentlige myndigheter har både ressurser og virkemidler til effektiv bekjempelse av sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. I dette arbeidet inngår også et tett samarbeid med fagbevegelsen. Våre tillitsvalgte besitter en stor kompetanse på hva som skjer i arbeidslivet. Det er viktig at denne kompetansen kommer tilsynsetatene til del. Landsmøtet vil derfor jobbe for et enda bedre samarbeid i arbeidet for bedre helse, arbeidsmiljø og sikkerhet og kampen mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.
- 21 Fra 2008 ble Arbeidstilsynet gitt hjemmel til å sanksjonere direkte mot virksomheter som bryter arbeidsmiljølovens bestemmelser. I 2013 fikk den rødgrønne regjeringa vedtatt å innføre bestemmelser om overtredelsesgebyr på brudd på arbeidsmiljøloven, allmenngjøringsloven, offentlige anskaffelser m.m. og tilhørende forskrifter. Overtredelsesgebyret kan utgjøre inntil 15 ganger grunnbeløpet i folketrygden og både Arbeidstilsynet og Petroleums- og Arbeidstilsynet kan ilegge slike gebyr. Landsmøtet ser på dette som et godt virkemiddel både for å avskrekke og straffe arbeidsmiljøkriminalitet og sosial dumping. Likevel ser landsmøtet behov for et stadig arbeid for å utvikle ordningen med overtredelsesgebyr slik at den har best mulig effekt i arbeidslivet.
- 22 Siden 2015 er det etablert felles enheter med medarbeidere fra Arbeidstilsynet, NAV, politiet og Skatteetaten, kalt a-krimsentre. A-krimsentrene er viktige i arbeidet mot arbeidslivskriminalitet, men landsmøtet er likevel bekymret for om etatene har tilstrekkelige ressurser til det tverretatlige samarbeidet. Landsmøtet mener det skal være a-krimsentre i alle politidistrikt. Det må også sikres at etatene som deltar i sentrene får tildelt tilstrekkelige ressurser og at taushetsplikten ikke forhindrer et effektivt samarbeid mellom etatene.
- 23 Kontrolletatene må sikres tilgang på relevant oppdatert informasjon om utenlandske bedrifter som utfører oppdrag i Norge. I dag har oppdragsbedriftene rapporteringsplikt til norske skattemyndigheter. Det bør utvikles en registreringsordning som også andre tilsynsmyndigheter kan dra nytte av i arbeidet mot arbeidslivskriminalitet.
- 24 **Forsvar transportnæringa**
Få næringer er under større press enn gods- og persontransporten. Dette er mobile næringer, med mobile arbeidstakere, som opererer i et marked med ekstrem priskonkurranse. Noe som igjen fører til aktiv dumping av lønns- og arbeidsvilkår, med kunder som i alt for stor grad vender det blinde øyet til.
- 25 EØS-avtalen legger føringer på norsk samferdselspolitikk, både gjennom regelverket for transport og den frie flyten i EUs indre marked. For yrkessjåfører betyr dette blant annet egne regler om kjøre- og hviletid, egne arbeidstidsbestemmelser, samt regler om yrkesutdanning og etterutdanning. For

transportkjøpere er særlig regler knyttet til kabotasje – eksport/importkjøring, kjøring etter direktivet om kombinerte transport, viktige momenter. I tillegg kommer mange tekniske bestemmelser knyttet til kjøretøy.

- 26 Noen av bestemmelsene har gitt positive utslag, som for eksempel når det gjelder å ivareta regler om rettferdig konkurranse, som bestemmelser om bruk av digital fartsskriver og felles bestemmelser om kjøre- og hviletid. Andre regler har bidratt til en klar svekkelse både av trafikksikkerhet og av arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår i disse bransjene. Dette gjelder blant annet kabotasjebestemmelsene for turbuss og godstransport på veg. Skiftende regjeringer har i liten grad vært villige til å "tale EU midt imot", selv der fagbevegelsen tydelig har sagt fra om problemene.
- 27 Fellesforbundet skal si tydelig fra når medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår settes under press, enten dette skyldes press fra arbeidsgivere, lovreguleringer fra regjering og Storting eller nye/endrede regler fra EU som Norge blir bedt om å implementere som følge av EØS-avtalen. I alle Fellesforbundets bransjer er bedriftene også kjøpere av transporttjenester. Vi må derfor også bruke makten vi har gjennom hele verdi- og produksjonskjeden til å bekjempe useriøse aktører innenfor transportmarkedet.
- 28 **Fortsatt kamp mot useriøse aktører**
Det offentlige har som stor innkjøper et særdeles stort ansvar i kampen mot useriøse aktører. Kommuner, fylker og stat legger viktige føringer på innhold og forutsetninger for offentlige anskaffelser og anbud. Gjennom regler og standarder må det offentlige legge lista på et nivå som hindrer sosial dumping og setter nye standarder for seriøsitet hos leverandører. Dette er gjort i de anbefalte reglene for offentlige innkjøp fra byggenæringen fra partene sammen med KS, samt ved lokalt forsterkede krav som i Skiensmodellen, Telemarksmodellen og Oslomodellen, for å nevne noen. Dette har en positiv smitteeffekt på resten av næringslivet og tvinger aktører til å opptre seriøst. Modellene har alle det til felles at de setter krav som beveger næringslivet i riktig retning. Fellesforbundet skal fortsette arbeidet for at flere offentlige aktører baserer sine anbud og innkjøp på gode og strenge regler, og jobbe for at partene etablerer bransjevis standarder og seriøsitetsregler for å forhindre sosial dumping og arbeidslivskriminalitet i offentlige kontrakter. ***Vi skal også jobbe for at offentlige innkjøpere bruker leverandører med tariffavtale.*** Det samme vil gjelde for store private aktører.
- 29 Landsmøtet er bekymret for at useriøse aktører fortsatt har for stort spillerom i det norske arbeids- og næringslivet. Typiske metoder er triksing og forsøk på å organisere seg rundt regler for forsvarlig drift gjennom konkurs, fiktive selskap og opprettelse av datterselskap. Politimyndighetenes aktivitet mot konkursryttere må derfor styrkes, det må gis økte ressurser til ettforskning og påtale. Det må avdekkes om det er stråmenn som oppretter selskap for å overta etter en konkurs gjennom etterforskning og påtale av eventuelle kriminelle forhold, og gjennom saksbehandling i offentlige etater som for eksempel utsteder bevillinger.
- 30 Landsmøtet mener at NUF (norske registrert utenlandsk foretak) er en selskapsform som kun bør brukes av større utenlandske selskap med reelle filialer eller avdelinger i Norge. Det er dokumentert svært grundig at de NUF-selskapene som

ikke har reell aktivitet og hovedkontorfunksjon i utlandet ofte er fiktive selskapskonstruksjoner og står for betydelige skatte- og avgiftsunndragelser. Som følge av endringene i krav til revisjonsplikt og kapitalkrav har antall NUF-selskaper registret i Norge gått ned. Myndighetene bør utrede nærmere mulighetene for å kreve dokumentasjon på reell økonomisk aktivitet i NUF-selskapenes opprinnelsesland, både i og utenfor EØS.

- 31 De siste årene er minimumsgrensen for aksjekapital i aksjeselskap redusert til kr 30 000. Det gjør at det ofte er svært lite kapital i nystartede selskap og svært lav terskel for å starte aksjeselskap. Fellesforbundet mener dette ikke uten videre har bidratt til flere bærekraftige arbeidsplasser. Snarere tvert imot har det bidratt til mer useriøsitet. Særlig er det tilfelle i bedrifter med små krav til investeringer. Fellesforbundet vil arbeide for å øke grensen til minimum kr 100 000.
- 32 **Inkludering gjennom språkopplæring**
Fellesforbundet fikk i tariffoppgjøret i 2014 gjennomslag for krav om at arbeidsinnvandreres muligheter for å lære seg norsk språk og norsk arbeidskultur må styrkes. Det er nå nedfelt i overenskomstene at partene skal arbeide for at arbeidsinnvandrere som sikter mot å bli en del av det norske arbeidsmarkedet, må få styrket sine grunnleggende ferdigheter i språk, sikkerhetskunnskap og arbeidskultur. Det er viktig at disse bestemmelsene blir brukt aktivt mellom partene på den enkelte bedrift.
- 33 Kompetansepluss (tidligere Basiskompetanse i arbeidslivet / BKA) er en tilskuddsordning for opplæring i grunnleggende ferdigheter i blant annet lesing, skriving, regning og norsk. Virksomheter kan søke om penger gjennom ordningen, som skal bidra til at voksne får nødvendig kompetanse til å mestre krav og omstilling i arbeidslivet. Denne ordningen er viktig, og svært mange arbeidsinnvandrere benytter seg av ~~dette og det må fortsatt jobbes med å styrke dette ytterligere~~ **denne. Likevel må det fremdeles jobbes med å gjøre tilbudet tilgjengelig for flere, for eksempel gjennom kurs i regi av Fellesforbundets avdelinger i samarbeid med opplæringstilbydere som AOF o.l.**
Landsmøtet mener at retten til å kunne lære seg grunnleggende norsk og kunnskap om norsk arbeidskultur er viktig for å kunne fungere i det norske arbeidslivet og i samfunnet ellers. Ansvar for å lære seg dette må ligge både på den enkelte og bedriftene, men myndighetene må ha hovedansvaret for å legge til rette for dette. Landsmøtet mener samtidig at det er viktig at Fellesforbundet bidrar til å spre kunnskap blant sine medlemmer og tillitsvalgte om dette tilbudet.

Uttalelse: Internasjonal solidaritet i en usikker verden (I-0014)

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

B-6259 - 485 Richard Storevik, Forbundsstyret

Endringsforslag til uttalelse «Internasjonal solidaritet i en usikker verden» avsnitt 10

Endres til: «Kampen om ekstremisme har alltid stått sentralt i arbeiderbevegelsens historie. Derfor kan ikke vi sitte stille og se på den høyreekstremismen som har vokst seg altfor stor i Europa og resten av verden. Hvordan vi som samfunn svarer på fremveksten av slike krefter sier mye om oss. Vi har svart med åpenhet og demokrati. I tillegg til å øke politiets ressurser og kompetanse om ekstremisme, mener Fellesforbundet at ekstremisme må bekjempes gjennom økt kunnskap og engasjement i befolkningen. Derfor skal Fellesforbundet lage en handlingsplan mot høyreekstremisme, og påvirke LO til og gjøre det samme.»

B-6264 - 475 Jorge Alex Dahl, Forbundsstyret

Til uttalelse 3.4. Redigert nest siste setning i punkt 12.

...og lokalt bør klubber og avdelinger melde seg kollektivt inn i Norsk Folkehjelp... Altså sløyf «vurdere å».

B-6265 - 475 Jorge Alex Dahl, Forbundsstyret

Til uttalelse 3.4. Tillegg til punkt 12

I tillegg til kollektive medlemmer må Norsk Folkehjelp ha så mange personlige medlemmer som mulig for å få tyngde bar sitt arbeid. Landsmøtet oppfordrer derfor tillitsvalgte og medlemmer å bli medlem.

B-6267 - 261 Siril Wigen Monteiro, Fellesforbundet avdeling 12

Solidaritetsarbeid

Det opprettes en gruppe/utvalg bestående av representanter fra avdelingene som skal se helhetlig på solidaritetsarbeidet i forbundet. Gruppen/utvalget skal igjennom arbeidet lage en handlingsplan for hvordan solidaritetsarbeidet skal bli en integrert del av forbundets daglige arbeid og kursvirksomhet. Handlingsplanen skal også inneholde konkrete tiltak for hvordan vi skal bekjempe ekstremistiske holdninger og fremmedhat.

B-6365 - 521 Børge Henrik Ånesen, Representantskapet **nytt forslag - til avsnitt 12 i uttalelse i-0014**

Fellesforbundet må i neste landsmøteperiode opprette flere internasjonale solidaritetsprosjekt slik som vi har med norsk folkehjelp og sør-Afrika. Dette for å bygge opp kunnskapen om andre lands utfordringer og få mer oppmerksomhet rundt andre lands arbeidsvilkår.

**B-6370 - 069 Monica Nkechi Okpe, avdeling 4 Oslo Transportarbeiderforening
endringsforslag internasjonalnsolidaritet i en usikker verden**

«Kampen om ekstremisme har alltid stått sentralt i arbeiderbevegelsens historie. Derfor kan ikke vi sitte stille og se på den høyreekstremismen som har vokst seg altfor stor i Europa og resten av verden. Hvordan vi som samfunn svarer på fremveksten av slike krefter sier mye om oss. Vi skal svare med åpenhet og demokrati. Fellesforbundet mener ekstremisme må bekjempes gjennom økt kunnskap og engasjement i befolkningen. Det er viktig at hver enkelt av oss å imøtegår ekstreme holdninger i fagbevegelsen og ellers i samfunnet Derfor skal Fellesforbundet lage en handlingsplan mot høyreekstremisme, og påvirke LO til og gjøre det samme.»

Redaksjonskomiteens innstilling:

Intensjonen i forslag B-6259 og B-6370 om ekstremisme er ivaretatt i avsnitt 10.

Intensjonen i forslag B-6264 og B-6265 er ivaretatt i avsnitt 12.

Intensjonen i forslagene B-6365 og B-6267 er ivaretatt i i avsnitt 11 og oversendes forbundsstyret.

REDAKSJONSKOMITEENS FORSLAG TIL UTTALELSE OM INTERNASJONAL SOLIDARITET I EN USIKKER VERDEN (I-0014)

- 1 Internasjonal solidaritet er viktigere enn noen gang. Faglige rettigheter angripes, og organisasjonsgraden går ned i de fleste land i verden. Retten til å organisere seg og å forhandle kollektivt er helt grunnleggende. For å stå imot den internasjonale kapitalen må vi ha en motmakt som er sterk nok til å sikre rettferdig fordeling av ressursene. Kun en organisert arbeiderbevegelse har potensial til å være denne motmakten.
- 2 Fagbevegelsen er internasjonal. Selv i Norge møter vi utfordringer, men i begrenset grad sammenliknet med fagbevegelsen i nesten alle andre land i verden. Samtidig som det er viktig å verne om våre opparbeidede rettigheter, er det viktig å bidra til at fagbevegelsen i andre land kan bygge ut sine. Dersom arbeidere i andre land mister sine rettigheter, blir det med tiden vanskeligere for oss å opprettholde våre. Derfor kan vi ikke sitte stille og se på at faglige rettigheter blir trampet på i andre land. Fellesforbundet må arbeide aktivt sammen med den globale fagbevegelsen for å styrke rettighetene verden over.
- 3 I våre umiddelbare nærområder er det viktig at vi bidrar til god organisering. Fellesforbundet har siden 2007 støttet og samarbeidet med det latviske bygningsarbeiderforbundet (LBNA, tidligere LCA), de siste årene innenfor rammeverket av det baltisk-nordiske prosjektet Baltic Organizing Alliance (BOA). Også gjennom UNI Global har det Sentraleuropeiske senteret for organisering (COZZ) bidratt til å styrke organisering blant flere fagforeninger i Europa. Fellesforbundet må fortsette å bidra til arbeidet med organisering i Europa.
- 4 I USA blir organisering aktivt motarbeidet av myndigheter og arbeidsgivere i en grad som er helt uakseptabel. Mange store norske konsern har produksjon i USA, og Fellesforbundet vil arbeide for å sikre at disse ikke motarbeider organisering. Dette kan vi gjøre gjennom globale rammeavtaler med konsernene, gjennom direkte kontakt med våre tillitsvalgte i konsernene og ved god kontakt med de amerikanske forbundene som representerer de aktuelle bransjene. Fellesforbundet krever at alle norske konsern tar med seg god virksomhetspraksis fra Norge, herunder modeller for samarbeid med ansatte og tillitsvalgte. Norske konsern skal være positive til organisering og kollektive avtaler, både i amerikanske bedrifter og ellers i verden.
- 5 Siden den tragiske katastrofen på Rana Plaza i Bangladesh i 2013, der 1 100 arbeidere mistet livet da fabrikken de jobbet i kollapset, har verdensopinionen fått øynene opp for de uakseptable forholdene for tekstilarbeidere. Etter Rana Plaza-ulykken lykkes IndustriAll å presse fram inngåelsen av Bangladesh Accords. Det er en avtale mellom globale klesprodusenter, butikkjeder og fagforeninger om å bedre sikkerheten på fabrikkene. Avtalen ble fornyet i 2018. Den globale industriarbeiderføderasjonen IndustriAll har jobbet med disse utfordringene i flere år og Fellesforbundet må fortsette å støtte opp under dette arbeidet.
- 6 En annen industri som sliter med ekstreme lønns- og arbeidsforhold er skipsopphugging. Det er fremdeles mange som omkommer i Sør-Asia under

arbeidet å hugge opp skipene. Norge har en av verdens største flåter og mange av skipene som drives direkte eller indirekte fra Norge hugges til slutt på strendene i Pakistan, India, Bangladesh og Tyrkia. Norge må bruke nasjonale virkemidler for å forhindre at skip som bygges med norsk støtte havner på disse strendene. Fellesforbundet har engasjert seg for at flere skipsnasjoner skal ratifisere Hong Kong-konvensjonen om sikker og miljømessig forsvarlig gjenvinning av skip. Dette arbeidet må fortsette.

- 7 Store internasjonale arrangement og idrettsmesterskap krever enorme investeringer i infrastruktur. Dette er et godt utgangspunkt for å kreve faglige rettigheter for arbeiderne på prosjektene. Bygningsinternasjonalen (BWI) har satset mye på OL og fotball-VM som grunnlag for kampanjer for faglige rettigheter i arrangørland som Brasil, Russland og Qatar. Kampanjen knyttet til fotball-VM i Qatar har fått spesielt mye oppmerksomhet og myndighetene er blitt presset til å endre deler av sitt lovverk. Fellesforbundet har engasjert seg aktivt i dette arbeidet, og vil fortsette med det i landsmøteperioden. Fellesforbundet krever at de som bygger infrastrukturen til disse store arrangementene har grunnleggende faglige rettigheter, og vil vurdere aksjonsformer ved ethvert arrangement som ikke oppfyller disse kravene.
- 8 I noen deler av verden er det ikke nok å kjempe for faglige rettigheter. Den israelske okkupasjonen av palestinske områder viser ingen tegn til å avta, snarere tvert imot. I Hebron har den israelske regjeringen sagt opp avtalen til observatørene i byen. Ved begge valg i 2019 har Israels statsminister Netanyahu lovet ytterligere utvidelse av bosettinger og annektering av palestinsk land, noe som gjør en tostatsløsning vanskelig, om ikke umulig. Fellesforbundet krever at den norske regjeringen anerkjenner Palestina som selvstendig stat. Norske myndigheter må legge til rette for en internasjonal boikott av israelske varer produsert på okkupert palestinsk område. Statens pensjonsfond utland må trekke seg ut av alle investeringer som støtter okkupasjonen. Den folkerettsstridige muren må rives.
- 9 På samme måte som Palestina er okkupert av Israel, er Vest-Sahara okkupert av Marokko. Vest-Sahara er Afrikas siste koloni. Også denne okkupasjonen er i strid med folkeretten. Når et folkerettslig grunnlag foreligger, må Vest-Sahara anerkjennes som en selvstendig stat. I mellomtiden må Norge jobbe for en internasjonal boikott av marokkanske varer produsert i Vest-Sahara. Statens Pensjonsfond utland (Oljefondet) må trekke seg ut av alle investeringer som støtter okkupasjonen.
- 10 Kampen mot ekstremisme har alltid stått sentralt i arbeiderbevegelsens historie. ***Derfor kan vi ikke sitte stille og se på den høyreekstremismen som har vokst seg altfor stor i Europa og resten av verden.*** I dag ser vi voksende høyreekstremisme i Europa og ellers i verden. Hvordan vi som samfunn svarer på fremveksten av slike krefter sier mye om oss. Vi har svart med åpenhet og demokrati. I tillegg til å øke politiets ressurser og kompetanse om ekstremisme, mener Fellesforbundet at ekstremisme må bekjempes gjennom økt kunnskap og engasjement i befolkningen. ***En plan for arbeid mot høyreekstremisme skal legges frem for forbundsstyret og forbundet skal arbeide for at LO også lager en plan.***

- 11 Fellesforbundets internasjonale solidaritetsengasjement strekker seg lenger enn til faglige rettigheter. Demokrati, rettferdig fordeling og organisering er viktige verdier for alle og en forutsetning for god faglig aktivitet. Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon og Fellesforbundets prioriterte samarbeidspartner. Norsk Folkehjelp er en bred solidaritetsorganisasjon som er ledende på flere felt. Organisasjonen er en av verdens ledende humanitære mine- og eksplosivrydder og en av de viktigste ressursene i den nasjonale beredskapen i Norge. Norsk Folkehjelp har i tillegg organisasjons- og utviklingsprosjekter i rundt 38 land og utgjør i flere av disse en avgjørende forskjell. ***Landsmøtet ønsker å styrke solidaritetsarbeidet i hele organisasjonen med mål om at flere skal engasjere seg i arbeidet.***
- 12 Samarbeidet mellom Norsk Folkehjelp og Fellesforbundet er godt, med samarbeidsprosjektet i Sør-Afrika som en spydspiss. I 2017 vant den sør-afrikanske fagforeningen CSAAWU Arthur Swenssons pris for faglige rettigheter. Landsmøtet mener det er viktig å videreutvikle samarbeidet også på lokalt nivå. Fellesforbundets medlemmer, klubber og avdelinger bør engasjere seg i Norsk Folkehjelps arbeid både lokalt og sentralt. Økonomisk støtte som gis fra avdelinger og klubber bør fortrinnsvis gå til Norsk Folkehjelps arbeid. ~~og i~~ ***Lokalene*** ~~bør~~ klubber og avdelinger ***oppfordres til å*** ~~vurdere å~~ melde seg kollektivt inn i Norsk Folkehjelp og være synlige støttespillere i deres aktiviteter. ***Landsmøtet oppfordrer medlemmer og tillitsvalgte til å melde seg inn i Norsk Folkehjelp.*** Norsk Folkehjelp er en organisasjon Fellesforbundets landsmøte er stolt av, føler tilhørighet til og ønsker å vise fram.
- 13 ***Situasjonen i nord-Syria er raskt blitt verre etter at USA brått trakk seg ut og Tyrkia startet sin militæraksjon. Fellesforbundet fordømmer aggresjonen fra Tyrkia og er bekymret for situasjonen til flyktninger og sivilbefolkningen i området. Norge må legge press på Tyrkia for å stoppe aggresjonen og respektere grunnleggende menneskerettigheter.***